Marlboro

1979 YILIICRA PL. 467 TEDBİR UYARINCA
SIGARA SAGLIGA ZARARLIDIR

Dünyanın
en çok satılan sigarası.

5 NİSAN 1987 YIL:5 SAYI:13 600 TL. (KDV dahil)

nokta

FİKRİ SAĞLAR, "SORUMLULAR" HESAP VERMELİ"

YUNAN'LA SAVAŞ OLMAZ

Hindistan şimdi uzakta değil !
BOMBAY'dan sonra
YENİ DELHİ'ye uçuyoruz

6 Mart 1987
Tarihinden itibaren

İSTANBUL-YENİ DELHİ-İSTANBUL

İSTANBUL	Kalkış	Cuma	19.10
YENİ DELHİ	Varış	Cumartesi	05.15
YENİ DELHİ	Kalkış	Pazar	03.45
İSTANBUL	Varış	Pazar	07.50

Tarifedeki Saatler Mahallidir

Kargo, Rezervasyon, Satış, Bürolarımız ve IATA Acentelerimizle temas edilmesini sayın yolcularımıza duyururuz.

TÜRK HAVA YOLLARI
TURKISH AIRLINES

İÇİNDEKİLER

TÜRKİYE

Söyleşi/Fikri Sağlar 12
Diyanet'te neler oluyor? 16
Falcı bilim adamı 18
TCK yeniden gündemde 22
Çorbalı'nın müfettişleri 24
Faizci hacı 26

KAPAK

Yunan'la savaş olmaz 28

DÜNYA

Yugoslavya'da siyasi-ekonomik bunalım 38
Brandt olayının ardındaki kadın 42

EKONOMİ

Açlık grevindeki işçiler 48

TOPLUM

İstanbul Allah'a emanet 54
Modacı Calvin Klein 58
Bulgar gazeteciden İpekçi olayı 60

KÜLTÜR-SANAT

Sinema Günleri'ne beş kala 64
Bob Dylan'ın çeyrek yüzyılı 68

İZLENİMLER

Develer Esenboğa'da 73

SPOR

Bir şampiyonun kaderi 76

DİĞER BÖLÜMLER

İçindekiler 3
Mektuplar 5
Ne Nerede 8
Panorama/Türkiye 36
Panorama/Dünya 38
Günlerin Getirdiği 58
Mektuplar 78
Bulmaca 80
Test 81
Kutu Kutu 82

Yunan'la savaş olmaz

Kıbrıs çıkartmasından sonra Türkiye ile Yunanistan ilk kez bu denli ciddi bir biçimde karşı karşıya geliyor. Savaş çıkacak mı? Konunun tartışmasıyla, Vahit Halefoğlu, Haluk Bayülken, Mehmet Ali Birand, Ali Sirmen, politika ve bilim çevrelerinin görüşleri kapak sayfalarında.

(Sayfa 28)

Kapak : "Loafing and camouflage" adlı Yunan filminin afişi

Hans'ın yarım kalan cihadı

Alman asıllı Müslüman olduğunu iddia eden Hans Von Alberg Tercüman gazetesinde "Allahtanımazlık"ın çıkmazı ve bu "illet"ten kurtuluş yollarını açıklamak üzereyken ilmi açıdan şaibeli bulunurca anlatamadı.

(Sayfa 18)

Sorumlulardan hesap sorulmalı

Rabıta olayı nedeniyle Cumhurbaşkanı'ndan istifasını isteyen SHP Genel Sekreteri Fikri Sağlar, partisinin Anayasa'nın 15. maddesinin değiştirilmesi için yeni bir hazırlık içinde olduğunu açıkladı. 15. madde 12 Eylül dönemi icraatının yargı önüne getirilmemesini öngörüyor.

(Sayfa 12)

"Sinema Şöleni"

Bilinen kısır sinema ortamımızda, bütün bir mevsim boyunca ancak birkaç kez sinemaya "gidebilenler", bu günlerde akın akın sinema salonlarını doldurmaya hazırlanıyorlar. Çünkü Sinema Günleri yine geldi çattı. Sinemaseverleri tam anlamıyla çağdaş bir "sinema şöleni" bekliyor.

(Sayfa 64)

İpekçi cinayetinde yeni iddialar

"Terör Kurtları" kitabında İpekçi'nin CIA-MOSSAD tarafından öldürüldüğünü iddia eden Bulgar gazeteci Stefan Solakov, **Nokta**'nın, kitabına ilişkin sorularını Türkçe olarak yanıtladı.

(Sayfa 60)

TOSHIBA

TÜRKİYE'de NİÇİN 1 NUMARA?

Çünkü

* Teknolojinin son ürünlerini sunar,
* Yurt çapında, servis hizmeti verir,
* Her zaman bol yedek parça bulundurur,
* İhtiyacınıza uygun değişik modeller sağlar,

Toshiba'nın Türkiye'deki satış miktarı, Ortadoğu ülkeleri arasında da 1 Numara'dır. Toshiba Türkiye Distribütörü ELEKTROMAK, bu bilinç ve gururla Türkiye'nin 67 il ve ilçelerinde, 5000'i aşkın Toshiba Fotokopi makinesine hizmet verir; tüm teknik ekip müdürlerini yurt dışında eğitir; fotokopi makinesini değiştirmek isteyen herkese yardımcı olur.

Nokta'nın vefakâr okuyucuları, bu derginin kapağında artık "hiçbir şeye alışılamayacağına" iyice alıştılar. Bu sayıda da onların bu alışkanlığını bozmamak için yine alışılmamış bir kapak kompozisyonu hazırladık. Bu güzel Yunanlı "asker"in fotoğrafının yer aldığı filmin dev afişi, on güne yakın bir süredir arkadaşımız Sungu Çapan'ın oturduğu masanın arkasındaki duvarda tüm çekiciliği ile asılı duruyordu. Sungu, herkesin dakikalarca afişi seyredip "Bu nedir?" diye sormasından bıkmış usanmıştı... Ama yine de hepimize tek tek anlatmıştı... Bu, İstanbul Sinema Günleri'ne katılan bir Yunan filminin afişiydi. Filmde Yunanistan'ın yakın tarihinden çarpıcı bir kesit, delidolu bir komedi biçiminde veriliyordu. Askeri yönetim rejiminden önce "Silahlı Kuvvetler Televizyonu" için program hazırlayan bir grup askerin öyküsü, "milli trajedinin komediye dönüşmesi" motifi içinde işleniyordu bu antimilitarist filmde.

Afişin duvara asıldığı ilk günden itibaren hepimizin içinden gelen gizli bir dürtü, bu Yunan güzelini nasıl **Nokta**'nın kapağına davet edebileceğimiz şeklindeydi... İlk günlerde kimse bu sorunun yanıtını verememişti. Ama, çarşamba günü, Türkiye ile Yunanistan arasındaki ilk gerginlik tohumlarının atıldığı saatlerde kapağımıza bu konuyu almayı kararlaştırdığımız zaman, beyinlerimizdeki alışılmamış pırıltılar yanıp sönmeye başlamış, gözlerimiz teker teker Sungu'nun Yunanlı güzeline çevrilmişti...

Evet... Gerçekten alışılmamış bir kapak olacaktı...

.....

Geçen haftanın son günlerinde basında ve kamuoyunda yaygın olan kanı, Türkiye ile Yunanistan'ın bir savaşın eşiğine kadar geldikleriydi. Ancak **Nokta**'nın görüşü böyle değildi. Dergi çalışanları olarak, bu savaş ihtimalinin fazla abartılmış olduğunu, meydana gelebilecek bir küçük çatışmanın ise savaş boyutlarına ulaşacak kadar büyümeyeceğini düşünüyorduk. Bu bakış açısından yola çıkarak görüşlerine başvurduğumuz, hükümetin dışişleri bakanından, dış politika uzmanlarına kadar, konunun pek çok ilgilisi savımızı doğruluyordu. Her ne kadar küçük çatışmalar çıkabileceği ihtimalini gözönünde bulunduruyorlarsa da, bunun, uzun süreli bir savaşa yol açabileceğine inanmıyorlardı. Ve hemen hemen hepsi de böyle bir çılgınlığın, her iki ülkenin kaynaklarını kısa zamanda tüketeceğini ve onarılması güç yaralar açacağını belirtiyorlardı.

İstanbul'dan telefonla temas kurduğumuz ünlü bestеci Mikis Theodorakis ise "İki ülke arasındaki savaş tehlikesini, kabul edilmez bir durum olarak görüyorum" diyor ve ekliyordu... "İki gün sonra Abdi İpekçi Barış Ödülü dolayısıyla Atina'ya Türk dostlarım gelecekler ve iki ülke arasındaki kardeşliği beraberce kutlayacağız..."

Theodorakis'in bu içten cümleleri, yıllar boyu iç içe yaşamış Türk ve Yunan halkının aynı şarkıları, aynı yemekleri, aynı içkileri paylaşmasının yanı sıra bir kültür alışverişi içinde olduğunu da vurguluyordu...

Nokta, böyle bir ortamda, olaya daha soğukkanlı ve bilinçli yaklaşmayı yeğledi... Ve böylece kapak spotumuz ortaya çıktı... Yunanla savaş olmaz...

Hele yönetmen Nicos Perakis'in yönettiği filmin afişindeki güzel Yunanlı ile...

Asla...

Arda Uskan

nokta

SAHİBİ
Gelişim Yayınları A.Ş. ve Süreli yayınlar A.Ş.
Yönetim Kurulu Başkanı
Ercan Arıklı

YAYIN KURULU BAŞKANI Dr. Adil Özkol
YAYIN KURULU Ayşım Alpman, Ayşenur Arslan, Duygu Asena, İpek Çalışlar, Ayçan Girıtlioğlu, Gülay Göktürk, Deniz İnsel Şahin, Güldal Kızıldemir, Dr. Salih Memecan, Hincal Uluç, Arda Uskan, Hilmi Yavuz
SORUMLU YAYIN YÖNETMENİ Arda Uskan
ANKARA TEMSİLCİSİ Ayçan Girıtlioğlu
YAYIN YÖNETMEN YARDIMCILARI İpek Çalışlar, Gülay Göktürk
GÖRSEL YÖNETMEN Salih Memecan
İSTİHBARAT ŞEFLERİ Korhan Atay (İstanbul), Nurcan Akad (Ankara)
HABER ARAŞTIRMA BÖLÜMÜ Güldal Kızıldemir, Nadire Mater
ÖZEL HABER BİRİMİ Dürin Ababay (Şef), Neyyire Özkan, Hakan Akçaoğlu
DIŞ HABERLER Ayşım Alpman, Aydın Demirer
EKONOMİ Şaziye Karlıklı, Gülçin Tahiroğlu
KÜLTÜR SANAT Sungu Çapan
YAYIN DANIŞMANI Engin Ardıç
ARAŞTIRMA Ergun Hiçyılmaz
TEKNİK SEKRETER Tahsin Armağan
BÜROLAR İstanbul: Haşmet Babaoğlu, Ayşe Baştürk, Ali Boratav, Ferhat Boratav, Ruşen Çakır, Ceylan Göllücü, Alper Görmüş, Eren Külahlı, Leyla Olça, Mahmut Övür, Seral Özzeybek, Can Şan, İtir Şahingiray, Nihan Taştekin, Mehmet Yalçın
Ankara: İzzet Dağıstanlı, Hıdır Göktaş, Perin Pigey, Hüseyin Şentürk, Erdal Kılıçoğlu, Cengiz Kuşcuoğlu, Hüseyin Akşit, Haluk Müftüoğulları, Nuray Şirin, Sevkuthan Nevsuhan
İzmir: Ahmet Kökçü
Yurtdışı: ALMANYA: Yağmur Atsız,İNGİLTERE: Merih Çolakoğlu, İSVEÇ: Abdullah Görgun, YUNANİSTAN: Mihail Vasiliadis, KIBRIS: Serdar Saydam
GÖRSEL BÖLÜM Nihan Bilkay (Görsel Yön. Yrd.), Emre Ulaş (Grafik/İllüstrasyon), Ali Aydın (Prodüksiyon)
FOTOĞRAF Adem Altan, Deniz Doğan, Erzade Ertem, Erik Molberg Hansen, Batuhan Kıran, Ümit Kırdil, Süleyman Tel, Mehmet Tel
TEKNİK ŞEFLER Nermi Erdur (Fotoğraf), Necati Güngör (Düzelti), Yurdakul Işıtman (Renk Ayrımı) Serpil Köse (Dizgi), Fazıl Mecit (Pikaj-Montaj), Yalçın Salur (Kamera)
KATKIDA BULUNANLAR: Pertev Atasay, Ozan Aytekin, Rana Berk, Ayça Gülsoy, Ayşen Gür, Hande Ergenç, Hakkı Deveci, M. Gabbay, Nevin Kaygun, Hızır Tüzel, UBA.
ADRES Gelişim Yayınları, Levent - İstanbul Tel: 169 66 80 (20 Hat) TELEX: 26510
REKLAM İÇİN TELEFON 169 66 80
ANKARA BÜROSU Atatürk Bulvarı, 85/12, Kızılay - Ankara Tel: 33 07 40 (3 Hat) TELEX: 42008
İZMİR BÜROSU İzmiroğlu İşhanı Kat: 4 No: 404 Konak - İzmir Tel: 25 85 79
BASILDIĞI YER GE-PA Basım Sanayii ve Ticaret A.Ş.
DAĞITIM Hürriyet Holding A.Ş.

GELİŞİM

BAŞKAN VEKİLİ VE GENEL KOORDİNATÖR Mustafa Özyürek, **BAŞKAN YARDIMCISI / Finansman** Ümit Umar, **BAŞKAN YARDIMCISI / İdare-Reklam** Deniz İnsel Şahin, **SATIŞ MÜDÜRÜ** Yıldırım Ünverdi, **TEKNİK MÜDÜR** Güman Birincioğlu, **DIŞ İLİŞKİLER MÜDÜRÜ** Ayşe Karabeöe

TÜYAP

ULUSAL VE ULUSLARARASI TİCARİ İLİŞKİLER İÇİN ÇOK ÖNEMLİ BİR GÜN:

İSTANBUL SERGİ SARAYI YARIN AÇILIYOR...

TÜYAP, deneyimli kadrosu, öncülüğünün sorumluluğu ve bilgi birikimi ile İSTANBUL SERGİ SARAYI'nı iş dünyamıza sunuyor.

TÜYAP, 2000 araçlık kapalı otoparkı, açık ve kapalı alanlara yayılan 6000 m²'lik sergileme imkânları, çağdaş standları, etkileyici iç dekorasyonu, tamamen klimatize edilmiş çalışma ortamı, haberleşme imkânları, sekreterya hizmetleri, gezinti terasları, parklar, dinlenme köşeleri, bar ve lokantası ile güzel bir dünya sunuyor.

*İSTANBUL SERGİ SARAYI 30 Mart 1987 Pazartesi günü açılışı İstanbul Büyük Şehir Belediye Başkanı Sayın **BEDRETTİN DALAN**'ın huzurları ile yapılacak olan **5. Kozmetik Fuarı** ile hizmete giriyor.*

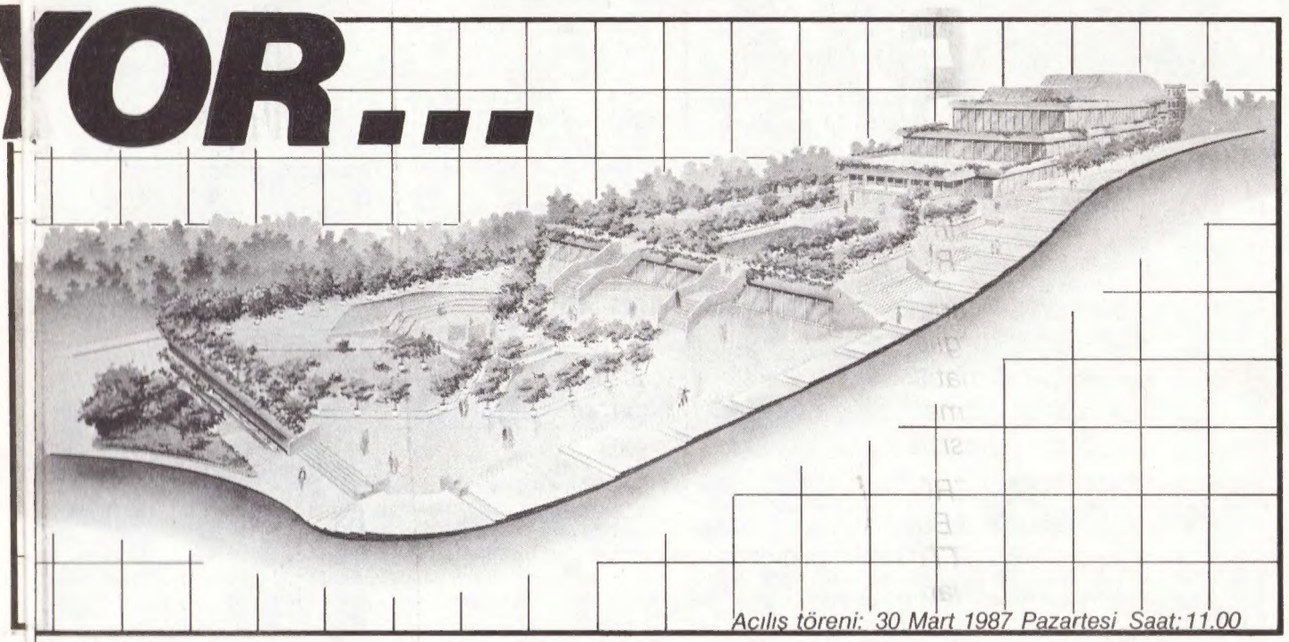

Açılış töreni: 30 Mart 1987 Pazartesi Saat: 11.00

İSTANBUL YARIN, GELECEĞİNE YAKIŞAN, ÇAĞDAŞ BİR SERGİ/FUAR MERKEZİNE KAVUŞUYOR.

SAYGIYLA DAVETLİSİNİZ.

TÜYAP TÜM FUARCILIK YAPIM A.Ş.
Sağlam Fikir Sokak 19 80300 Esentepe-İstanbul
Telefon: 167 67 04-05 Teleks: 30139 typ tr
Telefaks: 167 18 51

İSTANBUL SERGİ SARAYI
Meşrutiyet Caddesi Tepebaşı-İstanbul
Telefon: 151 02 28-29 Teleks: 25759 tr
Telefaks: 145 33 45

TÜYAP

Seçkin fuarlar...
Seçkin kuruluşlar...
Seçkin ziyaretçiler...

İNDEKS

KİTAP

ROMAN GİBİ. Sabiha Sertel, Belge Yayınları, İstanbul 1987, 367 sayfa.

Türk basın hayatının "mücadeleci" kalemlerinden biri olan 1895 Selanik doğumlu Sabiha Sertel, Balkan Savaşı'ndan sonra ailesiyle birlikte İstanbul'a göç etti ve Zekeriya Sertel'le evlendi. 1919'da Amerika'ya giden Sabiha Sertel, Columbia Üniversitesi'nde sosyoloji derslerini izledi. Birçok derginin yayınlanışında önayak olan, 1930'larda Marksist klasiklerden bazılarını dilimize çeviren Sabiha Sertel, 1940'lı yıllarda eşiyle birlikte yayınladığı TAN gazetesinde, tek parti rejiminden demokrasiye geçilmesi yolunda mücadele verdi. Matbaaları yakılan ve üzerlerindeki baskı dayanılmaz bir hal alan Sertel'ler 1950'de yurt dışına çıktılar. 1968'de sürgünde bulunduğu Bakü'de ölen Sabiha Sertel, **Roman Gibi** adlı bu kitabının elimizdeki 2. baskısında, basın hayatındaki deneyimlerini anlatmasının yanı sıra Türk siyasal tarihinin önemli bir bölümüne de ışık tutuyor. Osmanlı ve özellikle Cumhuriyet döneminin sosyal olaylarını akıcı bir üslupla ve adeta bir roman kurgusuyla anlatan Sabiha Sertel'in 1966 sonunda tamamladığı **Roman Gibi**'si özellikle yeni kuşaklar için yararlı ve aydınlatıcı bir kitap.

TİYATRO

BÜYÜK ROMÜLÜS. Ankara'nın en eski amatör tiyatro topluluğu Çentik Oyuncuları, Friedrich Dürrenmatt'ın "Büyük Romülüs" adlı oyununu 3,10 ve 17 Nisan'da 15.30'da Ankara Sanat Tiyatrosu'nda sahneleyecek. Dürrenmatt'ın bu oyununun "yitirilen insanca değerlerin başkaldırısı" olduğu gerekçesiyle seçildiğini belirten Çentik Oyuncuları "Büyük Romülüs"le BÜO'nun düzenleyeceği Tiyatro Günleri'ne de katılacak.

SERGİ

ZONARO. İtalyan oryantalistlerinden, Osmanlı sarayının son ressamı Fausto Zonaro'nun özel koleksiyonlarından seçilmiş resimleri Şişli'deki Beymen galerisinde 3-14 Nisan arasında sergileniyor. 1891'de İstanbul'a yerleşen ve "Ertuğrul Zırhlısı" resmiyle 2. Abdülhamit'in dikkatini çekerek 1896'da saray ressamlığına atanan Zonaro'nun İstanbul'da yaşadığı 20 yıl boyunca yaptığı resimlerden derlenen bu sergi, daha önceki Abdülmecit sergisi kadar ilginç olmaya aday.

20 yıl İstanbul'da yaşayan saray ressamı Fausto Zonaro'nun Taha Toros'un özel koleksiyonundan alınan "Haliç" tablosu

Kazak filmi "Kurt Kanı" Ortaköy Sineması'nda gösteriliyor

SİNEMA

KURT KANI. Tolomuş Okuyev'in Muhtar Ayvazov'un eserinden sinemaya uyarladığı ve Locarno Film Festivali'nde özel ödül kazanmış olan Kazak filmi **Kurt Kanı** Ortaköy Sineması'nda gösteriliyor.

MİLYARDER. Bu hafta gösterime çıkan, Arzu Film yapımı güldürü filmi **Milyarder**'i Kartal Tibet yönetmiş, başrollerde Şener Şen, Adile Naşit, Münir Özkul ve Müge Akyamaç var.

YARIŞMA

SENARYO VE ÖYKÜ YARIŞMASI. Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması Vakfı tarafından sinema ve TV filmleri için açılan senaryo ve öykü yarışmasına son katılma tarihi 15 Haziran olarak belirlendi. Katılma konusunda ayrıntılı bilgi ve şartnamelerin İstiklal Cad. 347 Beyoğlu-İstanbul adresinden sağlanabileceği yarışmanın senaryo dalındaki ödülleri 2, 1.5 ve 1 milyon, öykü dalındaysa 400, 300 ve 200 bin TL olarak saptandı. Yarışmaya katılan tüm eserler bir ön jüri tarafından değerlendirildikten sonra, büyük jürinin seçimine sunulacak.

KONSER

"Nisan Konseri"yle baharı selamlayacak olan Güreli

MEHMET GÜRELİ. Yalnızca kendi bestelerinden oluşan "Nisan Konseri"ni 4 Nisan Cumartesi günü saat 18.30'da Ortaköy Sanat Merkezi'nde veriyor. Kendine özgü yorumu, sesi ve gitarıyla ilgi çekecek Güreli'ye bu konserinde Tahsin Ünüvar, Ahmet Karaferya, Şuayip Yeltan ve Murat Gürol gibi genç müzisyen arkadaşları eşlik edecek.

THE GUEST STARS. İngiliz caz topluluğu The Guest Stars 6 Nisan Pazartesi günü saat 19.00'da İstanbul Sheraton'ın Balo Salonu'nda bir konser veriyor.

29 MART Pazar

TV1
- 08.21 Açık Öğretim
- 10.00 Pazar Sabahı
- 10.01 Voltron
- 10.25 Pazar Sineması (Beyaz Atlar)
- 12.00 Pazar Konseri
- 13.00 Chisholm's Ailesi
- 13.45 Haberler
- 14.00 Stüdyo Pazar
- 17.00 Batı'nın En İyisi
- 17.30 Televizyon'da Sinema (Bilardocu)
- 19.40 İyi Uykular "Çizgi Film Jumbo Jet"
- 20.00 Haberler
- 20.45 Yeni Dönem Tanıtım Programı
- 21.40 Eyvan
- 22.30 Spor
- 23.40 Haberler

TV2
- 19.46 Tao - Tao - 4
- 20.10 Beş Yıl Önce On Yıl Sonra
- 20.25 Santa Barbara
- 21.10 Spor
- 21.30 Haberler
- 22.05 Gece Stüdyosu

30 Pazartesi

TV1
- 08.01 Günaydın Türkiye
- 10.00 Eğitim Önlisans Programı
- 11.30 Kapanış
- 15.30 Açılış
- 15.31 Eğitim Önlisans Programı
- 17.00 Açık Öğretim
- 18.30 Haberler
- 18.45 He-Man
- 19.15 Sağlık
- 19.40 İyi Uykular
- 20.00 Haberler
- 20.45 Çifte Cinayet-1
- 21.40 Ekonomi Dünyası
- 22.30 Fırtınalar Vadisi
- 23.20 Haberler

TV2
- 19.46 Bizim Sazımız Bizim Sözümüz
- 20.15 Pazartesi Oyunları "Süslen Berberi"
- 21.00 Yerli Belgesel "Fatih Sultan Mehmet Köprüsü"-1
- 21.30 Haberler
- 22.05 Geceler Gündüzler-5
- 22.50 Caz Dünyası

31 Salı

TV1
- 08.01 Günaydın Türkiye
- 10.00 Eğitim Önlisans Programı
- 11.30 Kapanış
- 16.00 Açılış
- 16.01 Eğitim Önlisans Programı
- 17.30 Açık Öğretim
- 18.30 Haberler
- 18.45 Yavru Kuş
- 19.15 Dağ Keçisi
- 19.40 İyi Uykular
- 20.00 Haberler
- 20.45 Kamuoyu
- 21.40 Dikkat
- 21.50 Televizyon'da Sinema "Oskar"
- 23.50 Haberler

TV2
- 19.46 Besteciler ve Yorumcular
- 20.15 Haftanın Dizisi "Jack ve Efendisi" 1
- 21.00 Gençler Yarışıyor
- 21.30 Haberler
- 22.05 2. Kanal, 2. Gece

1 NİSAN Çarşamba

TV1
- 08.01 Günaydın Türkiye
- 10.00 Kapanış
- 17.00 Açılış
- 17.01 Açık Öğretim
- 18.30 Haberler
- 18.45 Şirinler
- 19.15 Bir Lisan Bir İnsan
- 19.40 İyi Uykular
- 20.00 Haberler
- 20.45 Çifte Cinayet-2
- 21.40 Musiki Maceramız
- 22.30 Şerlok Holmes
- 23.20 Haberler

TV2
- 19.46 Dünden Bugüne Musikimiz
- 20.15 Perihan Abla
- 21.00 Cosmos-1
- 21.30 Haberler

- 22.05 Dünya Sinemalarından Seçmeler "Saldırı"

2 Perşembe

TV1
- 08.01 Günaydın Türkiye
- 10.00 Eğitim Önlisans Programı
- 11.30 Kapanış
- 16.00 Açılış
- 16.01 Eğitim Önlisans Programı
- 17.30 Açık Öğretim
- 18.30 Haberler
- 18.45 Antilop'a Dönüş-1
- 19.15 İnanç Dünyası
- 19.40 İyi Uykular
- 20.00 Haberler
- 20.45 Yalnız Efe
- 21.40 Avrupa Şampiyon Kulüpler Kupası Basketbol Finali
- 23.00 Güney Amerika'dan Müzik
- 23.20 Haberler

TV2

- 19.46 Gençlerle Müzik
- 20.15 Haftanın Dizisi "Jack ve Efendisi" 2
- 21.00 Türk Sanat Müziği Konseri
- 21.30 Haberler
- 22.05 Gündem
- 22.50 Yükselen Batı-Son

3 Cuma

TV1
- 08.01 Dil Öğrenelim
- 10.00 Kapanış
- 17.00 Açılış
- 17.01 Açık Öğretim
- 18.30 Haberler
- 18.45 Polyanna
- 19.15 Kazananlar-1
- 20.00 Haberler
- 20.45 Çifte Cinayet-3
- 21.40 Türk Halk Müziği Konseri "Hüsamettin Subaşı"
- 22.30 Kuzey ve Güney
- 23.20 Haberler

TV2
- 19.46 Pepero
- 20.15 Kamyon-13
- 21.00 İslam ve Toplum
- 21.30 Haberler
- 22.05 Unlü Ustalar ve Filmleri "Vanina Vanini"

4 cumartesi

TV1
- 08.01 Açık Öğretim
- 10.00 Cumartesiden Cumartesiye
- 13.00 Cumartesi Onüç-1
- 14.00 Haberler
- 14.05 Cumartesi Onüç-2
- 15.35 Şahin-1
- 16.20 Gençlik
- 18.00 Silahlı Kuvvetler Saati
- 18.10 Televizyon'da Sinema "Jesse James'in Hikâyesi"
- 19.40 NATO'nun Kuruluşu
- 20.00 Haberler
- 20.45 Kuruntu Ailesi
- 21.30 Damla Damla
- 22.20 Televizyon'da Türk Sineması "Amansız Yol"
- 23.50 Haberler

TV2
- 19.46 Spor
- 20.15 Haftanın Dizisi "Jack ve Efendisi" 3
- 21.00 Şans Çemberi
- 21.30 Haberler
- 22.00 Tiyatro 'Veronalı İki Centilmen"

TELEVİZYON

TV1 BEYAZ ATLAR (Miracle of White Stallions). İkinci Dünya Savaşı sırasında Nazi işgali alındaki Viyana'da, ünlü İspanyol binicilik okulunun yöneticisi Albay Podhajsky atlarını korumak için Viyana'dan uzaklaştırmak ister, ama Almanlar izin vermez. Albay Çekoslovakya'ya gönderilen kısraklarını nasıl geri getireceğini bilememektedir... Walt Disney yapımı bu alışılmış, pazar sabahı aile filmi küçük izleyiciler kadar Robert Taylor, Lilli Palmer ve Curt Jürgens gibi bugün yaşamayan oyuncularıyla ve sevimli Eddie Albert'iyle büyük izleyicilerin de ilgisini çekebilir. Amerikan sinemasının orta karar yönetmenlerinden Arthur Hiller'in yönettiği **Beyaz Atlar izlenebilir bir savaş filmi çeşitlemesi.** 1962 ABD yapımı, 118 dakika.

29 Mart Pazar

Paul Newman 25 yıl sonra "Bilardocu"nun devamını çevirdi

TV1 BİLARDOCU (The Hustler). Martin Scorsese'nin son Berlin Festivali'nde Amerikan sinemasını temsil eden filmi "Paranın Rengi"nin yaşlı kahramanı "hızlı" Eddie'nin 25 yıl öncesini anlatan **Bilardocu,** Amerikan sinemasına, önemsiz birtakım filmlerin yanı sıra birkaç başyapıt da armağan eden senaryo yazarı-

yapımcı ve yönetmen Robert Rossen'in nitelikli çalışmalarından biri. Filmde Paul Newman bilardo masalarının kralı, önüne geleni yenen bir bilardo ustası tiplemesini olağanüstü bir başarıyla çiziyor. Ama âşık olduğu kadın (Piper Laurie) karşısında oyunu kaybedecektir bilardocu. Bilardo oyunu sırasındaki gerilimin başarıyla yansıtıldığı bu film, seyirciyi bilardo salonlarının atmosferine sokuveriyor. Siyah beyaz görüntü çalışmalarıyla Oscar alan kameraman Eugene Shuftan'ın usta işi görüntüleri, şişman Jackie Gleason'ın kelimenin tam anlamıyla harika oyunu ve Newman, Laurie'yle George C. Scott'un başarısıyla oldukça nitelikli bir "atmosfer filmi" gerçekleştirme olanağına kavuşan Robert Rossen'in bu yapıtı, ekranda haftanın az sayıdaki **iyi filmlerinden biri.** 1961, ABD yapımı, 135 dakika.

29 Mart Pazar

TV1 ÇİFTE CİNAYET (Double Take). Günaşırı yayınlanacak bu mini dizinin yönetmeni Jud Taylor. Richard Crenna'yla Beverly D'Angelo'nun baş rolleri paylaştığı **Çifte Cinayet**'te komiser Janek, şefinden aldığı emirle bir çifte cinayeti soruşturmaya başlar. Bu arada eski dedektif Al Di Mona'nın beklenmedik intiharı da kafasını meşgul etmektedir...

30 Mart Pazartesi, 1, 3 Nisan Çarşamba, Cuma

TV1 OSKAR (The Oscar). Hayatını arkadaşı Hymie'yle birlikte ucuz barlarda gösteri yaparak sürdüren Frankie, bir tutuklanma olayının ardından geldiği New York'ta bir yıldız ajanının dikkatini çekerek tiyatroya başlar ve giderek ünlü bir film yıldızı olur. Ama büyük hırsı yüzünden çevresindekileri birer birer kaybetmektedir... Russel Rouse'un yönettiği, Stephen Boyd, Elke Sommer, Eleanor Parker, Joseph Cotten, Ernest Borgnine, Jill St. John, Edie Adams ve Tony Bennett'den oluşan zengin bir oyuncu kadrosunun rol aldığı bu film, Hollywood'da Oscar ödüllerinin çevresinde döndürülen dümenlere de teğet geçişiyle belli bir ilgiyi toplayabilir, ama hepsi o kadar. Sinema sanatı bakımından hiç de önemli bir film olmayan **Oskar, boş vakti olanları ekran başında oyalayabilir.** 1966 ABD yapımı, 119 dakika.

31 Mart Salı

"Graceland"le son aylarda adından ve Afrika müziğinden söz ettiren Paul Simon

TV2 SALDIRI (L'Agression). Daha nitelikli sinema yapıtlarına hasret kaldığımız "Dünya Sinemalarından Seçmeler" programında vaktiyle sinemalarda "Tecavüz" adıyla izlediğimiz sıradan bir Fransız yapımını izliyoruz. Gerard Pires'in yönettiği "L'Agression", ancak Catherine Deneuve, Jean-Louis Trintignant gibi yıldızlarıyla belli bir ilgi toplayabilir. 1975, Fransız yapımı, 99 dakika.

1 Nisan Çarşamba

TV2 GENÇLERLE MÜZİK. Pazartesiden perşembeye kaydırılan bu programda şu şarkıcı-topluluklar ve parçaları ekrana geliyor: Paul Simon "Call Me All", Police String "Don't Stand So Close To Me", Elton John-Cliff Richard "Slow River", A-Ha "I've Been Losing You", Buck Fizz "New Beginnings", Big Country "One Great Thing", Status Quo "In the Army Now."

2 Nisan Perşembe

Catherine Deneuve'le Jean-Louis Trintignant "L'Agression"da

Rossellini'den Stendhal uyarlaması

TV2 VANINA VANINI. Yenigerçekçilik akımının ustalarından Roberto Rossellini'nin 1961 Venedik Film Festivali'nde İtalya'yı temsil eden son dönem filmlerinden **Vanina Vanini** "Ünlü Ustalar" programında ekrana geliyor. Rossellini'nin 1820'lerin kargaşa dolu Roma'sında geçen bu "çağ filmi" denemesi, Stendhal'in "İtalya Günlüğü" adlı romanından sinemaya uyarlanmış. Filmde siyasal kargaşanın hüküm sürdüğü Roma'da soylu bir ailenin kızı olan Vanina (Sandra Milo) ile kendini İtalyan birliğinin kurulması davasına adamış Pietro Missirilli'nin (Laurent Terzieff) sonu hüsranla biten aşkını anlatıyor Rossellini. St. Ange şatosundan kaçarken yaralanarak prensin metresi (Martine Carol) tarafından saklanan Pietro'yla prensin kızı Vanina arasında başlayan ilişki giderek ateşli bir aşka dönüşüyor. Öyleki Vanina sevdiği adamdan ayrılmamak için onun arkadaşlarını ele verince Pietro'yla dava arkadaşları yakalanıyor. Pietro'nun bağışlanması için kardinalle görüşen Vanina, sevgilisiyle birlikte Amerika'lara kaçmak istiyor ama Pietro, kardinalden af dilemeyerek bile bile darağacına yollanıyor. Vanina da sevgilisinin idamından sonra manastıra kapanıyor. Gösterildiği dönemde pek de olumlu eleştiriler almayan bu filmde, "Roma Açık Şehir", "Paisa" gibi Yenigerçekçi başyapıtlarıyla sinema tarihine geçen Rossellini'nin romantik bir aşk ve serüven filmi yapmanın ötesinde pek bir amacı yok. Ama gücünü Rossellini'den çok gönül serüvenleriyle dolu, fırtınalı bir hayat süren Stendhal'in ünlü romanından alan filmde, büyük İtalyan sinemacısı, yine de öykünün geçtiği çağdan, o çağın toplumsal kargaşasından ve yaşantısından ustalıklı kesitler vermenin, asıl ağırlık noktasını tutkulu bir aşkın oluşturduğu sürükleyici ve ilginç bir "melodram" gerçekleştiriyor. Paolo Stoppa'nın da seyredeğer bir prens komposizyonu çizdiği, Rossellini'nin elinden çıkma **Vanina Vanini, sinemaseverlerin ilgisini çekecek bir sinema klasiği.** 1961 İtalyan yapımı, 125 dakika.

3 Nisan Cuma

Yenigerçekçilik akımının ustalarından Rossellini

"Vanina Vanini"de Laurent Terzieff'le Sandra Milo başroldeler.

TV1 MAKABİ-TRACER MİLANO arasında oynanacak olan Avrupa şampiyon kulüpler basketbol finali İsviçre'nin Lozan kentinden naklen yayınlanıyor. İsrail ve İtalyan şampiyonları arasındaki mücadele, basketbolseverlere heyecanlı anlar geçirtecek. Bu finalde Makabi daha ağır basıyor.

2 Nisan Perşembe

TV1 JESSE JAMES'İN HİKÂYESİ (The True Story of Jesse James). Uzak Batı'nın efsanevi haydutlarından Jesse James'in yaşamı, en son sinemalarda izlediğimiz Walter Hill'in "The Long Riders-Uzun Sürücüler" filminde karşımıza gelmişti. Bu kez 30 yıl önce Nicholas Ray'ın yaptığı, Robert Wagner, Jeffrey Hunter, Hope Lange, Agnes Moorehead ve John Carradine'ın oynadığı "Jesse James'in Gerçek Hikâyesi"nde Amerikan iç savaşında Kuzeyliler tarafından tarlaları yakılmış ve ailesi tartaklanmış Jesse James'in, intikam amacıyla çete kurup Kuzeylilere ait bankaları soymasıyla başlayıp "zenginlerden alıp yoksullara dağıtarak" ününe ün kattığı, efsaneleşip giderek iyice şımardığı haydutluk yılları anlatılıyor. Nicholas Ray'in anlatımı gayet sıradan ve donuk. "Kasıntı" Robert Wagner Jesse, Jeffrey Hunter da ağabeyi Frank James rolünde iğreti. Yine de western türü meraklılarını bir **tatil gününde tatmin edebilecek öğelerle dolu bir film bu.** 1956 ABD yapımı, 92 dakika.

4 Nisan Cumartesi

Wagner, Ray'in filminde Hollywood'un en silik Jesse James'i oldu

TV1 ŞAHİN (Streethawk). Sona eren "Kara Şimşek"in yerine başlayan bu dizide yerel polisin haberi olmaksızın Washington'dan gelen emirlere göre çalışan, özel imal edilmiş motosikletine atlayıp suçlu avına çıkan, süper motosikletiyle adeta bütünleşerek efsane haline gelen "Şahin" Jesse'in serüvenlerini izleyeceğiz.

4 Nisan Cumartesi

TV1 AMANSIZ YOL. Yönetmen Ömer Kavur'un özenle çalışılmış bir üslup denemesi niteliğindeki filmi **Amansız Yol**'da baş rolleri Kadir İnanır'la Yeşilçam'da yeni bir yüz ve yetenek olan Zuhal Olcay üstleniyorlar. Zaman zaman Wenders'vari bir "yol filmi" havasında gelişen **Amansız Yol**'da seyirci, filmin kahramanlarıyla birlikte İstanbul'dan Mardin'e kadar tüm ülkeyi boydan boya katediyor. Polisiye bir gerilimin de sindiği filmde yönetmen Ömer Kavur, yılların ötesinde küllenmiş bir aşkın yeniden ateşlendiği amansız bir takip öyküsünü, görsel bakımdan kusursuz bir teknikle sunuyor. Cumartesi gecelerinin önemsiz yerli filmlerinden ayrılan, **seyredeğer ve ilginç bir Türk filmi Amansız Yol.** 1985 Türk yapımı, 90 dakika.

4 Nisan Cumartesi

"Amansız yol"da Zuhal Olcay'la Kadir İnanır başarılı bir çift

SHP / ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİ

"Başta Konsey, tüm sorumlular hesap vermeli"

SHP Genel Sekreteri Fikri Sağlar, 12 Eylül dönemi icraatın sorgulanmasını engelleyen Anayasa'nın geçici 15. maddesinin değiştirilmesi için partisinin yeni bir çalışmaya gireceğini açıkladı.

Gazeteci Uğur Mumcu'nun Cumhuriyet'te başlattığı Rabıta yayını geçen hafta boyunca da Türkiye'nin başta gelen gündem maddesi oldu. Yurt dışına gönderilen din görevlilerine, 12 Eylül boyunca Konsey ve hükümetin bilgisi dahilinde Suudi Arabistan kaynaklı Rabıta örgütünce para ödendiğinin belgelenmesi, laiklik tartışmasını alevlendirdi. Geçtiğimiz cuma günü bu noktadan hareketle Cumhurbaşkanı'nın istifasını isteyen Fikri Sağlar **Nokta'***nın sorularını yanıtladı.*

Fikri Sağlar: "Bir sabah uyanıp da başımız ağrıdığı için Cumhurbaşkanı istifa etsin demedik"

Adem Altan / NOKTA

Nokta: Siz, Rabıta'nın maaş ödemesini bir hata olarak görüyorsunuz. Cumhurbaşkanı ise, 'Aynı kararnameyi yine imzalarım' diyor. Bu tavır karşısındaki davranışınız ne olacak?

Sağlar: Biz laiklik ilkesini sonuna kadar savunacağımızı ve bundan hiçbir ödün vermeyeceğimizi ortaya koyuyoruz. Ödün vermemekle birlikte bu doğrultuda bilerek veya bilmeyerek yapılan hataları ortaya çıkarıp sert bir şekilde gözler önüne sermeye devam edeceğiz. Bir daha böyle bir olay olur ise ve biz de bunu öğrenir isek, tepkimiz yine çok büyük olacaktır.

Devlet yönetiminde bulunan kişilerin sorumluluğu vardır. Ben Sayın Cumhurbaşkanı'nın görevinden ayrılmasını yoğun işlerin arasında söylemedim, düşünerek söyledim. Sayın Genel Başkanımızın da dediği gibi, sabah uyanıp da başımız ağrıdığı için Cumhurbaşkanı istifa etsin demedik. Dolayısıyla, Rabıta olayında karara imza atanların hepsinin sorumluluğu vardır ama yapılan icraatın kaynağı, merkezi başta Konsey olduğuna göre, devletin temeline, toplumun özüne karşı yapılan işlerden birinci derecede Konsey sorumludur.

Nokta: Siz, bir dönemin yöneticilerini en üstten başlayarak sorumlu görüyorsunuz. Ancak biliyorsunuz, o dönem yöneticilerinin icraatları nedeniyle sorumlu tutulamayacakları bir Anayasa hükmü...

Sağlar: Ben de zaten o noktaya gelmek istiyorum, bir dönem karanlıkta kalmıştır, o dönemin üzerindeki perdeyi kaldırmamız lazım. Bu da ancak Anayasa'nın geçici 15. maddesini kaldırmakla mümkün. Yani o dönemin yöneticilerinin sorumsuzluk halini kaldırmalıyız. Bu geçici 15. madde son derece ilginç. Maddenin özü de bence şunu gösteriyor: "Bu dönemde devletin yönetimiyle, ilkeleri ve gelenekleri ile, yasalarıyla bağdaşmayan şeyler yaptık, bunun için kimse bizden hesap sormasın, biz sorumlu olmayalım" anlayışıyla bu madde konulmuş, yani bu madde ile peşinen o dönemde belli işler yapıldığı kabul edilmiş, ben böyle yorumluyorum. Bu madde Anayasa'ya geçici olarak konmuş ve işin ilginç tarafı Anayasa'nın gerekçesiz maddelerinden biri. Aslında gerekçesi belli... Şimdi Rabıta olayı ile gözler önüne serilen, irticanın tırmanışı, cumhuriyetin temel ilkesi olan laikliğin elden gitmesi olayı, böyle bir maddenin o dönem sorumluları açısından ne kadar gerekli olduğunu ortaya koyuyor. "Bu yaptıklarımızın hesabı yarın sorulabilir" diye düşünerek, kendilerini garantiye almak amacıyla bu maddeyi koymuşlar ve haklı oldukları da ortaya çıktı. Bu maddenin Anayasa'nın gerekçesiz maddelerinden biri olması enteresandır, bunu kamuoyunun dikkatine sunmak istiyorum. Bu madde, bizde, o dönemde devletin temel ilkelerine aykırı başka uygulamalar da yapıldığı kuşkusunu uyandırmaktadır, bu devir hesap vermelidir, geçici 15. madde kaldırılarak bu devir hesap vermelidir. Başta Konsey olmak üzere, yönetimin en üst düzeyinden başlayarak tüm sorumlular hesap vermelidir. Ayrıca hesap çok kısa zamanda verilmeli ki, bir daha ara dönemler olmasın, demokrasi kesilmesin...

Nokta: Peki geçici 15. madde ile ilgili bir çalışmanız olacak mı, SHP olarak?

Sağlar: SHP bildiğiniz gibi bu Anayasa'yı kabul etmiyor. Bu Anayasa'nın hak ve özgürlüklere karşı olduğunu açıkça söylüyor. Ve bu Anayasa ile ilgili olarak partimizde bir rapor hazırlandı, arkasından da yeni Anayasa hazırlıkları içine gireceğiz. Ama bu arada, bu Anayasa'da ivedilikle değiştirilmesi ge-

"Meclis'e başvuracağız"

SHP Genel Başkanı Erdal İnönü, Anayasa'nın geçici 15. maddesini kaldırma girişimleri ile ilgili olarak **Nokta'***ya şu açıklamayı yaptı:*

Ben bu maddenin şimdi fiilen işlemez hale geldiğini söylemek istiyorum. Sayın Cumhurbaşkanı pekâlâ o maddeyi öne sürerek bize hiç cevap vermeyebilirdi, onu yapmadı. Sorumluluğu üzerine alarak yaptığı icraatın bir anlamda hesabını verme yolunu tuttu. Demek ki, başka bir sorumluluğu ya da o dönemle ilgili olarak bir eleştiri, bir hesap sorma getirildiğinde, bu suçlama da olabilir tabii. Demek ki, yapılması gereken şey 15. maddenin arkasına sığınarak cevap vermem demek değil, ona cevap vererek yapılanın yanlış olmadığını -eğer yanlış değilse- onu göğüslemek ve cevap vermeye çalışmak olmalıdır. Demek ki o madde fiilen işlemiyor. Bundan o sonuç çıkıyor.

Ben şimdi görüyorum ki, ciddi bir eleştiri geldiğinde, 12 Eylül'den sonraki ara dönem sorumlularına karşı cevap vermek yolunu seçeceklerdir. Sayın Cumhurbaşkanı bunun örneğini verdi. Öyle ise arkadaşlarıma ve muhalefetin diğer temsilcilerine, bu geçici maddenin de kalkması için bir başvuruda bulunalım, Meclis'in bugünkü durumundan bir sonuç almaya çalışalım, diyeceğim. Çünkü görülüyor ki, bu yasak insanları eleştiriler karşısında kaldıklarında cevap verme zorunluluğundan kurtarmıyor. İnsanlar rahatsız oluyorlar. Bu da doğaldır. Toplumun ilgilendiği konularda, özellikle kişisel sorumluluk çerçevesinde toplanan toplumsal konulara ilgi bu kadar yoğun bir durumdayken, 15. madde var onun için cevap vermiyoruz diye kimse kamuoyunun dikkatini öldüremez. Onun için, yasağın kalkması zamanı gelmiştir diye düşünüyorum ve bu hususta bir girişim yapacağız.

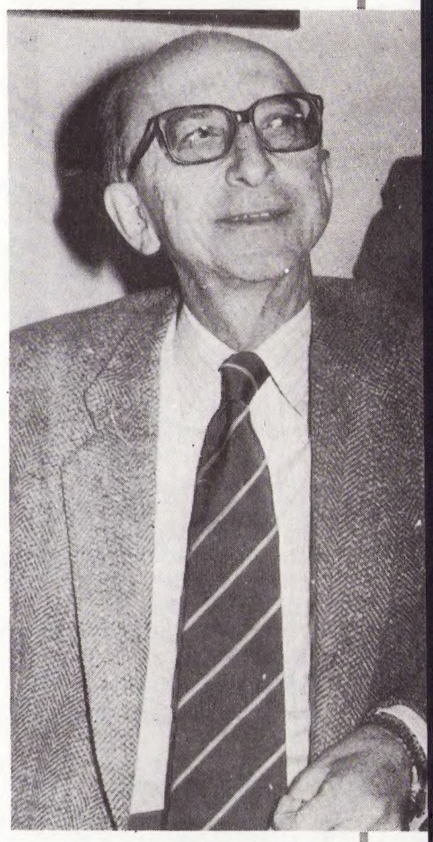

Erdal İnönü: "15. madde var, onun için cevap vermiyoruz diye kimse kamuoyunun dikkatini öldüremez"

Türkiye'nin Rabıta takvimi

17 Mart • Yurt dışına gönderilen bazı din görevlilerinin Rabıta örgütünden düzenli maaş aldığı **Cumhuriyet** gazetesinde açıklanıyor
• Evren: O dönem bize böyle bir bilgi gelmedi.
• Altıkulaç: Bu konuda Bakanlar Kurulu kararı var.

19 Mart • Bakanlar Kurulu kararnamesinin varlığı belgeleniyor. Kararnamede Evren ve Ulusu'nun imzaları var. Saltık Rabıta'dan maaş konusunu doğruluyor.

20 Mart • Rabıta'dan Meclis camiine 20, ODTÜ camiine 210 milyon TL para geldiği **Cumhuriyet**'te yayınlanıyor.

21 Mart • Fikri Sağlar: Cumhurbaşkanı istifa etmeli.
• İnönü: İmzayı atan kimse sorumluluktan kaçamaz.

22 Mart • Evren İnönü'yü önce köşke çağırıyor, sonra gereksiz bulduğunu iletiyor.

23 Mart • Evren konuşuyor: "O günün yoğun şartları içinde konu üzerinde fazla durulma gereği görülmediği anlaşılmıştır."

25 Mart • Çalışma Bakanlığı'nın Evren ve Konsey üyelerine konuya ilişkin brifing verdiği belgeleniyor.

27 Mart • Evren, Rabıta'nın din görevlilerinin maaşlarını ödemesine ilişkin kararnameyi bilerek imzaladığını, bugün de gelse yine imzalayacağını, söylüyor ve ekliyor" Laikliği saptırmayalım, iyi kavrayalım."
• Rabıta uygulamasının Ecevit döneminde başlatıldığı **Sabah** gazetesinde manşetten yayınlanıyor
• Ecevit: "Gazetenin yayınladığı belgeler bu iddiayı yalanlıyor."

reken maddeler var. Bunlardan biri geçici 4. madde ve diğeri de bu 15. maddedir. Partimiz bu maddeyle ilgili bir çalışma içine girecektir.

Nokta: 12 Eylül'den sonra "irtica devlet içinde tırmandırılmıştır" tabiri kullandınız. Geçici 15. maddeden söz ederken ise, "Bu maddenin Anayasa'ya konmuş olması dahi, o dönemde toplumun çıkarlarına uymayan başka şeylerin de yapılmış olduğu kuşkusunu bizde uyandırıyor" dediniz. Yani yapılanların tümünün bilerek yapıldığını, belli bir politikanın sonucu olduğunu mu söylemek istiyorsunuz?

Sağlar: Ben bunu açıkça görüyorum. Bugüne kadar Türkiye'de yapılan anayasaların hiçbirinde din eğitiminin okullarda zorunlu olacağı hükmü yoktu. Ondan sonra bakıyorsunuz o dönemde alabildiğine Kuran kursları açılıyor, laik eğitimden uzaklaşılıyor. İlk kez bir devlet başkanı sözlerine ayetlerle başlıyor. Şimdi bunları görünce diyorsunuz ki, bunda pek fazla iyi niyet yok. Belki Cumhurbaşkanı irticaya karşı olmak konusunda samimidir, bizim irticayla savaşımız sırasında Sayın Cumhurbaşkanı başörtüsüne karşı çıkmıştır ama bu laikliğe sahip çıktığının göstergesi değildir. Bir şey söylendi mi sonuna kadar takip edilmelidir. Ama bugün gidin üniversitelere, yine sıkmabaşlar var. Vakıflarda, yurtlarda laikliğe aykırı dini eğitim yaptırılıyor, bunları Milli Eğitim Bakanlığı devralsın dedi Cumhurbaşkanı, Bakanlık hayır dedi ve Cumhurbaşkanı ondan sonra hiçbir şey yapma-

Adem Altan / NOKTA

PORTRE/ FİKRİ SAĞLAR

"Kararmış Fikri!"

"Gencim, belki suçum burada. Ama ben onlar gibi görmüyorum, nice yaşlıların bu ülkeye neler yaptığını biliyorum" diyordu, Galatasaray Lisesi'ndeki arkadaşlarının taktığı lakabıyla "Kararmış Fikri." Ardından ekliyordu: "İlk milletvekili seçildiğim sıralarda da bu kadar zayıf milletvekili olur mu demişlerdi, sonra 8 kilo aldım. Şimdi de genç milletvekili olur mu diyorlar."

Rabıta'nın manşetlere raptolmaya başladığı sırada Cumhurbaşkanı'nı istifaya davet etmesiyle bir anda herkesin ilgisini yeniden üstüne çekmişti SHP'nin genç Genel Sekreteri Fikri Sağlar.

Galatasaraylı arkadaşlarının ona "Kararmış Fikri" demelerinin nedeni, 1953'te Mersin'in güneşinde doğmuş olmasıydı. İlkokulu orada bitirdikten sonra, öğretmen olan annesi İlhan Hanım'ı ve doktor olan babası Mustafa Bey'i Mersin'de bırakıp, İstanbul'un yollarına düşmüştü.
Bugün geri doğru baktığında, "başarısız bir öğrenci olmadığını", başarının dışında "aktif bir

dı. Hepimiz Müslümanız ama din işleri ve devlet işleri ayrı olmalıdır, laiklik budur. Laikliğe karşı 1980 öncesinden başlayan faaliyetler, 12 Eylül'den sonra hızla tırmandırılmıştır. Bakıyorsunuz, 1976 yılında Pakistan'da toplanan Rabıta örgütünün aldığı kararlar, 1980'den itibaren Türkiye'de harfiyen uygulanmaya başlıyor.

Nokta: Başbakan, konunun "ideolojik olarak büyütülmüş olduğu" yorumunu yaptı...

Sağlar: Başbakan'ın söylediği son derece ciddiyetsiz. Ciddiyetsizliğin en güzel örneği de şu: "Efendim, paramız yoktu, döviz sıkıntısı içindeydik, onun için imamların maaşlarını Rabıta'dan ödedik" deniyor. 1984'te Rabıta din adamlarının maaşlarını hâlâ öderken, Türkiye çikita muz ithal ediyordu. Çikita muzun parası nereden bulunuyordu? Sonra şu çelişki değil midir?: 24 Ocak Kararları ile ihracatta patlama oldu, dövizimiz şu kadar arttı deniyor bir yandan, öte yandan paramız yoktu diye açıklama yapılıyor. Demek ki bu bir mazeret değil. Devlet Bakanı ve Hükümet Sözcüsü Hasan Celal Güzel'in "Rabıta'nın maaş ödemesini biz durdurduk" açıklaması da açıkça bir itiraftır. Bunu durdurmalarının, "işin farkına vardık", şeklinde olduğunu zannetmiyorum, mutlaka bir nedeni vardır durdurmalarının. Dini vakıfların birbiri ardına açıldığı, dini esasları temel alan hareketlerin alabildiğine arttığı bir dönemde bu açıklama inandırıcı olmuyor.

Nokta: Bugün bir gazetede imamlara maaş verilmesinin Ecevit'in başkanlık yaptığı dönemde başlandığı haberi yer aldı ve bu konuda Sayın Ecevit bir açıklama yaptı. Bu gelişmeleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

Sağlar: Ben de okudum. Rabıta'dan maaş alıp almadıklarını bilmiyorum. Ecevit yaptığı açıklamada 4 tane imamın Rabıta'dan maaş almadığını söyledi. Ancak, ben şuna karşı çıkıyorum, Sayın Cumhurbaşkanı'nın başta söylediği gibi devlet kendi gönderdiği memurunun parasını kendisinin vermediğini belirtti. Ben de buna inanıyorum. Hangi şartlarda olursa olsun eğer siz devlet adına birisini gönderiyorsanız mutlaka ve mutlaka onun parasını devlet vermelidir. Sayın Ecevit'in açıklamasını da yeterli bulmadım. Bundan dolayı da Sayın Ecevit'le hemfikir değilim.

öğrenci de olduğunu" görüyordu. "Hayatın bütün gerçeklerini" daha küçücükken "yalnız başına" görmüş, "paylaşımcı ve katılımcı olmayı, insanları sevmeyi, hem de çok sevmeyi" o yıllarda öğrenmişti.

Daha o yıllarda Fikri Sağlar, sık sık kaçamak yapar ve Ankara'ya gelirdi. Bu gelişlere her ne kadar "hava almak" gerekçesi uydurulmuşsa da, bu kadarla kalındığı söylenemezdi. Aile bireyleri Ankara ile bir hayli haşır neşir olmuşlardı. Dedesi 2 dönem CHP milletvekilliği yapmıştı. Annesi "en zor dönemde dahi", 1950-60 döneminde, CHP Kadın Kolları'nda oldukça aktif roller üstlenmişti. Dayısı da eski CHP'nin Mersin Belediye Başkanı Kaya Mutlu'ydu zaten.

Lise sonrasında, öncesindeki sosyallik olduğu gibi devam edecekti. Ankara'da Hacettepe Üniversitesi İşletme Bölümü'ne girdi. Müziğin her türünü dinliyordu. Ama klasik müziği daha çok seviyordu, kitap okumaya bayılıyordu, sigara içmiyordu, spor yapıyordu. Bir de baktı ki işletme mezunu oluvermiş. Mezuniyet dolayısıyla hazırladıkları yıllıkta, okul dönemlerinin sadece bu şenlikli atmosferde geçmediğini ifade ediyordu: "Beş yıl. Dile kolay. Taş, sopa, zincir, kurşun dolu beş yıl. Baskı, zulüm ve yokluk içinde..."

Mezuniyet sonrasında Mersin'e dönüp, ablası Berna ve kardeşi İsmail ile ticaretle uğraştı. Ancak bu işi kısa sürdü, çünkü partiler kurulmuş, Fikri Sağlar da içinde cıvıldayan ateşi harlandırmaya girişmişti. Halkçı Parti'nin adayları arasına girdi, seçimler sonrasında da İçel Milletvekili olarak Ankara'ya temel attı.

"İçki içmem, nadiren dost sohbetlerinde şarabı zevkle yudumlarım. Kahve içmeye de yeni yeni başladım. Gece hayatım söz konusu değildir ve hiç hoşlanmam" diyordu. Doğrusu gece hayatına ayırabilecek çok bir vakti de yoktu.

Niye vakti yoktu Fikri Sağlar'ın? PTT'nin açtığı bir telefon ihalesiyle ilgili, ITT şirketini konu alan ilk kürsü konuşmasıyla birlikte zaman hızla akıp geçmeye başlamıştı: İşkence olayları, Güneydoğu olayları, özellikle yurt dışındaki işçilerin sorunları, hayali ihracat mekanizmalarının çözümü... Bir yandan da Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde Kâtip Üyelik, sonra Bilimsel ve Kültürel Faaliyetler Komitesi Başkanlığı, zaman harcanmadan yapılabilecek çalışmalar değildi. Bütün bu çalışmalar sürerken 1986 Mayısı'nda yapılan SHP Büyük Kurultayı'nda Aydın Güven Gürkan'dan sonra en çok oyu alarak partinin MKYK'sına girdi, Genel Başkan Yardımcısı oldu, oradan da Genel Sekreterlik koltuğuna oturdu...

Fikri Sağlar, Meclis'teki bu işlerini tek başına sürdürmeye alışmıştı ama hayatının organizasyonu sorununa da bir çözüm getirmesi gerekiyordu. 1986'nın son günlerinde tiyatro sanatçısı Serap Kaçmaz Hanımefendi'nin dest-i

"Paylaşımcı ve katılımcı olmayı, insanları sevmeyi" daha çocuklukta öğrenmişti

izdivacına talip oldu. Talep kabul edildi ve Serap Hanım sadece soyadını değiştirmekle yetinirken, Fikri Bey hayatının organizasyonunu yeniden düzenledi. Serap Hanım, Fikri Bey'in en çok hoşlandığı "güzel bir müzik, iyi bir yemek, sakin bir ortam" şeklinde tanımladığı atmosferi oluşturmakta çok mahirdi. Fikri Sağlar'ın giderek yükselen performansının başka bir açıklamasını yapmak, Sağlar çiftinin mutluluğuna gölge düşürme çabası sayılabilirdi.

Diyaneti kim yönetiyor?

Suudi Arabistan'ın, Diyanet kurumu üzerindeki etkileri tartışılıyor

"1960'lı yılların başlarında bazı Yüksek İslam Enstitüsü mezunları, Diyanet İşleri'yle dini eğitim müesseselerinin yönetimlerini kendi ellerinde tutmak ve buralarda kendi anlayışlarında kadro oluşturmak üzere yemin etmiş, biraraya gelmişler. Bugün bunu başarmış gözüküyorlar."

9 yıla yakın bir süredir değişik iktidarlar döneminde Diyanet İşleri Başkanlığı yapan Tayyar Altıkulaç ve ekibini bu sözlerle anlatan İzmir İlahiyat Fakültesi eski öğretim üyelerinden Ahmet Yılmaz, bu ekibe yakıştırılan sıfatları da şöyle sıralıyordu, **Nokta** muhabirine: "Yeminliler, yeni selefiler, vehhabiler, mezhepsizler, reformistler, modernistler."

İslami literatürü yakından bilmeyenler için pek bir anlam ifade etmeyen bu sıfatların çoğu bu çevrelerde hiç de hoş karşılanmayan tanımlamalardı. Ne var ki bu sıfatlardan biri olan "vehhabiler", Suudi Arabistan'ın resmi mezhebi ve son günlerin flaş örgütü Rabıta göz önüne alındığında farklı bir önem kazanıyordu. Bu sıfat, Diyanet İşleri'nin 15 yıldır Suudilerle işbirliği içinde bulunduğu iddiasının dolaylı bir ifadesi olarak kullanılıyordu çünkü.

"Altıkulaç'ın işidir." "Gayesi, Türkiye'yi, kendilerinin bile tatbik edemedikleri şeriat kaidelerine tabi bir devlet haline getirmektir." Türkiye'de **Gerici Eylemler** adlı kitabının Rabıta ile ilgili bölümünü böyle aktaran Prof. Neşet Çağatay defalarca Ankara İlahiyat Fakültesi Dekanlığı yaptıktan sonra Cumhurbaşkanlığı kontenjanından YÖK üyeliğine atanmış, kitabı, Genelkurmay tarafından tüm askeri birliklere "hararetle" tavsiye edilmişti. Gösterdiği bu performansla Atatürk'çü çevrelerde özel bir ağırlığı olan Çağatay'a göre "Rabıta işi" doğrudan doğruya Tayyar Altıkulaç ve ekibi tarafından "tezgâhlanmıştı" ve gerçekte Cumhurbaşkanı meseleden haberdar edilmemişti.

Atatürkçülüğü ile tanınan Prof. Çağatay ile aynı kanıda olan ama aynı çevre içinde yer almayan başka kişiler de vardı. Diyanet'in üst düzey yöneticilerini yıllardan beri Suudi Arabistan'ın resmi mezhebi vehhabiliği savunmakla suçlayan irili ufaklı dini gruplar da bugün, "biz dememiş miydik?" diye ellerini ovuşturuyordu. Başını Süleymancılar ve Işıkçıların çektiği bu gruplara göre üstelik bu ilişkiler yeni de değildi. Rabıta olayı, 15 yıldan fazla bir süre önce başlatılıp bilinçli bir şekilde sürdürülen çok yaygın bir ilişkinin yansımalarından biriydi yalnızca ve aynı ekip görevde kaldığı sürece de ilişkiler sona ermeyip daha da gelişecekti.

Rabıta olayıyla birlikte Altıkulaç ekibine ilişkin olarak gündeme gelen sorulardan biri de, bu ekibin Diyanet'teki mutlak hakimiyetinin sürüp sürmeyeceğiydi. Bu konuda görüş bildiren hemen bütün çevreler, Diyanet'te yapı değişikliğinin çok uzak bir ihtimal olduğu noktasında birleşiyordu. Neredeyse alter-

Altıkulaç: "İlişki kurarken ideoloji araştırması yapmak yeni mi çıktı? Rabıta elbette şeriatçi. Ne olmasını bekliyorsunuz?"

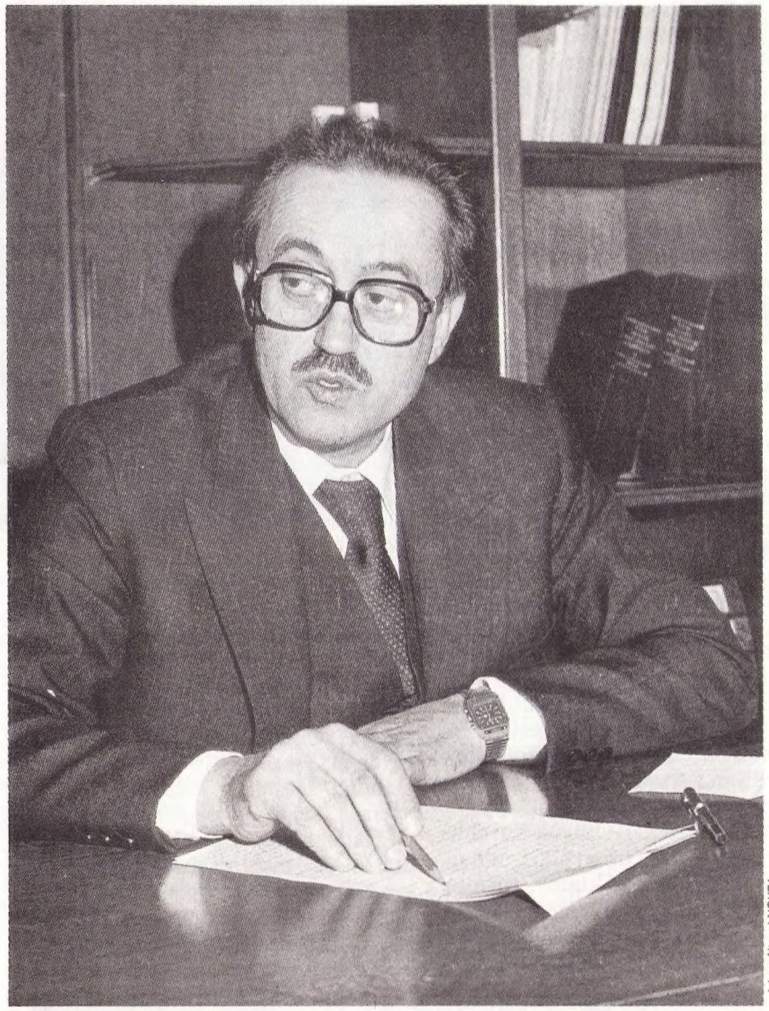

Adem Altan / NOKTA

Adem Altan / NOKTA

Ahmet Yılmaz'a göre Altıkulaç ve ekibi yönetimi kendi ellerinde tutmak, kadro oluşturmak üzere yemin etmiş, biraraya gelmişler

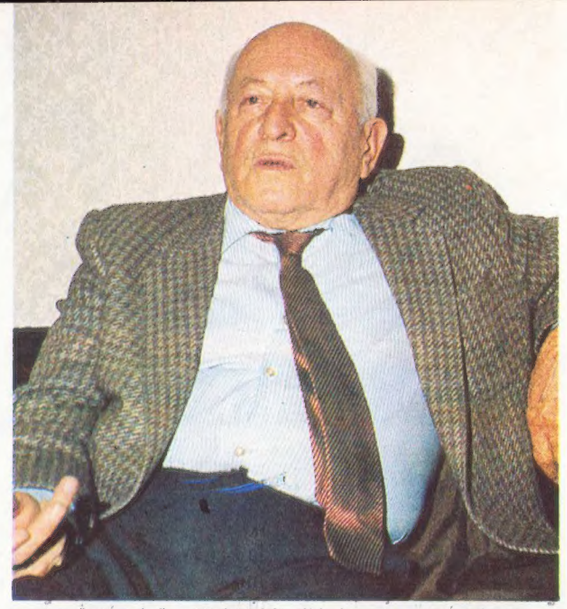

Prof. Çağatay'a göre, "Rabıta işi" Altıkulaç ve ekibi tarafından "tezgâhlanmıştı" ve Cumhurbaşkanı haberdar edilmemişti

natifsiz sayılan bu ekip öylesine kökleşmişti ki, başkanının gönüllü istifa dileği bile farklı iktidarlar tarafından kabul edilmemişti. Nihayet 10 Kasım 1986'da emekliye ayrılan Altıkulaç'ın yerine bir türlü yeni başkan bulunamamış, bu süre içinde işleri yardımcıları yürütmüştü. 1980 yılındaki Cumhurbaşkanı seçimi olayını çağrıştıran bu durumun çözüleceğine dair bir işaret de ortada görünmüyordu henüz. Başkan adayı olarak adları geçen Dr. Fahri Demir, Abdülbaki Keskin, Halit Güler ve Hamdi Mert ise, "doğrudan doğruya Altıkulaç'ın adamları" idi ve içlerinden birinin seçilmesi durumunda Diyanet cephesinde yeni bir şey olmazdı. Ya başkan dışardan olursa? Böyle bir durumda da "yeminliler" kendinden emindi. Başkan "dışardan" olsa bile üst düzey yöneticilerinin ve 60 bine varan personelin önemli bir bölümünün değiştirilmesini olanaksız görüyor, laik devletin kendilerinden daha iyi bir alternatif bulamayacağını öne sürüyorlardı.

"Elbette şeriatçı." Tayyar Altıkulaç ise bu iddialara katılmıyordu. Altıkulaç'a göre, bunlar, 15 yıldır sürdürülen ama birinin bile kanıtlanamadığı iddialardan ibaretti ve kendilerinin "gruplarüstü" çizgilerini kabullenemeyenler tarafından ortaya atılıyordu. Suudilerle ilişki suçlamalarını reddetmesine karşın, Rabıta konusuna oldukça farklı yaklaşan Altıkulaç, bu örgütün şeriatçılığı konusunda ise şunları söylüyordu, **Nokta** muhabirine: "Elbette şeriatçıdır. Ne olmasını bekliyoruz ki? Suudi Arabistan devleti ve kralı şeriatçı değil mi? İlişki kurarken ideoloji araştırması yapmak yeni mi çıktı? O zaman bütün İslam dünyası ve demirperde ülkeleriyle de ilişkilerimizi keselim."

Diyanetin yapısı nasıl oluştu? Hilafetten laik cumhuriyete geçen Türkiye'de İslami tarikat, ekol, grup ve grupçuklar önce bir duraklama dönemi geçirmiş, sonra pıtrak gibi artmıştı. Bu grupların ilk hedeflerinden biri de Diyanet'te etkinlik sağlamak, en azından onun tarafından engellenmemek olmuştu. Diyanet'i karşılarında engel olarak görenler ise ona "din polisi" adını takıyor, "Diyanet mi, cinayet mi?" diye bağırıyorlardı.

İşte iddialara göre, 1960'larda ortaya çıkan ve Diyanet İşleri'ni kendi denetimleri altına almaya yemin eden grup, bu tarikat ve ekollere karşı mücadele etmek için yola çıkmış, epey de mesafe almıştı.

Ruşen ÇAKIR

BİR BELGE

Türk hacılarına şeriat çağrısı

Riyad'daki İlmi Araştırmalar, Fetva, Davet ve İrşad Daireleri Başkanlığı'nın basıp Türk hacılarına dağıttığı broşürde şeriat propagandası yapılıyor. Broşürün adı, "Hac, Umre ve Peygamber (SAV)'in Mescidini Ziyaret Rehberi." İşte broşürün 12. ve 13. sayfalarından bazı pasajlar:

Aşağıdaki şeyler insanın küfre gitmesine sebeptir:

(A) İnsanların çıkardıkları kanunların, İslam şeriatinden üstün olduğuna inanmak,

• Yahut yirminci asırda İslam kanunlarını uygulamanın doğru olmadığına,

• Veya İslamın, Müslümanların geriliğine sebep olduğuna inanmak,

• Veyahut İslamın, kişinin kendisiyle Rabbi arasındaki ilişkiyi düzenleyen vicdani bir mesele olup hayatın diğer işlerine karıştırılamayacağını söylemek.

(B) Bu çağda Allah'ın hükmünü uygulayıp hırsızın elini kesmenin ya da zina edeni taşlamanın doğru olmadığına inanmak.

(C) Hukuki işlemlerde, ceza meselelerinde veya başka konularda Allah'ın indirdiği hükümlerden başka hükümlerin uygulanabileceğine inanmak. Başka hükümlerin şeriat hükmünden üstün olduğuna inanmadığı halde onları uygulayan da kâfirdir. Çünkü bu suretle Allah'ın haram kıldığını mübah kılabilir. Zina, şarap, faiz, Allah'ın şeriatinden başkasıyla hükmetmek gibi Allah'ın haram kıldığı şeyleri mübah kılan kimse ise Müslümanların oybirliğiyle kâfir olur.

Hans Von Alberg, ilim adamlığının yanı sıra ünlülerin rağbet ettiği bir falcıydı. Şarkıcı Hüner Coşkuner falına baktıranlar arasındaydı

Meral Gökçe, Hans Von Alberg'in yakınlık duyduğu yıldızlardan biriydi

BASIN / SAĞDUYUNUN SESİ

"Hidayet"e ermiş Hans'ın yarım kalan cihadı...

Alman asıllı Müslüman olduğunu iddia eden Hans Von Alberg, Tercüman gazetesinde "Allahtanımazlık"ın çıkmazı ve bu "illetten" kurtuluş yollarını anlatmak üzereyken, ilmi açıdan şaibeli bulundu...

İşte en sonunda "ehl-i iman" bir Alman bilimadamı ortaya çıkmış, İslam'a ilişkin konuları "yerliyersiz" ele alan kimi "kendini bilmez" yayın organlarına ağızlarının payını vermek için kolları sıvamıştı: "Vicdanı bastırmanın en kolay yolu inkârdır..."

Nokta'nın "Tanrısızlar" başlığı ile ele aldığı ve ateistlerin dine olduğu kadar dinsizliğe de saygı istemlerine yer verdiği kapağının ardından, sağ basın ve muhafazakâr çevreler sert tepkiler sergilemekte gecikmeyeceklerdi. Özellikle "sağduyunun sesi" Tercüman gazetesi, bu konuda, elindeki en ağır toplarını konuşturmaya kararlı olduğunun işaretlerini verecekti. Nitekim 23 Mart tarihli Tercüman gazetesi, konuyu sürmanşet olarak işliyor ve "Saldırıyorlar" başlığı altında, radikal sol'un inanç hürriyetine karşı savaş açtığını öne sürüyordu. **"Nokta"** ve "2000'e doğru" dergilerinin konuyla ilgili kapak fotoğrafları da kaynak olarak gösteriliyordu. Bu haberin yanı başında, Tercüman, gerçek bombasını patlatıyor ve geçmişte Allahsızken, Türklüğü seçmiş ve sonra hidayete ermiş bir Alman bilimadamı, Prof. Dr. Hans Von Alberg'in "itiraflarını" yayınlayacağını açıklıyordu. Yapılan anonsta, Prof. Alberg'in Lahey ve Bohr Üniversiteleri öğretim üyelerinden ve "nükleer fizik" uzmanı olarak tanıtılıyordu. Prof. Alberg Almanya'da doğmuş, iyi bir Hıristiyan olarak yetiştirilmiş, ancak dini onu tatmin etmediği için, "ateist" Tanrıtanımaz olmuştu. Daha sonra ateist bir toplum kurmak için savaşa başlamış, felsefi alandaki boşluğunu doldurmak için önce varoluşçu, sonra Marksist olmuş ve bu arada da Lahey Üniversitesi'nde profesörlük yapmıştı. Bunun da ardından "yeni bir arayış"

Hans Von Alberg "hidayet"e ermişti ama gece yaşamının çekiciliğinden kurtulamamıştı. Maaşını pahalı eğlencelerde bir iki gecede tüketiyordu

dönemine girmiş ve "Kur'an" ile tanışmıştı. Bu tanışmanın ardından hidayete ererek Muhammed Von Alberg adını almıştı. İşte bu "değerli bilimadamı" Tercüman gazetesi okurlarına "Allahtanımazlık"ın çıkmazını ve bu illetten kurtuluş yollarını anlatacaktı, dizi röportajında.

Diplomaları yakıldı. Tercüman'ın anonsu kamuoyunda ilgi uyandırmıştı. Ancak, ertesi gün gazetelerini açan okurlar, Prof. Hans Von Alberg'in itirafları yerine, Türk bilimadamlarının "ateist" üzerine mütevazi görüşleri ile karşılaştılar. Bu görüşlerin hemen altında küçük bir kutu içinde yapılan açıklamada ise "Prof. Hans Von Alberg ile Tercüman gazetesi arasında kısa bir mülakat yapıldığı, bu mülakatta Alberg'in akademik kariyerini ispatlayacak belgeleri gösteremediği" belirtiliyordu. Prof. Alberg'in ifadesine göre "boşandığı eski eşi diplomalarını yakmıştı." Bu arada Tercüman gazetesi de boş durmamış ve Prof. Alberg'in ilmi olmayan bazı yayınlarını tespit etmişti. Prof. Hans Von Alberg her ne kadar hidayete ermiş olsa da, ilmi yönü "şaibeli" bir kişiydi.

Şaibeli Hans kim?. Tercüman'da sürmanşete çıkarak yıldızlaştıktan hemen sonra sönen bu profesör Hans kimdi? Eğer gerçekten "hidayete" erdi ise nasıl bir ilmi handikap içindeydi?

Gerçekte, magazin basınını yakından takip eden birçok kişiye Hans Von Alberg ismi hiç de yabancı değildi. Fakat profesör unvanı ile değil, yalnızca "doçent doktor" unvanıyla. Hans Von Alberg bir süreden beri "Sabah Yıldızı" gazetesinde "Tılsım, Cifir, Gizli Bilimler" sayfasını yönetiyor ve "Geleceğinizi okuyan adam" sıfatı ile yıldız falları yazıyordu. Aynı sayfada yer alan fotoğraflı künyesine göre 1973 yılında Müslümanlığı ve Türklüğü seçmişti. Kopenhag Üniversitesi astrofizik doçentiydi ve aynı zamanda Frieburg Üniversitesi Trans-Psikoloji Kürsüsü'nde de öğretim görevlisiydi. Bu arada Bioritm ve Teoloji uzmanıydı. Sabah Yıldızı çalışanları onu "Bizim Hans" olarak tanıyor ve tuhaf bir "gülümseme" ile söz ediyorlardı ondan. Hans Von Alberg'in gerçekte kim olduğunu en yakın arkadaşları bile bilmiyordu. Hakkında bilinen her şey, Hans'ın söyledikleriydi. Anlattığına göre parlak bir eğitim devresinin ardından Müslüman olmuştu. Belli bir adresi yoktu. Sabah Yıldızı'nda çalıştığı bir yıl boyunca çoğunlukla gazetede yatıp kalkmıştı. Çalışma arkadaşlarına ve çeşitli dükkânlara taktığı borçlarla bir de ay başlarında bir iki gün içinde yiyip bitirdiği maaşıyla ünlüydü. Harcamalarının tümünü "Gümüşkapı" gibi kulüplerde gerçekleştiriyordu. Çevresine topladığı üçüncü sınıf yıldızlarla kısa süreli eğlenceler yaşıyordu. İş arkadaşlarına ve alışveriş ettiği mağazalara olan borçları kabardığı bir dönemde ortadan kaybolmuş ve Tercüman gazetesi onu "Profesör" olarak tanıtana dek sesi soluğu duyulmamıştı. Arkadaşlarının anlattıklarına bakılırsa, çok zeki ve çalışkan bir kişiydi. Kimilerine göre de Hans'ın yazdığı yıldız fallarının 40-50 bin okuyucusu vardı. Kısaca-

Tercüman gazetesi, Hans Von Alberg'in "Allahtanımazlar" röportajını böyle duyurmuştu

Grafik çizen, yazı dizen ve
basım olanaklarını masanıza getiren sistem:

Macintosh-Apple LaserWriter Masa Üstü Yayıncılık Sistemi!

SARATM/FCB

Şu anda okumaya başladığınız bu duyurunun başlığı, yazıları, grafik tasarımı... Türkçe Macintosh Plus ve Apple LaserWriter ile hazırlandı... basıldı!

LaserWriter, Apple'ın "Masa üstü matbaasıdır"... Türkçe Macintosh Plus ile Apple LaserWriter her türlü grafik, dizgi ve baskı olanaklarını tek bir sistemle masanıza getirir. Türkçe yayım yapmanızı sağlar. (*)

Macintosh Plus ve Apple LaserWriter (bilgi yayımcı) ile, işiniz ne olursa olsun, yazılarınızı, raporlarınızı, broşürlerinizi... dizer, pikaj yapar, kâğıda ya da asetata, en özenli biçimde basıp çoğaltabilirsiniz.

Dilerseniz Times, Helvetica, Symbol, ITC Avant Garde Gothic gibi... tam 11 karakterden birini seçebilir ya da birlikte kullanarak sınırsız sayıda karaktere sahip olabilir... italik, bold, alt çizgili, konturlu, gölgeli yazılar yazabilirsiniz.

Apple LaserWriter, yazı ve grafikleri sıradan Laser yazıcılardan 4 kat daha ince ve kaliteli basar.

Çünkü, diğer yazıcılardaki inç kare başına 22.500 noktacığa karşılık Apple LaserWriter 90.000 noktacık kullanır.

Gelin, görün, tanışın, yazın, yayımlayın, yazışın... Sizin de kaliteli bir "masa üstü matbaanız" olsun.

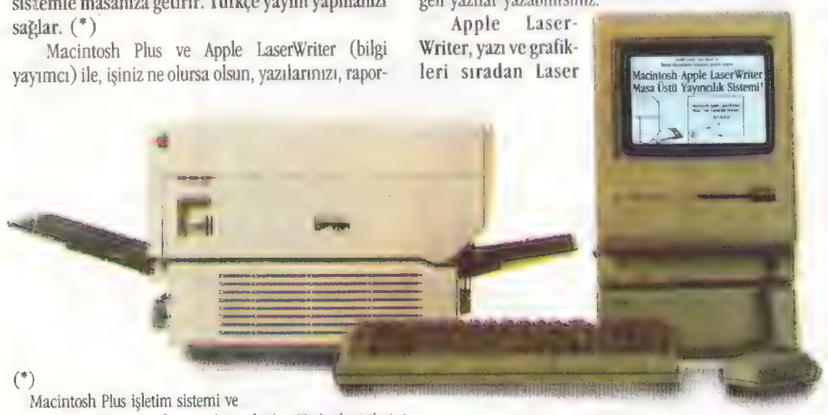

Apple LaserWriter'ı farklı kılan teknik üstünlükler
- MC 68000 mikroişlemci (12 MHz)
- 512 kilobyte - 1 megabyte ROM
- 1 1/2 megabyte RAM
- AppleTalk Connector ve RS 232C birimleri
- Dakikada 8 kopyalık hız
- Postskript dili ile programlanabilme özelliği
- Aynı anda 31 tane Türkçe Macintosh Plus'ın bilgi yayımcılığını yapabilme
- Değişik birçok "PC" ile bağlantı olanağı
- Diablo 630 emulasyonu

Apple Computer

Türkiye Genel Dağıtıcısı:

BilKom

Bilgisayar ve Özel Eğitim Hizmetleri A.Ş.
Abdi İpekçi Cad. Gün Ap. 16/3 Nişantaşı/İstanbul
Tel: 146 20 70 (3 hat)

(*) Macintosh Plus işletim sistemi ve Apple LaserWriter. Infinite Ltd., tarafından Türkçeleştirilmiştir.

BİLKOM/APPLE BAYİLERİ: İstanbul: Elma Bilgisayar Sistemleri Ltd., Tel. 512 61 70; Bimat, Tel. 148 26 44; Bilgitaş AŞ, Tel. 172 80 82 - 172 79 62-512 53 70; Datasoft, Tel. 167 42 07; Altuğ Ltd. Tel. 161 24 49; Om Teknik, Tel. 150 72 60; **Adana:** Omni, Tel. 30 996 **Ankara:** Yesa Elektronik, Tel. 31 26 85 - 31 71 22; Tekdil, Tel. 26 30 11 **Bolu** (Düzce): Erhan Ozar, Tel. 27 59 **Eskişehir:** Doruk AŞ, Tel. 41 010 **Erzurum:** İnter İnşaat ve San. AŞ. Tel. 13 929 12 074

sı Hans Von Alberg tuhaf bir insandı.

Kitabı da var. Tercüman gazetesinin "ilmi olmadığı gerekçesiyle" röportajını yayınlamadığı Hans Von Alberg'in 1986 yılı içinde Kitsan Yayınları'ndan bir de kitabı çıkmıştı piyasaya. "Arz'dan Arş'a Sonsuzluk Kulesi" adını taşıyan bu ilmi kitapta Prof. Dr. Hans Von Alberg Alman Teorik fizikçisi olarak tanıtılıyordu. Kitabın tanıtım yazısında Alberg'in tamamen Kur'an hedeflerine dayanan teorileri uluslararası bilim platformunda kabul ettirdiği, "uydu-roket", "astrofizik ve nükleer fizik" dallarında üç ödül aldığı belirtiliyordu. Ancak bu ödülleri hangi kuruluşların verdiğine değinilmiyordu. Tanıtma yazısına göre, Hans Von Alberg tek başına "Horn Hole-Sur Borusu", ve "Etherodynamics-Esir Nur dinamiği" teoremlerini kurmuş ve "Beşinci işlem" ile matematik dalında Alternatif Nobel ödülüne aday gösterilmişti. Alberg ayrıca "yaşayan 6 karadelik ve 2 akdelik" uzmanından biriydi. Hans Von Alberg bu eser (!) inde "Yaradılış"tan "uzaydaki kara deliklere" oradan da "cinlerin yaş ölçümlerine" dek birçok konuyu "bilimsel" ve "dini" açıdan irdeliyordu. Alberg, kâinatın yönetimini şu sözlerle anlatıyordu. "İlahi bir kompütür vardı ve evren onunla yönetiliyordu. Arş bir bilgi işlem merkezi, kürsi de o kompüter ve Levhi mahfuz 'Hafıza Bantlarıydı', sanki... Ama bu bantlar boş değildi. KALEM denen bir PROGRAMLAMA ile kaderi oluşturuyordu." Alberg, aynı kitapta cinleri açıklarken de "Cinler ile aramızda 'ikiler çelişkisi' vardır. Cinler bizden daha geç yaşlanmaktadır. Yani bizim 14 yılımıza göre bir yıl yaşlanırlar. 70 yıl yaşamış bir "enerji-insan (cin) bize göre 980 yıl yaşamıştır." diyordu. Kitabın bir başka yerinde, Bermuda Şeytan Üçgeni'ni "açıklayan" yazar "mamutlar" kelimesinin yanına parantez açarak "filin ağababası" ibaresini koyuyor ve böylece zoolojiye de ilginç bir yeni terim kazandırıyordu.

Tercüman gazetesine göre Hans Von Alberg, Lahey ve Bohr üniversiteleri profesörüydü. Sabah Yıldızı'na göre Freiburg ve Kopenhag üniversiteleri doçenti. Ancak bu bilim yuvaları ne yazık ki Hans Von Alberg ismini bir türlü hatırlayamıyorlardı. Freiburg Üniversitesi Psikoloji Kürsüsü sorumluları ise son yirmi yıl içinde bu isimde hiçbir hocanın kayıtlara geçmediğini bildirecekti. Bohr adlı yerleşim birimi atlasların fihristlerinde bile yer almıyordu. Lahey kentinde ise birçok üniversite olmasına karşın hiçbiri "Lahey Üniversitesi" adını taşımıyordu. Bu arada İstanbul F. Alman Konsolosluğu da Hans Von Alberg adını hiçbir kayıtta bulamayacaktı.

Kısacası, Prof. Doktor, Doçent, Bioritm, Teoloji, Astrofizik, Nükleer fizik ve karadelik uzmanı, gazeteci, yazar ve falcı Hans Von Alberg, bunca unvanına karşın Tercüman gazetesi tarafından ilmi açıdan güvenilir bulunmamıştı. Alberg'e ilişkin gerçeği fark eden Tercüman yöneticileri röportajı yapan muhabirin işine son verirken, değerli bilimadamı da Türk kamuoyunu "Allahsızlar" konusunda uyarma fırsatı bulamadan ilmin loş dehlizlerine dalarak gözden kaybolmuştu.

Eren KÜLAHLI

Olympic ile Sidney, Singapur, Cidde, Londra, Montreal, Newyork.. iki adım. Her yer iki adım.

Yalnız Olympic uzun uçuş süresini "iki adım"a dönüştürür... zevke dönüştürür.
Avrupa, Kuzey Amerika, Orta Doğu, Afrika ve Avustralya'nın önemli kentlerine ulaşırsınız Olympic ile.
Dilediğiniz zaman.
Hemen.
Olympic, dünyanın 39 noktasına uçar. Bekletmeden. Çağdaş uçaklarla.
Geniş ve rahat koltuklarında geleneksel Olympic misafirperverliğini yaşatarak.
Olympic ile... 30 yıllık tecrübe ile uçmak akıllı bir seçimdir.

OLYMPIC AIRWAYS
The International Airline of Greece

İstanbul: Cumhuriyet Caddesi 171/A, Harbiye, Tel.: 147 37 01
İzmir : KEYTOUR Atatürk Caddesi 212 Tel.: 21 78 40/41

© akdoğu

60 yıllık TCK olur mu AETCK...

Özal, Ortak Pazar'a girme konusunda yaptığı hamlelerde en büyük tavizini verdi ve 141, 142 ve 163'üncü maddeleri kastederek bunlardan "vazgeçilebilir" dedi.

Özal'ın dönüşüyle Ceza Yasası bir kez daha tartışmaya açılacak gibi

Acaba Özal bu kez ciddi olabilir miydi; ya da 60 yılda tam 39 kez değişen ve 1889 Anayasası'ndan başlayarak İtalya'nın Ceza Kanunu'ndaki özgürlükleri kısıtlayıcı gelişmeleri izleyen ünlü Türk Ceza Kanunu 40'ıncı kez hem de "özgürlükleri genişletmeye doğru" değişebilir miydi? TCK'nda da Ortak Pazar ülkelerinin Ceza Kanunu standartlarının uygulanmasını savunanlar gerçi genellikle 'solcular'dı ama bu kez bunun olabileceğini söyleyen Özal'ın bizzat kendisiydi.

Türkiye'ye dönüş yolunda Londra'da, Alman Der Spiegel dergisinin sorularını yanıtlayan Özal, 141, 142 ve 163'üncü maddeleri kastederek "Türkiye'nin kuruluşunda bu yasaklar gerekliydi. Ortak Pazar'a uyumda bu iki temel kuraldan vazgeçilebilir. Ben bu konuların geniş olarak tartışılmasından yanayım" demişti.

Tam da ANAP grubunda "Özal'ı karşılarken sarılıp öpelim mi, elini mi sıkalım yoksa Semra Hanım'ı mı öpelim?" şeklindeki kapışmalar ve kamplaşmalar sürerken, Özal'ın yaptığı da iş miydi yani? 60 yıllık Türk Ceza Kanunu olur muydu şimdi Ortak Pazar Ceza Kanunu...

"Kaldırdı mı kalkar". Aslında 40. değişiklik Prof. Bilirkişi Sulhi Dönmezer ve arkadaşlarınının hazırladığı "yeni" Ceza Kanunu taslağını bekliyordu. Ama şimdi durum değişebilirdi. Adalet Bakanı Oltan Sungurlu biraz şaşırmıştı ve "Bu konuda bakanlığımızca yapılan herhangi bir çalışma yok. Yüce Meclis kaldırdı mı kalkar. Özal kesin bir şey dememiş, vazgeçebiliriz sözünü kullanmışsa açıklık bırakmış. Dünyanın pek çok yerinde yok bu maddeler. Özal düşündüğünü ifade etmiş. Bu çok önemli bir politik karardır" diyerek nötr bir tavır sergilemeyi seçiyordu.

Sungurlu nötr bir tavır sergiliyor

Bir süre önce İnsan Hakları Komisyonu'na kişisel başvuru hakkının kabul edilmesi, aslında bir değişiklik konusunda önemli bir ipucuydu. Adnan Kahveci de bu maddelerin kalkmasından yana olduğunu belirten Özal'ın yakınındaki ilk ANAP'lı olmuştu. Belki de bütün bunları düşünen Devlet Bakanı Ali Bozer daha açık konuşuyordu: "AET'ye giren bir ülke, oranın normlarına uyar. Bu itibarla biz de tabii mevzuatımızı bu açıdan gözden geçireceğiz. Hepsini birlikte yeni bir düzenlemeye tabi tutacağız. Zannediyorum Sayın Başbakanım da böyle düşünmüştür."

Bozer AET normlarına uyma yanlısı

"Atıyor!.." Başbakan'ın ne düşündüğü konusunda muhalefet saflarında bir birlik yoktu. Aslında DSP'yi saymazsak, iki büyük muhalefet parti lideri Cindoruk ile İnönü, Başbakan'ın "gayri ciddi" olduğu ve "attığı" konusunda hemfikirdiler. İnönü, Özal'ın "gerekirse" anlamına gelen "vazgeçilebilir" sözüne takmıştı ve şunları söylüyordu: "Sayın Başbakan'ın söylediğinin ciddi bir tarafı yok aslında. 'Gerekirse' demesi her türlü ciddiyeti uzağa götürüyor... Bu beyan Sayın Özal'ın sık sık yaptığı düşüncesiz, kandırmak için söylediği sözlerden bir tanesidir, gayri ciddidir. O bakımdan hiç üzerinde durmayalım." DYP Lideri Cindoruk'a göre de Özal "Atıyordu" "Ortak Pazar'ın karar suretine baktım, orada öyle bir şey yok. Orada 4'üncü maddeden siyasi yasakların kaldırılmasından söz ediliyor. Başka bir şey yok, atıyor." DSP Genel Sekreteri Nuri Korkmaz ise Özal'a inanmak istiyordu: "Eğer Türkiye demokratikleşmek istiyorsa, eğer Ortak Pazar'a girmek istiyorsa bu konularda inandırıcı somut adımlar atmak zorundadır. 141, 142, 163. maddeler de bunların içerisindedir. Belli ki Sayın Başbakan Ortak Pazar'a girmeye kararlıdır. Eğer kararlıysa Ortak Pazar'a üye ülkelerin benimsedikleri demokrasi anlayışını benimsemek zorundadır."

Cindoruk Özal'ın "attığı"nı düşünüyor

Özal döndükten sonra Ortak Pazar'la bağlantılı olarak bir kez daha Ceza Yasası'nın tartışmaya açılacağı kesin gibiydi. Sulhi Dönmezer'in hazırladığı ve Bakanlığa iletilen taslak ne olacaktı? Bu kadar emek boşa mı gidecekti? Bu kadar bürokrat ve siyasi 141, 142 ve 163 için söylediklerini nasıl düzeltebileceklerdi. Özal bu kez acaba gerçekte kimi cezalandırmak istemişti? Öyle ya 1985 Temmuz'unda Almanya'nın Türkiye hakkında ileri geri konuşmasına sinirlendikten sonra yanındaki gazetecilere dönüp: ".....Fazla kızdırmasınlar. AET'ye başvuruveririm o zaman günlerini görürler" diyen de bu Özal değil miydi? Ama tabii bu sözler "by-pass"-tan önceydi●

"Kanunlarda değişiklik gerekli"

Hasan Celal Güzel'in konuya ilişkin olarak* Nokta'*ya yaptığı değerlendirme şöyle:

Size sadece 141, 142, 163 bakımından değil, daha genel bir değerlendirme yapmak istiyorum. Sadece Ortak Pazar bakımından da değil, Türkiye belli bir gelişme içinde. Bizim esas teşkilat kanunumuz olan Anayasa, Türk Medeni Kanunu ve Türk Ceza Kanunu. Bunlar devletin düzeni ile ilgili üç temel kanundur. Tekrar gözden geçirilmesi, değerlendirilmesi lazımdır. Bu zaruret de bizim gördüğümüz bir zaruret değil. Senelerdir bu düşünülmekte. 82 Anayasasını yalnız hemen bize göre sadece yasaklarla ilgili maddeler bakımından değil, diğer birçok konular bakımından değerlendirilme ihtiyacı içindeyiz. Sayın Başbakan'ın bu vesileyle 175'i ortaya sürmesinin altındaki sebep de budur. Sadece yasaklar ve siyasi manevralar değildir. Onun için başta Anayasa olmak üzere Medeni Kanun ve Ceza Kanunu'nun değiştirilmesi gerektiği kanaatindeyiz. Ayrıca hemen şunu da ilave edeyim, bu girmek için talepte bulunmak üzere olduğumuz AET camiası içinde de yer alma bakımından bir zorunluluk olarak ortaya çıkmaktadır. Yani bunu belirli bir zaman parçası içinde gerçekleştirmek mecburiyetindeyiz.

Güzel: "Başta Anayasa olmak üzere Medeni Kanun ve Ceza Kanunu'nun değiştirilmesi gerektiği kanaatindeyiz."

Müfettiş olarak uyananlar

Tapu Kadastro Genel Müdürü Halim Çorbalı 9 kontrolörü yasal şartlar aramadan bir çırpıda müfettiş yapıverdi

Halim Çorbalı ismi, daha çok Merkez Hakem Komitesi Başkanı olarak bilinirdi. Şimdilerde, terfien olsa gerek, Futbol Federasyonu As Başkanı koltuğuna oturtulmuştu. Ancak bu koltuklar, Halim Çorbalı için ikincil koltuklardı; asli koltuğu, yaklaşık 10 yıldır demir attığı Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü koltuğuydu. Bu süre, bir genel müdür için, işin bütün inceliklerini kavrayabilmek açısından çok çok yeterli bir süreydi.

Ancak, koltuğu yıllar geçtikçe sağlamlaşan Halim Çorbalı, günün birinde Sayıştay Sherlock Holmes'larının eline düşüvermişti. Elbette ardından pek çok olay çorap söküğü gibi gelecekti!

Deniz'i yürütünce... Halim Çorbalı, her ne hikmetse Adnan Deniz adlı memurunu yakın korumaya alma ihtiyacı hissetmişti. Adnan Deniz, hakkında İskenderun Ağır Ceza Mahkemesi'nde "rüşvet suçundan", Hatay Asliye Ceza Mahkemesi'nde ise "görevi suistimal suçundan" davalar açılmış bir memurdu. Davalar sürerken, dolayısıyla "sicili de pek parlak olmayan" bir memuru, Halim Çorbalı'nın, Teftiş Kurulu'na kontrolör olarak almasını anlayabilmek kolay değildi. Ardından müfettiş olarak atanması ise tümüyle hukuka aykırı bir tasarruftu. Hakkında rüşvet ve görevi suistimal iddialarıyla dava açılan bir memurun teftiş kuruluna atanması görülmüş şey değildi. Genel Müdür Halim Çorbalı söz konusu kişinin müfettişliğe atanma tarihinde hakkında suistimalle ilgili dava bulunmadığını söylüyordu. Ne var ki **Nokta**'nın belgeler üstünden yaptığı belirlemeler bu tesbiti doğrulamıyordu. Deniz hakkında kontrolör olduğu tarihte iki, müfettiş olduğu tarihte ise bir olmak üzere iki ayrı dava yürütüldüğünü belirliyordu. Bu davalar beraatle sonuçlanmış, ama Deniz'in aklanması ile atanması arasında epey bir zaman süresi de geçmişti. Deniz bir süre sonra da başmüfettiş oluvermişti.

Adnan Deniz'in müfettiş yapılmasıyla Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü bir anda karışıvermişti. Kurum Kanunu'nda, Teftiş Heyeti'nin görevleri ve bu heyette yer alabilecek müfettişlerin nitelikleri açık açık belirtilmişken, bu yasaya tümüyle aykırı bir biçimde bir kontrolörü müfettiş yapmak da ne demek oluyordu? Üstelik kontrolör kadrosundayken, Halim Çorbalı tarafından müfettiş yapılıveren sadece Adnan Deniz değildi. 8 kişi daha, kontrolör olarak yattıkları yataklarından, ertesi sabah müfettiş olarak kaldırılmışlardı.

Sen yok musun Sayıştay! Genel Müdür Halim Çorbalı, Adnan Deniz'le birlikte 8 kişinin daha müfettiş yapılması tasarrufunu, aslında Sayıştay'ın sorgusundan kaçmak için yapmıştı. 1980 Mayısında yapılan bir kontrolde, Sayıştay denetçileri, kontrolörlerin adlarına tahakkuk ettirilen görev yolluklarının müfettişler gibi ödenemeyeceği gerekçesiyle Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü'ne zimmet çıkarmışlardı. Sayıştay, kontrolörlerin müfettişler gibi harcırah alamayacaklarını söylüyordu...

"Madem öyle" dedi Çorbalı, "biz de kontrolörleri müfettiş yapıveririz." Böylece 9 kontrolör artık müfettişti. Yasa istediği kadar müfettiş olabilmek için "meslekle ilgili yüksekokul mezunu olmak, 30 yaşını geçmemek, müfettişlik ehliyet sınavını kazanmak" gibi koşullar arasın, bu koşullar Çorbalı'nın umurunda değildi. O, bunların üzerinde hiç durmadı. Ama Genel Müdürlüğün 6 müfettişi, bu unvanların iptali için, Danıştay'da dava açtı. Danıştay 5. Dairesi 1982'de bu unvanları iptal ediyor, Genel Müdürlüğün bu iptal kararına itirazını ise reddediyordu. Artık beklenen, müfettiş kadrolarını "haksız" işgal eden kontrolörlerin, eski kadrolarına dönmeleriydi. "Ama" diyordu Genel Müdür, "kontrolörlük kadroları daha önce iptal edildiği Danıştay kararının doğrudan doğruya uygulanması imkânsız hale gelmiştir. Bu kararın uygulanabilmesi için uygun kontrolör kadroları istenmiş ancak, kadro temin edilememiştir." Eh, engel bu denli güçlü olunca yeni müfettişlere de yeni kadrolarının keyfini sürmek kalıyordu, badire atlatılmıştı.

Danıştay kararını uygulamamak, Çorbalı'nın suçlanmasına neden olan konulardan yalnızca biriydi. Çorbalı, Milas ilçesinde yaptığı soruşturmada, hilafı hakikat sonuca varan bir müfettiş için soruşturma emri vermediği, bir müfettişin Antalya'da yaptığı soruşturmalarla ilgili bir sanık için istediği soruşturma emrini vermediği gibi iddiaların da muhatabıydı.

Eh bu kadarı da fazlaydı artık! Çorbalı'nın bu uygulamaları başka iddialarla da birleşerek, Başbakanlık Teftiş Kurulunca incelemeye alındı.

N'olacak yani?.. Çorbalı'nın etekleri tutuşmuştu. Adnan Deniz'i hemen müfettişlik görevinden alıp Bursa Tapu Kadastro Bölge Müdür Yardımcılığına atıyor, karar Bakan Tınaz Titiz'e de onaylatılıyordu. Ancak Deniz, Bursa'ya gitmeyecek, bu arada İbrahim Düzyol döneminde başlatılan Yüksek Denetleme Kurulu soruşturması, yeni Başkan Kutlu Savaş döneminde Halim Çorbalı lehine sonuçlanacaktı. Çorbalı, Deniz'i Afyon'a müfettiş olarak gönderdi ve Genel Müdürün bu "gözde" müfettişi, 1986'nın Ağustos ayında Başmüfettiş kadrosundan emekli edildi. Oysa Adnan Deniz'in Başmüfettiş kadrosundan emekli edilmesi de mümkün değildi. Çünkü 13 Ağustos 1984 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle, Başmüfettiş unvanlı kadrolar, müfettiş kadrosuna çevrilmişti. Nitekim bu nedenle sınavla mesleğe girmiş müfettişlerden Hasan Şahin, İbrahim Erişir ve Emin Yazıyurt, Sudi Türel'in imzasıyla müfettiş olarak intibak ettirilmişlerdi. Eh, Allah herkese "Yürü ya kulum" demezdi. Ya da herkesin elinden tutan bir Çorbalı olmazdı, ama Adnan Deniz Allahın sevgili kulu, Genel Müdürün de "sevgili müfettişi"ydi.

Adnan Deniz'in hak etmediği bir kadrodan emekliliğe sevkinin yankısı hâlâ sürerken Danıştay kararına rağmen, diğer 8 kontrolör müfettiş kadrolarından maaş almaya devam ediyordu. Başbakanlık Denetleme Kurulu'nun verdiği rapor Çorbalı'yı aklamasına aklıyordu ama Danıştay'ın "Müfettişlik yapamazlar" dediği "müfettişlerin durumu ne olacaktı?" Herkes bu kişilerin yaptıkları ya da yapacakları tasarrufların hukuki geçerliliği olup olmayacağını merak ediyordu. Ama en çok merak edilen, yetkililerin duruma göz yummaya daha ne kadar devam edecekleriydi ●

Müfettişliğe yapılan intibaklarda Türel'in imzası var

Deniz'in müdür yardımcılığı Titiz'in onayından çıkmış

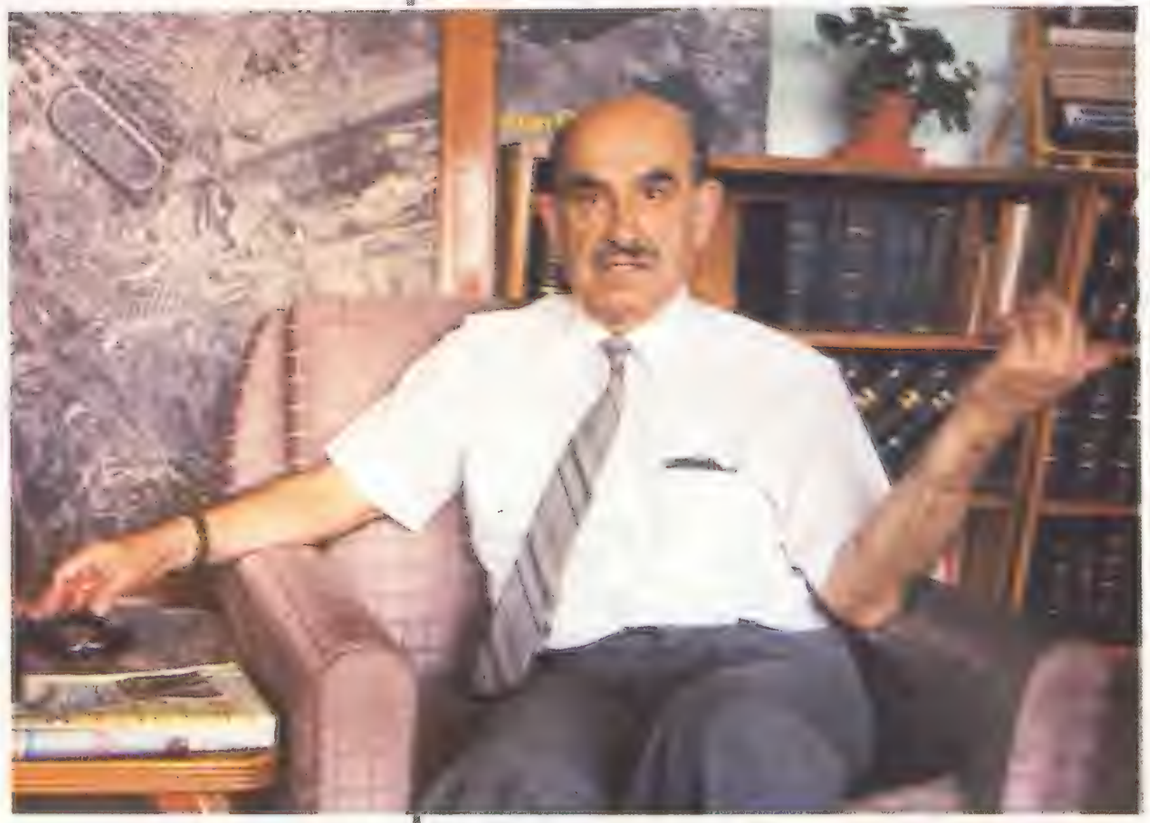

Halim Çorbalı atamalarda tartışmaya yol açacak bir şey olmadığı görüşünde

"Görevde yetkisizlik yok"

Tapu Kadastro Genel Müdürü Halim Çorbalı **Nokta***'nın sorularına şu yanıtları verdi:*

Nokta: Genel Müdürlüğünüz tarafından "Müfettiş" kadrolarına atanan kontrolörlerin müfettişlikleri Danıştayca iptal edilmesine rağmen bu kişileri karara uymayarak çalıştırdığınız öne sürülüyor...

Çorbalı: Sekiz adet kontrolör, Sayıştay'ın ödemelerle ilgili verdiği karar üzerine, bu hali ortadan kaldırmak için 2997 Sayılı Teşkilat Kanunu'nun geçici maddesi gereğince 16.4.1980 tarihinde müfettişlik kadrosuna geçirilmişlerdir. Müfettiş ile kontrolör arasında, unvanları dışında, teftiş hizmetleri bakımından bir yetki farkı bulunmamaktadır. Bu itibarla da görevde yetkisizlik söz konusu olamaz.

Nokta: Müfettişlik kadroları, iptal edilen kontrolörlerden Adnan Deniz'in hakkında açılmış "suistimal" davaları devam ederken atandığı, ayrıca bu zatın "baş müfettiş" olarak bakan onayı olmaksızın terfi ettirildiği iddiası var...

Çorbalı: Kontrolör Adnan Deniz'in müfettişlik kadrosuna atanırken hakkında herhangi bir suistimal ile ilgili dava bulunmamaktadır. Müfettişliği 17.6.1981 tarihli bakan onayı ile atanmıştır; kendisine memuriyeti sırasında Başmüfettiş unvanı verilmemiş ve bu unvanı kullanmamıştır.

TEFECİLİK / FAİZCİ HACI

"Faizcinin domuzu"

Balıkesir'de faizle para işleten Hacı Ali Osman Karabulut, şehrin "dini bütün" çevrelerini 2 milyar lira kadar dolandırarak kayıplara karıştı.

"Yahu bizim Hacı Ali iki milyar lirayla sırra kadem basmış!.."

"Nestauzübillah! Hacı Ali namazında niyazında, dini bütün, Müslüman adamdır..."

"Sen ne diyorsun ağam?.. Herif tefecinin, faizcinin domuzu ki, olursa bu kadar olur!"

Geçtiğimiz günlerde şirin ilimiz Balıkesir'in muhafazakâr çevreleri, resmi ağızlara göre 1,5 milyar, vilayet efkâr-ı umumiyesine göre de 2 milyar lira "çarparak" ortalıktan kaybolan tuhafiyeci Hacı Ali Osman Karabulut'un ardından edilen beddualarla çalkalanıyordu...

Hasanbaba çarşısında züccaciye işleriyle uğraşan Ahmet Serhat, Hacı emmisine "emaneten" 1 milyon 200 bin lira kaptırmış vatandaşlardan biriydi. Kendisiyle görüşen **Nokta** muhabirine, Hacı hakkındaki düşüncelerini şöyle aktarıyordu: "Aydın, dinamik, uyumlu, itimat ve sevgi dolu bir insandı... Namazını kaçırmaz, dükkânında otururken bir iş için çağırsalar kasasını bize emanet edip giderdi... Nasıl böyle birden yok oldu, anlayamadık..." Serhat bu görüşteydi ama, muhteremin canlarını yakmış olduğu birçok Balıkesirli, Hacı hakkında hiç de hayırlı düşünceler beslemiyorlardı.

Karabulut: "Aydın, dinamik, uyumlu" ama, her yol var

Paşa Camii müezzini Cemil Çevik (Solda)

Can San / NOKTA

Hikâyet-ül Hacı emmi. Hacı Ali Osman Karabulut, 10 yıl kadar önce Balıkesir'in Taşpınar köyünden "şehre inmiş", Nalbantoğlu Çarşısı'nda kiraladığı küçük bir dükkânda tuhafiyeciliğe başlamıştı. Kısa bir süre sonra tuhafiyecilik çalışmalarının yanı sıra ufaktan ufaktan döviz işlemlerine de el atmakta din ve iman açısından yarar gören Hacı, yurt dışından gelen işçilerimizin dövizlerini bozmaya, bunları köyden getirttiği yeğenlerinin bellerine özel olarak yaptırdığı kuşaklar içinde yerleştirerek İstanbul Tahtakale piyasasına sürmeye başlamıştı... Bir kaç yıl içinde Hacı'nın kendisi de "Balıkesir'in Tahtakale'si" haline gelecekti. Hacı Ali işleri ilerletiyor, atılım üstüne atılım gerçekleştirerek döviz karşılığı faizle para alıp satma işlemlerini de başlatıyordu. Faiz oranı, "teşkilatlanmamış kredi piyasası" zagonuna göre hayli yüksekti elbette. Para, Hacı Ali Bank'ta bir yılda iki katına çıkıyordu! İşlemlerde karşılıklı güven, ama önce de Hacı'ya kayıtsız şartsız güven esastı. Para Hacı Ali'ye bırakılıyor, işlemleri, hesap cüzdanı, dekont, koçan, makbuz gibi gereksiz kâğıtlardan arındırmış, bürokrasi sorunlarını halletmiş mümin bankere sadece bir kartvizitle birlikte emanet ediliyordu.

Balıkesir'de 1980'lerde "Kastelli Mastelli de neymiş, gelsin de bizim Hacı'dan ders alsın" özdeyişi yaygınlık kazanmıştı...

Hacı'da her yol var. Hazret, Balıkesir'i "kaleleri" sayan Süleymancılarla yakın ilişkiye girmiş, bilindiği gibi faiz işlemlerinden nefret eden bu çevreden kendisine faizle para yatıran hayli de müşteri edinmişti! Balıkesir'in önde gelen Süleymancı eşrafından toptancı Hacı Naci Eren, müteahhit Mustafa Tezcan, beyaz eşya toptancısı Hacı Hakkı Ermişler, Çay Camii emekli imamı Seyfettin Kocabaş ve damadı Zağanos Paşa Camii müezzini Cemil Çevik, Hacı Karabulut'un yakın dost ve müşteri çevresini oluşturuyorlardı.

Hacı'nın bankerlik bürosu gibi kullandığı petrol ofisi bayii.

Can San / NOKTA

Can San / NOKTA

Vali Fethi Yetkiner: "Tespiti çok zor"

Hacı, Süleymancılarla yetinmemiş, "bütün ehl-i İslam kardeştir" düsturuyla Nurcular, Selametçiler, Humeyniciler gibi çeşitli fraksiyonlarla da ilişki kurmuştu. Adını açıklamayan bir yakını, "Her boyaya girdi, reklamını da cami vaızlarına yaptırdı" diyordu... **Nokta**'nın görüştüğü bu imam, "Merkez vaızı Nurettin Turgay, cuma vaazlarında 'sermaye çevreleri tarafına para toplayıp bundan kâr sağlama yolu helaldir' şeklinde vaazlar veriyordu" şeklinde konuşuyordu.

Ölüm hak, faiz helal! Balıkesir Barosu avukatlarından Erbuğ Delituna, **Nokta**'ya, "Hacı parası olduğunu sezdiği tarikat mensuplarını çevresindeki fahri yardımcıları marifetiyle tespit eder, yeğenlerinin üzerine yaptığı söylenen Savaştepe yolu üzerindeki Petrol Ofisi bayiine götürürdü" diyor. "Bu ofiste bir mescit vardır. Burada namaz kılınıp sohbet edilir, sonra yemeğe gidilir, ardından tuhafiyeci dükkânına... Tarikat üyesi, Hacı'nın dini bütünlüğü ve ikramlarından etkilenip dövizleri bırakır gidermiş..."

"Para kaptırmadık" diyenler. Söz konusu petrol istasyonunda, Hacı'nın ortağı Hüseyin Kan'ın oğlu, borçlarına karşı bazı kişilerin benzin istasyonunun bazı eşyalarına haciz koydurduklarını doğrulayacaktı. Bu arada **Nokta**'nın görüştüğü bazı kişiler Hacı'nın paralarını alıp kaçtığını kabul etmiyor, örneğin eski parlamenter Kemal Alver, çöküк omuzları, solgun yüzüyle, "Bu işi yaptığını bilmiyordum. Benim param yoktu. En iyisi yetkili makamlara sorun" diyebiliyordu.

Hacı Ali'nin 100 milyon lirasını götürdüğü söylenen önde gelen Süleymancı Hacı Naci Eren ise, önce kaçağı hiç tanımadığını belirtiyor, sonra da "Ara sıra camide karşılaşırdık, ufak tefek işlerimiz olmuştu" şeklinde konuşuyordu. Müteahhit Hacı Mustafa Tezcan ise, "Hiç param yoktu, ancak kendisiyle döviz möviz işlerimiz olmuştu, ama Allah'a şükür bir şey kaptırmadım" diyecekti.

Paşaalanı Cami Yaptırma Derneği İkinci Başkanı, eşraftan Hacı Naci Eren hakkında, caminin yardım sandığına Almanya'daki işçilerimiz tarafından gönderilen 6500 markı Hacı Ali'ye faiz karşılığı yatırmış olduğu yolunda iddialar vardı. Eren bu iddiayı kesinlikle yalanlıyordu.

Çay Camii emekli imamı Seyfettin Kocabaş ile damadı Cemil Çevik de, Hacı'da 8,5 milyon kadar paralarının battığı, cami yardımlaşma fonu paralarını yatırıp işlettikleri yolundaki iddiaları "Hâşâ" sözleriyle reddedeceklerdi.

Aldı resmi makamlar... 12 Şubat 1987 günü Balıkesir Plevne Mahallesi'ndeki evinden 4 çocuğu, 1 kamyon eşyası ve bir rivayete göre 1,5 milyar, bir rivayete göre de 2 milyar lirayla birlikte kaybolan Hacı Ali Osman Karabulut hakkında, ellerinde karşılıksız çek ve senetler bulunan vatandaşların adliyeye başvurmaları üzerine savcılık hazırlık soruşturmasını başlatmış bulunuyor. Şimdilik Hasan Karan, Sabahattin Ayyıldız, Ramazan Esin, Yusuf Özkan, Fahri Kiraz ve Süleyman Çetinkaya, 78 milyon lira tutan alacaklarının peşindeler.

Balıkesir Belediye Başkanı Ziya Tan, Karabulut'un 1,5 milyar lira "çarptığını" doğrularken, Balıkesir Valisi Fethi Yetkiner de Hacı'nın "Balıkesir'in orta yerinde on yıldır faaliyet gösterdiğini, ancak bu işi çok gizli yürüttüğünü ve tespitinin çok zor olduğunu" ifade ediyor.

Balıkesir Emniyet Müdürü de Hacı'yı aramayı sürdürüyor ve daha önce kimseden Hacı aleyhinde bir şikâyet vaki olmadığını belirtiyor. Balıkesir Barosu Başkanı Avukat Turgut İnal ise, "Kanunun hem vereni, hem alanı suçlamasıyla Maliye'nin de el atması bu suçların ortaya çıkmasını engelliyor. Sorunun çözümü ekonomi koşullarına uyan banka mevzuatına uyarlanmasıdır" diyor.

Can SAN

HÜRRİYET

Sismik-1, Yunanistan'ın ihtilaflı sularda petrol aramasına karşılık olarak Ege'de araştırma yapacak

KAPAK/TÜRK-YUNAN GERGİNLİĞİ

Yunan'la savaş olmaz

Türkiye ile Yunanistan arasında son günlerde giderek artan gerginlik konusunda görüşlerini bildiren siyaset ve bilimadamlarının büyük bir çoğunluğu, sürtüşmenin sıcak savaşa dönüşmeyeceği kanısında

"İki ülke arasındaki savaş tehlikesini kabul edilemez bir durum olarak görüyorum. Öbürgün, Abdi İpekçi Barış Ödülü toplantısı dolayısıyla buraya Türk dostlarım gelecekler ve iki ülke arasındaki kardeşliği beraberce kutlayacağız." Geçen yılın sonuna doğru Türkiye'ye gelerek dostluk konserleri veren, Yunanlı ünlü şarkıcı Mikis Theodorakis, cuma akşamı kendisiyle yaptığımız telefon konuşmasında böylesine iyimser görünüyordu.

Ama aynı saatlerde, Türkiye ile Yunanistan arasındaki gerginlik gittikçe büyümüştü. Her iki tarafın basını da, savaş olasılığını 8 sütuna verdikleri manşetlerde halkına duyuruyor, ordularda izinler kaldırılıyor ve "teyakkuz" konumuna getiriliyordu. Kıbrıs savaşından bu yana iki devlet, ilk kez savaşa bu kadar yaklaşmıştı.

Oysa, daha birkaç gün öncesine kadar, ortalık süt limandı ve her iki ülke de kendi iç sorunlarına dalmış görünüyorlardı. Ama, Yunanistan'ın, Ege'nin itilaflı kıta sahanlığında petrol aramaya başlayacağını açıklamasıyla, fırtına birden kopacaktı. Bugüne kadar, Papandreu'nun her türlü kışkırtıcı girişimini itidalle karşılamaya çalışan Türkiye, bu kez ikili bir anlaşmanın, Yunan Başbakanınca ayaklar altına alınmasına sert tepki göstermeye kararlıydı. Türkiye ve Yunanistan, 1976 yılında imzaladıkları Bern Antlaşması'yla kıta sahanlığı konusunda görüşmelere başlamayı kararlaştırıyorlar ve Ege'deki kıta sahanlığının iki ülke arasında paylaştıran sınırlar tespit edilmediği sürece, karasuları dışında kalan ihtilaflı kıta sahanlığı alanlarında, her türlü faaliyetten kaçınmayı taahhüt ediyorlardı. Papandreu, iktidara geldikten kısa bir süre sonra Bern Antlaşması'nın hükümlerine uymayacaklarını açıkça belirtmişti. Hatta Yunanistan, iki senedir, ihtilaflı alanlarda bazı sondaj çalışmalarına da girişmişti. Ama bu kez, Türkiye, Yunanistan'ın hareketine aynı şekilde cevap vererek uluslararası sular olarak kabul ettiği alanlarda petrol aramak üzere Sismik-1 gemisini göndereceğini açıklayınca kızılca kıyamet kopuyordu. Yunanistan Başbakanı, Sismik-1'in kendi kıta sahanlıkları olduğunu kabul ettiği uluslararası sulara girmesi halinde "fiili müdahalede bulunacaklarını" söylemekten çekinmiyordu.

Sürtüşme savaşa dönüşür mü?

Peki, savaş ihtimali gerçekten bu kadar yakın mıydı? Aynı ittifakın üyesi olan iki devlet, paha biçilmez ölçüdeki maddi ve manevi zararı

Karasularının 6 millik bugünkü durumu (solda). 12 mil durumunda ise (sağda). Ege bir Yunan gölü haline gelecek

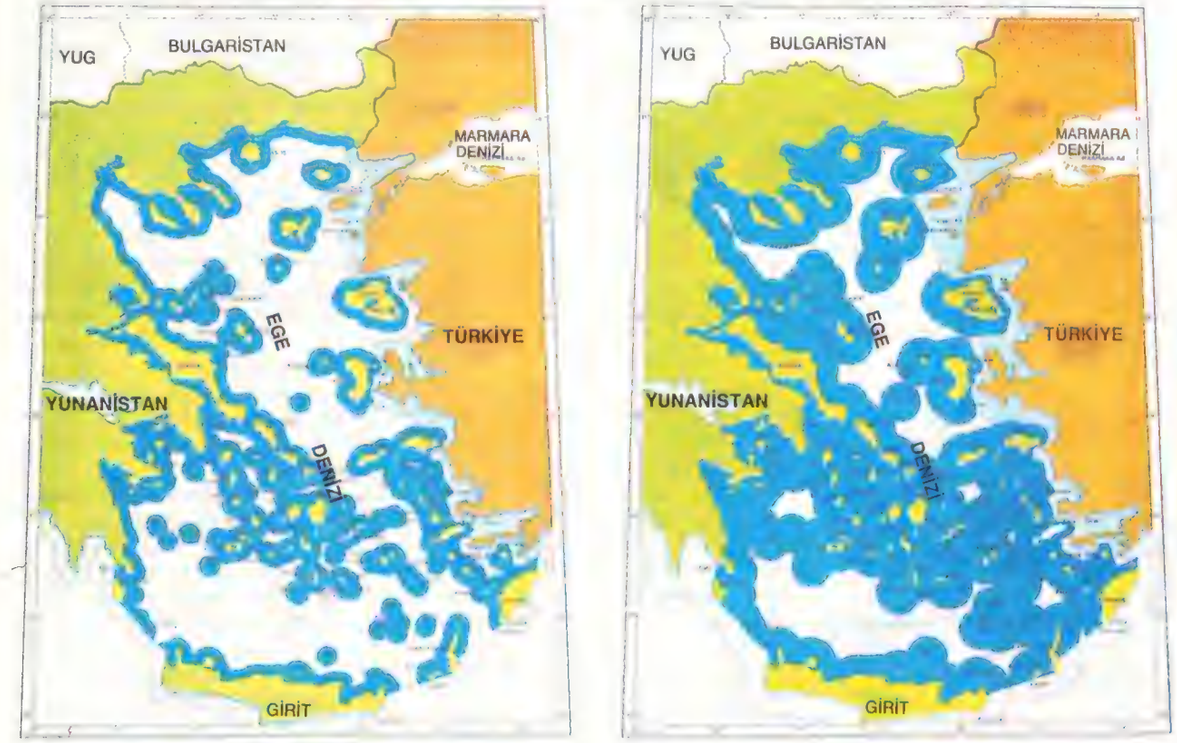

KAVGANIN EN BÜYÜK NEDENİ HANGİSİ?	Türklere Göre %	Yunanlılara Göre %
Kıbrıs Sorunu	61	52
Ege Adalarının Silahlanması	22	7
Kara suları	23	46
FIR Hattı	14	42

ABD'nin dünyaca ünlü Gallup Enstitüsünün geçen Ekim ayında Türk ve Yunan halklarının karşılıklı tavır ve görüşlerini inceleyen araştırmasında iki ülke arasındaki gerginlik nedenlerine de yanıt aranıyordu

SABAH

Savaş gemileri, MTA Sismik-1'in araştırma sırasında güvenliğini sağlayacaklar

göze alıp savaşa girecekler miydi? Belki küçük bir çatışma çıkabilirdi ama savaşa soyunmak apayrı bir şeydi. Görüşlerine başvurduğumuz Türk uluslararası politika uzmanlarının çoğu, savaşı uzak bir ihtimal olarak değerlendiriyorlardı. Siyasal Bilgiler Fakültesi öğretim üyelerinden Oral Sander "Çatışma ile savaşı birbirine karıştırmamak lazım. Bir çatışma çıkma ihtimali her zamankinden daha fazla görünüyor, ancak savaş ihtimalinin aynı derecede arttığını söylemek mümkün değil" derken, aynı fakülteden Hüseyin Pazarcı, "Gerginliği üst düzeyde olarak değerlendiriyor ama bu mutlaka savaşa götürecek anlamına gelmez" diyordu. Diğer bir uzman, Şükrü Gürel'e göre ise, "iki taraftan biri geri adım atmayacak olursa, herhangi bir sürtüşme durumunda bir silahlı çatışma olasılığı fazlaydı ancak bunun nereye tırmanacağını kestirmek zor" idi. Doğu Ergil de, "akılcı ve taviz vermeyen uzlaşmacı bir politikayla, savaş gibi- kazanılsa bile, sonuçta iki ülkenin çok hırpalanacağı maceradan kaçınabileceği" görüşündeydi.

Eski Dışişleri Bakanlarından Haluk Bayülken de, iyimserlerdendi. "Ben bu olasılığı, her zamankinden

Papandreu'nun bu seferki çıkışı Ege'deki tansiyonu hayli yükseltti

"Sertleşme söz konusu değildir"

Dışişleri Bakanı Vahit Halefoğlu **Nokta'***ya özel bir demeç verdi:*

Nokta: Sayın Bakan, sizce bugün Türkiye ile Yunanistan arasında bir savaş çıkma olasılığı her zamankinden fazla mıdır?

Halefoğlu: Türkiye, bütün uyuşmazlıkların olduğu gibi, Yunanistan ile arasındaki Ege uyuşmazlığının da barışçı yollardan müzakerelerle çözümlenmesini temenni etmektedir. Bu amaçla Türkiye, Yunanistan'ın iki yıldan fazla bir süredir Ege'deki tek taraflı faaliyetlerini durdurmasını ve 395 sayılı Güvenlik Konseyi kararı (1976) ile 11 Kasım 1976 tarihli Bern Antlaşmasında öngörülen şekilde uyuşmazlığa çözüm aranması gerektiğini belirtmiştir. Dışişleri Bakanı olarak yaptığım hemen bütün temaslarda başta müttefiklerimiz olmak üzere pek çok sayıda ülkenin yöneticilerine Yunanistan'ın Türkiye'ye karşı izlediği siyasetin yanlışlığını, bu tutumun bir gün büyük gerginliklere yol açabileceğini, zira Türkiye'nin Ege'deki meşru hak ve menfaatlerinden vazgeçmesinin veya taviz vermesinin söz konusu olamayacağını, dolayısıyla Yunanistan'ı zamanında ikaz etmelerinde yarar bulunduğunu belirttim. Yunanistan'ın davranışlarının üçüncü ülkelerce tasvip gördüğünü söylemek mümkün değildir. Ancak Papandreu hükümetinin her alandaki sorumsuz davranışları da ortadadır. Bütün bu hususları değerlendiren hükümetimiz Yunanistan'ın tek taraflı hareketlerine devam etmesi karşısında Ege'deki hak ve çıkarlarımızı korumak için gerekli karşı önlemleri almış ve aynı zamanda uyuşmazlığı müzakereler yoluyla çözüm arzusunu da teyit etmiştir. Vuku bulabilecek gelişmelere göre hazırlıklı olduğumuzu belirtmek isterim.

Nokta: Türk dış politikası bu sertleşmeyle birlikte Yunanistan'a "zeytin dalı uzatma" politikasından vazgeçecek mi?

Halefoğlu: Dış politikamızda bir sertleşme söz konusu değildir. Türkiye her zaman olduğu gibi bugün de hak ve çıkarlarının korunması neyi gerektiriyorsa onu yapmaktadır. Çeşitli ikazlarımıza rağmen Yunanistan'ın sürdürdüğü hukuk dışı, tek taraflı hareketler bugünkü noktaya varılmasına yol açmıştır. Haklarımızı korumada, ortaya koyduğumuz kararlılığımızın barışçı çözüm arzumuzla çelişen bir yanı yoktur.

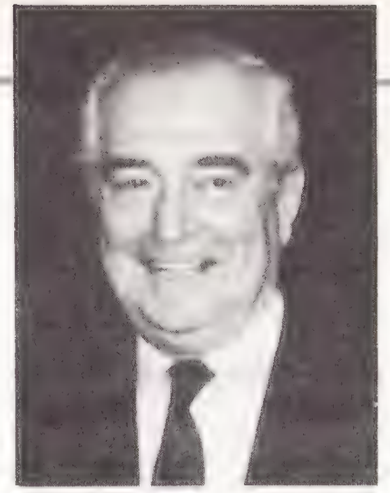

Nokta: Türkiye'nin atacağı son adım ne olabilir?

Halefoğlu: Yunanistan Ege'nin tümünü hakimiyeti altına alma yönünde faaliyetlerini sürdürdüğü takdirde Türkiye Ege'deki temel haklarını ve meşru çıkarlarını korumak için gerekli olan her şeyi yapacaktır. Bu konudaki kararlılığımız kesindir. Temennimiz Yunanistan'ın bir an önce Ege'de oldu-bittilerle bir yere varamayacağını anlamasıdır.

Nokta: Yunanistan'ın bundan 2 yıl öncesinden itibaren Bern Antlaşması'na aykırı olarak Ege'de, ihtilaflı kıta sahanlığında petrol aradığının Türk hükümetince bilinmesine rağmen, olay neden o zaman kamuoyuna yansıtılmadı, Hora araştırma gemisinin Ege'de araştırma yapması neden o zaman söz konusu olmamıştı?

Halefoğlu: Yunanistan'ın Bern Antlaşmasına aykırı olarak Ege'de ihtilaflı bölgede yürüttüğü hukuk dışı faaliyetler başından beri tarafımızdan dikkatle izlenmiş ve Yunan hükümetine birçok sözlü ve yazılı girişimlerde bulunularak gerekli uyarılar yapılmıştır. Şunu belirtmek isterim ki, gelişmelere göre ne icap ediyorsa, zamanında yapılmıştır. Ancak diplomasi, bütün faaliyetlerin kamuoyu önünde yürütüldüğü bir meslek değildir. Dolayısıyla bu uyarılarımızın sadece bir kısmı basına aksetmiştir. Ancak, Yunanistan'ın tek taraflı faaliyetlerine devam edeceğinin açıklık kazanması üzerine Türkiye esasen kararlaştırmış olduğu tedbirleri uygulamaya başlamıştır.

EGE'DE İHTİLAF NELERDEN DOĞUYOR

	Uluslararası Hukuktaki Tanımı ve Yeri	Türk Görüşü	Yunan Görüşü	Bugüne Kadar Olup Bitenler ve Fiili Durum
KITA SAHANLIĞI	Kıtalara bitişik olan ve kıyıdan denize doğru hafif bir meyille uzanan deniz yatağı bölümü. Bir ülke, kendi kıta sahanlığında, ekonomik imkânları değerlendirme hakkına sahiptir.	Uluslararası hukukta geçerli olan doğal uzantı kavramına uygun olarak, batıya doğru uzanan Anadolu Yarımadasının su altı uzantısı, ikili anlaşmalar yoluyla sınırlandırılmalıdır.	Adaların da kıta sahanlığı olduğunu söyleyerek, hemen hemen bütün Ege'nin kıta sahanlığına sahip olmak istiyor.	Lahey Uluslararası Adalet Divanı, 1976 yılında, sorunun ikili görüşmelerle çözülmesi şeklinde karar aldı. Aynı yıl, iki ülke arasında Bern Antlaşması imzalandı. Buna göre, iki taraf, ihtilaflı kıta sahanlığındaki faaliyetlere girişmemeye taahüt etmişlerdi. Papandreu 1984 yılında, Bern Antlaşması'nın artık geçerli olmadığını söyledi.
KARASULARI	Bir devletin kıyılarından itibaren egemenliği altında bulunan belirli genişlikteki su şeridi	Ege'nin özel durumu nedeniyle, karasuları genişliğini 6 mil olarak kabul ediyor ve Yunanistan'ın bunu 12 mile çıkartmasını savaş nedeni sayacağını belirtiyor.	Karasularını 12 mile çıkarmanın hakkı olduğunu iddia ediyor ve uygulamada bu hakkı uygulamaktan kaçınıyor.	1975 yılında, Cenevre Uluslararası Deniz Hukuku Konferansı'nda, karasularının 12 mile çıkartılması konusunda bir eğilim belirince. Türkiye böyle bir kararı tanımayacağını söyledi. 1976 yılında, ABD ve SSCB, Ege karasularının 12 mile çıkartılmasına karşı olduklarını belirttiler. 1981'de Yunanistan, AET'ye, karasularını 12 mile çıkardığını bildirdi.
BOĞAZÖNÜ ADALARI	1923 yılında imzalanan Lozan Antlaşması, bu adaların askerden arındırılacağını hükme bağlamaktadır.	Bu konuda Lozan Antlaşması hükümleri yürürlükte bulunduğunu ve 1936 Montrö Antlaşması'nın sadece Boğazların silahlandırılması ile ilgili olduğunu söylüyor.	"Montrö Antlaşması ile, Boğazönü adalarının silahtan arındırılmasıyla ilgili Lozan hükmünün, yürürlükten kalkmış" sayılacağını söylüyor.	Yunanistan, Limni'nin NATO manevralarına dahil edimesi ve böylece adanın silahlandırılmış statüsünün ittifak içersinde resmiyet kazanması politikasını sürdürüyor.
FIR HATTI	"FIR", "Uçuş Haber Bölgesi" anlamına gelmektedir. Her devlet,sınırları anlaşmalarla belirlenmiş bulunan FIR bölgesinde, sivil uçakların, uçuşlarını güvenlik altında yapabilmeleri için sorumluluk almıştır. Uçaklar, bu bölgelerden, ilgili devletin uçuş kontrol makamlarının talimatıyla geçmektedirler.	Başka bir ülkenin FIR hattına giren sivil uçaklarımız için haber verme yükümlülüğü vardır ama askeri uçaklarımız için yoktur diyor.	Askeri uçaklar da, FIR hattına girdiklerinde, hükümete rotalarını haber vermek mecburiyetinde olduklarını söylüyor.	Yunanistan, Türk savaş uçaklarının tatbikat alanını daraltmak için yeni hava koridorları öneriyor.
HAVA SAHASI	Bir devletin toprakları ile karasuları üzerindeki hava sahasıdır.	Türkiye, Yunanistan hava sahası, 6 milden fazla olamaz diyor.	6 millik karasularına karşılık, 10 millik bir havasahasına sahip olduğunu söylüyor.	Yunanistan, 10 mil olarak ilan ettiği havasahasının içine giren Türk uçaklarının egemenlik hakkını ihlal ettiği gerekçesiyle, sürekli olarak protestolarda bulunuyor. Son protesto 25 Mart'ta yapılmıştı.

ne fazla, ne az görüyorum. Fakat bu bir çılgınlık olacağına göre, Yunanistan'ın buna başvurabileceğini zannetmiyorum'' diyordu.

Savaş çıkmasına en fazla ihtimal veren kesim ise basındı. Görüşlerine başvurduğumuz, tanınmış dış politika yazarlarından Ali Sirmen ve Mehmet Ali Birand, (bkz: çerçeve) bugün, savaş çıkma ihtimalinin pek de uzak olmadığı görüşünü paylaşıyorlardı. Sirmen'e göre, tarihte iç dinamikler, otonom hareketler de son derece önemliydi ve dış dinamiklere bakarak savaş çıkmaz demek yanlış olacaktı. Bu çerçevede ilk akla gelen dış dinamikler, kuşkusuz, iki süper devlet, ABD ve Sovyetler Birliği'ydi. Dış politika uzmanları ve politikacılar, iki NATO ülkesi arasındaki bir çatışmanın süperler açısından yararlı olmayacağı, çünkü son derece hassas dengeler üzerinde duran uluslararası bloklaşmanın bu bölgede vuku bulacak bir savaşı kaldıramayacağı görüşünde hemen hemen birleşiyorlardı.

Savaş iki tarafı da tüketir. SBF öğretim üyelerinden Doğu Ergil'e göre, muhtemel bir sürtüşmenin savaşa yol açmayacağının kanıtlarından biri de, her iki tarafın da kaynaklarını bir hafta gibi kısa bir süre içinde tüketeceği idi. Ergil, havada ve denizde verilecek bu savaşın, teknolojik bir savaş olacağını ve gerekli donanıma sahip olmayan her iki ülkeye de süper güçlerin

Türkiye şimdi ne oldu da birden hareketlendi'' sorusunu soruyor. Doğrusunu söylemek gerekirse, bu konuda çok eleştirdiğimiz Dışişleri'ne teşekkür etmemiz gerekir. Zira Türkiye'de bu konuyu yakından izleyen sivil ve asker çevreleri en çok Dışişleri uyardı ve güçlükle hareketlenmeyi sağlayabildi.

Nokta: Olursa bir çatışma ne zaman olur?

Birand: Eğer Yunanistan Hora'yı zorla durdurmaya çalışırsa... Eğer Yunanistan Ege'de petrol çıkartmak için delme çalışmalarına başlarsa... Türkiye bu delme yapacak Yunan gemisini engellemeye kalkarsa... Kazara Ege üzerinde uçaklardan birinin diğerine veya gemiler arasında beklenmedik, önceden planlanmamış ve yanlış anlamaya dayalı bir ateş etme olayı belirirse...

Görüyorsunuz ki, olasılık oranları çok yüksek. Sonuçta da kimin tam galip geleceğine şimdiden kimse güvence veremez. Zira bu bir İran-Irak savaşı gibi olmayacak. En fazla iki gün sürecek. İlk ve sürpriz vuruşu yapan galip görüntüsüne bürünebilecek. Mutlak olan da, bu tip bir sürtüşmeden herkes zararlı çıkacak.

''kesin artık bu savaşı'' diyeceğini ileri sürüyor ve ''hani, kavga eden iki gencin büyükler tarafından ayrılınca, tutmayın beni diye efelenmeleri gibi, efelenmeyle beraber, iki taraf da, geriye çekilmek isteyecektir, sanıyorum'' diyordu.

Öte yandan Türk hükümetinin bugüne kadar izlemiş olduğu ''zeytin dalı'' politikasının, şimdiye dek Türkiye ile Yunanistan'ın karşı karşıya gelmesini önlemek açısından yararlı olduğu söylenebilirdi. Ama, Yunanistan'ın söz konusu politikayı zayıflık olarak nitelendirip, bunu, kendi isteklerini gerçekleştirmek için kullanması karşısında Türkiye'nin, aynı stratejiyi sürdürmesi son günlerde Türk kamuoyunda sık sık eleştirilere hedef oluyordu. Artık, Türkiye'nin bundan böyle izleyeceği politika, savaşı en son ihtimal olarak düşünerek, ulusal çıkarlarını, kişilikli bir politikayla kollamak olmalıydı.

Ayşim ALPMAN-Aydın DEMİRER

''Yoluna yoluna zeytin dalı kalmadı''

Gazeteci-araştırmacı Mehmet Ali Birand **Nokta***'nın sorularını yanıtladı:*

Nokta: Bugün, Türkiye ile Yunanistan arasında bir savaş çıkma olasılığı her zamankinden daha fazla mıdır?

Birand: Gayet tabii daha fazla. Zira ilk defa tam bir karşılaşmaya gidiyoruz. 1976'da imzalanan Bern Antlaşması her iki tarafın da tartışmalı sularda araştırma veya delme yapmaması kuralını getirmişti ve buna bir süre uyuldu. Papandreu 1984'ten itibaren Bern'in ortadan kalktığını belirtti ve incelemeleri başlattı. Petrol buldu ve yakında delme operasyonuna başlanacağı bildiriliyor. Bu durumda Türkiye de harekete geçmezse, Ege'deki bütün haklarını kaybetmiş olacak. Oysa Yunanistan, Türkiye'ye müsaade etmeyeceğini söylüyor. Yani taraflardan birinin gerilemesi lazım. Kimse gerilemezse, sürtüşmeye doğru gidiyoruz demektir.

Nokta: Yunanistan'ın Bern Antlaşmasını ihlal ederek Ege'de petrol araması karşısında, sizce Türkiye hazırlıksız mı yakalanmıştır?

Birand: Türkiye içler acınacak derecede hazırlıksızdır. Acaba Meclis'te kim bu konuyu ortaya atacak, kim şu soruları soracak:

—1976'da Hora zorla Ege'ye çıkmış, batma tehlikeleri geçirmiş ve son dakikada yetiştirilen aletler daha gemi yol alırken takılmış, teknisyenlerden bazıları (bazısı yerli, bazısı yabancı) çeşitli nedenlerle tekneden kaçmıştı. Aradan geçen 10 yıl içinde, Türkiye gerçek bir inceleme ve delme operasyonunu başarabilecek ve sürdürecek ne gibi hazırlık yaptı? Yeni gemi aldı mı? Gemilerdeki aletleri ne oranda değiştirdi? Bu konuda tek sorumlu da Özal hükümeti değildir. 1976'dan bu yana gelen bütün yönetimler bu konuda uykuya yatmışlardır.

Nokta: Türk dış politikası, son sertleşmeyle birlikte Yunanistan'a ''zeytin dalı uzatma'' politikasından vazgeçecek mi?

Birand: Ege'de yoluna yoluna zeytin dalı kalmadı ki, uzatsın. Artık hükümet rüyadan uyandı. Belki zorla, ancak uyandı. Şimdi göreceksiniz, bugüne kadar hiçbir Türk başbakanının olmadığı kadar sert bir tutum alınacak.

Tabii o yaklaşımda da abartıya kaçacağımız için sonunda yine biz zarar görebiliriz. Ölçüyü bir türlü bulamıyoruz.

Nokta: Bir savaş tehlikesi durumunda ABD ve Sovyetler Birliği'nin tavrı ne olacaktır? Yani iki süper güç, Ege Denizi'nde savaşın çıkmaması için azami çabayı gösterirler mi? Böyle bir savaş olasılığı, bu iki gücün işine gelmekte midir?

Birand: Bir Türk-Yunan savaşı, eğer bir veya iki günde bitecekse Sovyetler Birliği'nin işine gelir. Çok uzadığı takdirde, kargaşanın nereye gidebileceğini tam hesap edemeyeceği için, istemez.

Amerika'nın da, çok kısa ve kimsenin galibiyet ilan edemeyeceği sınırlı bir sürtüşmeye pek hayır diyeceğini sanmıyorum. Zira bu şekilde, hem Yunanistan, hem de Türkiye üzerindeki etkinliği artacaktır. Tabii görünüşte her iki güç de, savaşa karşı olduklarını söyleyecekler ancak...

Nokta: Batı Avrupa ülkelerinin bu soruna yaklaşımı nedir?

Birand: Batı Avrupa genelde Yunanistan'a sempati duyuyor. Atina'yı daha iyi anlıyor. Yunanistan'ı bizden çok Avrupalı görüyor. Ancak, Türkiye'ye karşı da bir düşmanlığı yok. Öte yandan, Yunanistan AET üyesi. Kendi kulübünün bir üyesinin giriştiği tartışmada, Yunanistan'ı çok açıkça tutmasa dahi, yine de Türkiye karşısında tarafsız kalmaya gayret harcayacaktır... Bir de dikkatinizi çekerim, kriz Türkiye'nin tam AET'ye tam üyelik başvurusu öncesinde patladı. Yunanistan zamanlama açısından kendi lehine puan kazandı. Herhalde şimdi çok daha kolaylıkla ''Ben bir şey yapmadım, Türkler kan istiyor. Bunlar barbar'' propagandasını daha fazla artırabilecek.

Nokta: Yunanistan'ın son günlerde daha saldırgan bir tutum içersine girmesinde, Papandreu hükümetinin iç politikada karşılaştığı zorlukların etkisi nedir?

Birand: Yunanistan tutumunu son günlerde saldırganlaştırmadı ki... Atina bu yaklaşımını yıllardır aynı düzeyde yürütüyor. Bir şey değişmedi. Dolayısıyla iç politika gerekçelerine ben çok fazla inanmıyorum. Belki dördüncü veya beşinci neden olabilir de, temel unsur olamaz. Oysa Türkiye'de birçok çevre Rabıta olayı ile Türkiye'nin birden uyanıp Ege'ye gemi yollaması arasında bağlantı kuruyor, ''Bunca yıldır göz yuman

''Sokaktaki Yunanlı'' savaş istemiyor

Geçen haftayı olduğu gibi PASOK-Kilise çatışmasına ayırmış bulunan Yunan basını cuma sabahı aniden ağız değiştirdi.

Gelişen olaylar tüm gazetelerin dikkatini Ege'ye çekiyordu. ''Türkler ateşle oynuyor'', ''Savaş hazırlığı'', ''Ordu teyakkuzda'', gibi başlıklar sekiz sütun üzerinden veriliyor, bazı ihtiyatların çağırıldığı, Deniz Kuvvetleri'ne bağlı gemilerin Kuzey Ege istikametine doğru yola çıktığı belirtiliyordu.

Bu arada silah altındaki herkes için de izinler kaldırılmaktaydı.

Gazete almak için bayie uğrayanlar (Yunanistan'da büyük gazeteler öğlen 12'de çıkar) alacağını alıp da evine dönmedi. Uzun zaman orada kaldı. Asılı gazetelerin önünde kümeler oluştu ve konuşmalar başladı: ''Oğlumla sabah konuştum'' diyordu bir bahriyelinin babası. ''Hizmetini yapmakta olduğu gemi Samos istikametinde yola çıktı.'' ''Bizimki de Meriç'ten telefon etti'' dedi bir diğeri. ''Bugün gelecekti gelemeyecek. İzin iptal edilmiş.'' Beyaz saçlı bir ihtiyar ise kır saçlı ellilik birine: ''Hadi bakalım siz gençler silah başına. Sizin için de harp etmenin zamanı geldi. Dikkatli olun'' diye nasihat ediyordu. Bu arada nükte yapanlar da vardı: ''İnanmayın, süper-market sahipleri para ile yazdırıyor bunları. Amaç, çürük stokları iyi parayla elden çıkartmak'' diyordu güleç yüzlü bir delikanlı. Erkeklerin aksine kadınlar daha düşünceli ve endişeliydi, ihtiyar bir nine içini çekti. Gözleri de yaşardı denilebilir: ''Yine mi Allahım'' diye mırıldanarak uzaklaştı.

PASOK'tan birçok kişinin memnun olmamasına rağmen halkın büyük bir kısmının ümidi şu anda yine Papandreu'da. Mitçotakis'in kraldan fazla kralcı Amerikancılığı ve Komünist Partisi'nin dogmatik ABD-NATO aleyhtarlığı sokaktaki adamı tatmin etmiyor. Papandreu'nun son anda da olsa karşılıksız ödünler vermeden krizi atlatabileceğine inanıyorlar. Çatışmanın şu an her zamankinden daha yakın olduğuna da inanıyor Yunanlı ve en çok Türk ya da Yunan hükümetlerinin tutumundan değil, tezcanlı bir pilotun düşüncesiz hareketinden korkuyor. Yanlışlıkla basılabilecek bir düğmeden neler doğabileceğini ise düşünmek bile istemiyor. Ege konusu için sokaktaki Yunanlı: ''Türkler'in doğal kaynakları çok, bizimse yok. Ege Türkiye için prestij konusu, bizim için ise ölüm kalım meselesi. Kıbrıs bunun yanında solda sıfır kalır'' diye düşünüyor.

Bir de askerlerin alacakları kararlara itimat etmiyorlar. ''1974'te kararları askerler aldı, böyle olduk, şu anda iyi-kötü sivil bir hükümet var'' deniyor, ''bir çatışma kararı almadan çok düşünün, tüm diğer alternatifleri deneyin'' deniliyor. Askere itimat yalnızca alınan kararların yerine getirilmesi konusuyla sınırlı.

Mihail Vasiliadis

DU PONT

YAPIŞMAZ KAPLAMA MADDELERİ İLE İLGİLİ RESMİ AÇIKLAMA:

HAYALİ YAKIŞTIRMALARA KARŞI KATI GERÇEKLER

Kuruluş: 1500'ü aşkın ürün çeşidi, 1985 yılında 30 Milyar Dolarlık toplam satışı ve yıllık Bir Milyar Doları aşan araştırma-geliştirme yatırımıyla Du Pont de Nemours, kimya sanayiinde bir dünya lideridir.

Ürün: Yemek pişirmeye yarayan mutfak gereçlerinin kaplandığı PTFE (Polytetrafluoroethylene) kökenli yapışmaz kaplama maddesi, ya da bütün dünyada tüketiciler ve evhanımları tarafından TEFLON® olarak tanınan bir Du Pont buluşu.

"Yapışmaz"ın Gerçek Öyküsü: Du Pont'un çağdaş yaşama ve sağlıklı, kolay yemek pişirmeye sağladığı en önemli katkılardan biri, Du Pont'un yapışmaz kaplama maddeleri TEFLON® 2 ve SILVERSTONE® un temel bileşiğini oluşturan çok değişik bir malzemeyi, PTFE'yi 1938 yılında bulmuş olmasıdır.

Bu malzemenin en önemli iki özelliğinden biri hemen hemen hiçbir şeyin ona yapışmaması ve yüksek ısıya dayanıklılığıdır. Son derece kaygan oluşu, TEFLON® kaplı mutfak gereçlerine geleneksel tava ve tencerelere kıyasla çok önemli bir avantaj sağlamaktadır: TEFLON® kaplı mutfak gereçlerinde hiç yağsız, veya çok az yağla yemek pişirilebilmektedir. Bu, sağlıklı yemek pişirme bilincinde olanlar için sevindirici bir haberdir.

Du Pont Güvenirlilik Etiketi: Evhanımları tarafından 25 yılda birkaç yüz milyonu satın alınan ve bu süre içinde güvenle kullanılan TEFLON® kaplı mutfak gereçleri yemek pişirmede yepyeni bir çığır açmıştır. Du Pont'un kalite onayını belgeleyen mavi TEFLON® etiketini taşıyan ve bu etkileyici satış rakamlarına ulaşmış tavalar, tencereler aynı oranda etkileyici bir güvenirlilik rekoruna da sahiptirler: 25 yıldır bu yapışmaz kaplama malzemesinin kullanıldığı mutfak gereçlerinden kaynaklanan, hatta bunların kazaen yanlış kullanılmasından dolayı tek bir kişide bile bir sağlık sorunu çıkmamıştır.

Dahası; Du Pont'un ürettiği TEFLON® yapışmaz kaplama maddelerinin "Plastiğin yemeklerle temasını ve kullanımını kesin ve katı kurallara bağlayan uluslararası resmi yönetmeliklere" uygunluğu ve "Yemek hazırlığı dahil, evdeki her türlü kullanımının son derece güvenilir olduğu" yapılan sürekli testler sonucunda hiçbir kuşkuya yer bırakmayacak şekilde kanıtlanmıştır.

Uluslararası Bilimsel Gözlemciler TEFLON® 2 ye Sağlık Konusunda Temiz Raporu Vermişlerdir: Amerika Birleşik Devletleri, Federal Almanya, Fransa ve Hollanda'da tüketici ve sağlığı çok kesin ve sıkı kontrollar ile koruma altına alınmıştır. Du Pont de Nemours herhangi bir ürününü pazara sunmadan önce bağımsız testlerden geçiren ve bu konudaki araştırma-geliştirme programlarına büyük yatırımlar yapan bir kuruluştur.

Du Pont'un kendi kuruluşu olan ve toksikoloji, endüstriel tıp alanlarında araştırmalar yapan Haskell laboratuarı Du Pont ürünlerinin toksik çözülme olasılığı ile ilgili çok ciddi araştırmalar yapmaktadır. Bu laboratuar yalnız ve yalnız test sonuçlarını yeterli bulduğunda -ki; bu testlerdeki normlar, en sıkı ulusal standartların da ötesindedir- yeni bir kaplama maddesinin dünya pazarlarına sunulmasına izin vermektedir. Ayrıca, bağımsız yetkili kuruluşlar da Du Pont'un bulgularını onaylamaktadırlar. Amerika Birleşik Devletleri Gıda ve İlaç yönetmeliği (FDA) -Food and Drug Administration- gıdalarla temas eden maddeler ve gereçler konusunda dünyanın en katı yönetmeliğini belirlemiştir. TEFLON®, FDA'nın standartlarına uymakta hatta bu standartları bile aşmaktadır.

Teflon® 2 aşağıda belirtilen ulusal kurumların da koyduğu benzer yönetmeliklere uymaktadır:

Bundesgesundheitsamt -BGA- (Federal Almanya Hükümeti Sağlık Ajansı)
Rijksinstituut voor de Volksgezondheit (Hollanda Devlet Halk Sağlığı Enstitüsü)
Laboratoire Municipal de Paris (Paris Belediye Laboratuarı)

Sonuç: Yapışmaz mutfak gereçleri alırken Du Pont kalite onayını belirleyen mavi etiketi arayın.

®Teflon Du Pont'un tescilli markasıdır.

MUDO GÜNLERİ

Bir Yaz Partisi DEFİLE

Böyle bir yaz partisine hiç katıldınız mı?

Sıcak bir yaz günü. Köşedeki cafe'den hızlı bir müzik yükseliyor. Plaj cıvıl cıvıl. Deniz kokusu. Top oynayanlar. Bikinili kızlar kıpır kıpır. Hasır şapkalar, sandaletler, siyah gözlükler, bermudalar. Sarı, pembe, mavi. Otobüsle gelenler, ciple geçenler. Herşey hareket, herşey müzikal, herşey çok moda. Kalipso. Üstü açık bir Mustang. Motosikletli gençler. Denizciler. Sokak çalgıcıları. Paten kayanlar. Desenli gömlekler. Şık gömlekler. Jean montlar. Renkli şortlar. Kırmızı. Yeşil. Siyah. Beyaz. Caz. Dans. Müzik. Hareket. Moda. Mudo. *(Soluk alın)*

Dünyaca ünlü defile, gösteri organizasyonu WDS. Ünlü prodüktör Dieter Scholz. Sahne üstünde 45 kişi, sahne arkasında 40 kişi. 28 profesyonel manken. Süper ses ve ışık düzeni. Müzik. Koreografi. Hepsi Avrupa'dan. Hepsi İstanbul'a bu yazın dünya modasını, MUDO'87 Yaz Koleksiyonunu sergilemek için geldi. Bir defile/müzikalde. Bir Yaz Partisi'nde. 50 genç kızın konukseverliğiyle. İstanbul Hilton Convention & Exhibition Center'da. 3,4,5 Nisan "Mudo Günleri"nde. 3 Nisan Cuma 16:00 ve 19:00'da. 4 Nisan Cumartesi 13:30, 16:00 ve 19:00'da. 5 Nisan Pazar 13:30, 16:00 ve 19:00'da. Biletler Mudo Mağazalarında.

Bu yaz İstanbul'da bir bu partiye gidenler olacak, bir de gidemeyenler. Siz geliyor musunuz?

McDonald's GRUNDIG onyedi Pasabahce Coca-Cola diet Coke HONDA Ponco KİTSAN

BİR ENGELLEME

Büyük işçi yürüyemeyişi

Şevket Yılmaz ve Türk-İş yöneticileri, TBMM'ye dilekçe sunmak üzere düzenledikleri yürüyüşü gerçekleştiremediler. Yöneticileri izlemek üzere toplanan işçilerin "genel grev!" çağrıları arasında, Türk-İş Genel Merkezi'nden çıkar çıkmaz polis barikatıyla karşılaşan Yılmaz ve arkadaşları "yasal dilekçe haklarının engellediğini" ileri sürerken, polis de "Valilik izni bulunmadığı için girişimin yasadışı olduğunu" bildirdi.

Gözlemciler, yürüyüşün gerçekleşmemesinin daha etkili bir durum yarattığını ileri sürdüler. Cindoruk'un bile "Böyle vatanperver işçi hareketini bulduk da bunuyoruz" diyerek hoşgörüyle karşıladığı bu basit eylemin iktidar tarafından bastırılması, şimdilik yetersiz de olsa işçi hareketine moral verdi.

SABAH

Polis barikatlarıyla önlenen Türk-İş'in yürüyüş girişimi

HAFTANIN İNCİSİ

"Biz iktidar düşünüyoruz. Bu, 1988 seçimlerine yetişir mi yetişmez mi bilemem."

Yalçın Küçük

BİR PORTRE

Uğur Mumcu

Gazetecilik başarısını ve Rabıta olayındaki araştırmacı sorumluluğunu, başta Cumhurbaşkanı Evren olmak üzere herkesin takdirle karşıladığı Mumcu, 45 yaşında. Ankara Üniversitesi'nde idare hukuku asistanlığı ve Doğan Avcıoğlu'nun "Devrim" gazetesinde yazarlık yaparken 12 Mart'ın sillesini yiyen, askerliğini "sakıncalı piyade" olarak tamamlayan Mumcu; öğrencilik yıllarında Yön dergisinde başladığı yazarlık serüvenini Yeni Ortam ve Akşam'da sürdürmüş, özellikle hayali mobilya ihracatı, Abdi İpekçi cinayeti, uyuşturucu ve silah kaçakçılığı gibi konulardaki başarılı çalışmalarıyla, güncel olayları mizah öğelerinden de yararlanarak işlediği günlük fıkralarıyla basınımızın önde gelen isimlerinden biri olmuştu.

Mumcu, Rabıta olayındaki rabıtaları çok yakında kitap haline getirmeye hazırlanıyor. Cumhuriyet gazetesinde yayınladığı dizide konuyu ortaya attığında Cumhurbaşkanı Evren'in yakın çevresi konu hakkında bilgi sormuştu. Bunun üzerine Mumcu, Evren imzalı bir kararnamenin mevcut olduğunu, bu bakımdan cumhurbaşkanının araştırma yaptırtmadan açıklama yapmasının yarar sağlamayacağını belirtmişti.

BASINDAN YORUMLAR

Yürrüü...

Rabıta, bizdeki solcuların, laikliği dinsizlik ve Allahsızlık olarak anladıklarını artık saklamaya lüzum görmeyenlerin, **"Laik devlet, din adamlarına para ödememeli"** diye haykırdıkları ve devletin yetmiş sente muhtaç olduğu günlerde Avrupa'daki Türk din adamlarının maaşını birkaç sene vermiş... İyi ki, vermiş... **Keşke Rabıta, Türk ordusunun modernizasyonuna gereken yıllık 1 milyar doları da verse...** Rabıta'nın tüzüğünde böyle bir imkân da olsa... Ve asıl siz o zaman görseniz bunlardaki feryâdı...
(...)

Şaştığım, senelerce bu memleketin kaderini elinde tutan politikacıların bu yaygaranın ve yaygaracıların iç yüzlerini bal gibi bildikleri halde hâlâ onları ciddiye alır gibi olmaları, cevap vermeye çalışır görünmeleridir. Onlara söylenecek, bizce, tek bir söz vardır:

"Hadi be!.."

Ergun Göze, 23 Mart, Tercüman

Kuva-yı Milliye ruhu

SHP' nin Rabıta takipçiliğine en yüksek düzeyde ve en sert biçimde sahip çıkışı, Cumhuriyet'in ilk yıllarındaki CHP'yi andırdığı için çok tehlikeli gözükmüştür herhalde herkese.
(...)

Çok kişi için korkutucu olan budur: SHP'nin Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk davasına, Kuva-yı Milliye ruhuna, 1920'lerin ve 1930'ların Ankara'sına sahip çıkışı.

Yoksa, ana sistemi olduğu gibi kabullenip onun için de rötuşlarla yetinen bir sosyal demokrasi kimseyi korkutmaz. Rahatlatır bile.

Mümtaz Soysal, 25 Mart, Milliyet

BİR HAZIRLIK

Titre ve kongre yap!

Genel Başkan Ali Koç'un istifasından sonra, kapatılan MHP'nin uzantısı görünümündeki MÇP yeni liderini arıyor... Büyük Kongre 17 Nisan'da. Bu arada "doğal lider" Alparslan Türkeş'in MHP davasından 31 Mart'ta çıkacak olan kararı da heyecanla bekleniyor.

"Milliyetçiler", 12 Eylül'de uğradıkları kopmalardan sonra yeniden toparlanmaya, birleşmeye çalışıyorlar. Görünürdeki liderlik için kongre öncesi Prof. Orhan Düzgüneş, Emin Bilgiç, Sait Bilgiç, Mehmet Pamak ve hatta hatta Turgut Sunalp'in isimleri geçiyor!

Alparslan Türkeş 'doğal lider'

BİR FOTOĞRAF

HÜRRİYET

İstanbul Bakırköy'de İsmetpaşa İlkokulu... Sınıfa giren Milli Eğitim Müdürü, "Gözlerime inanamıyorum!" buyurmuş. Çünkü sınıfta tam 138 öğrenci var. Bir sırada dört çocuk oturuyor, biri yazı yazarken üçü ayağa kalkıyor. Öğretmen yoklama yapmaya kalksa ders bitiyor. İşte Türk istikbalinin evladı! Buradan yetişen kadrolar Türkiye Cumhuriyeti'nin geleceğini oluşturacak...

KISA... KISA...

• **Karabük ve İsdemir'de 25 bin** işçinin greve gideceği bildirildi.

• **Adalet Bakanlığı Müsteşarlığı'**na atanan Arif Yüksel'in cezai kovuşturmaya uğramış olduğu ve mal varlığının geliriyle uyumlu bulunmadığı açıklandı. Bakan Sungurlu "Yüksel'in müsteşarlığına engel bir durum yok" dedi.

• **Aydınlar Ocağı, "Türkiye'de** Basın Meselesi" adıyla bir panel düzenledi. Toplantıda konuşan gazeteci-yazar Ahmet Kabaklı, "Bu basın zararlı bir basındır, bizim basın dalkavuk ve riyakârdır" dedi.

Keçeciler Başbakan!

Siyasi sorumluluk taşımayan bir devlet başkanı olarak, görünüşü açısından basit bir idari işlemden farksız bir kararnameyi imzaladı diye, şimdi **Sayın Evren'i Cumhurbaşkanlığı'**ndan uzaklaştıracaksınız da, yerine daha iyisi mi gelecek?

Anayasa'yı şöyle bir okumak zahmetine katlansanıza! **Sayın Evren** çekildi. Yerine **Cumhurbaşkanı** seçilecek. İlk iki turda üye tamsayısının üçte ikisi bulunamadı. Ya üçüncü turda? Üye tamsayısının salt çoğunluğunun oyuyla yeni **Cumhurbaşkanı** seçiliverdi. Kim? **Sayın Turgut Özal!**

Yeni Başbakanımız da **Mehmet Keçeciler!**

Sayın **Sağlar!** Herhalde siz bunu istiyorsunuz?

Coşkun Kırca, 22 Mart, Hürriyet

Emre Ulas / NOKTA

YUGOSLAVYA / SİYASİ VE EKONOMİK BUNALIM

Komünist yöneticiler Parti'ye karşı

Geçtiğimiz hafta içinde patlak veren grevler sırasında, bazı federal komünist parti ve sendika yöneticileri, sosyalizm tarihinde ilk kez, merkezi komünist partinin karşısında yer alarak işçi hareketini desteklediler. Tito mitosunun sarsıldığı, ekonomik krizin derinleştiği Yugoslavya, tarihinin en güç dönemini geçiriyor.

İhtilal Bulvarı'nı kesen Marx-Engels Caddesi'nin üzerindeki kitapçı dükkânının önünde duranlar, bir an için, sosyalist bir ülkenin başkentinde bulunduklarını unutabilirlerdi. Vitrinin en görünür kısmını, Milan Kundera, Aleksandr Soljenitzin, Andre Glücksman gi-

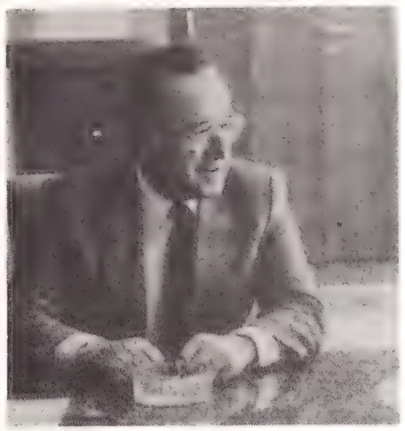

Başbakan Branko Mikuliç ülkeyi saran grev dalgasıyla karşı karşıya

bi, herhangi bir sosyalist ülkede, değil kitaplarının yayınlanması, adlarının duyulmasına bile tahammül edilmeyen yazar ve düşünürlerin eserleri süslüyordu. Bilimsel sosyalizmin klasikleri ise, dükkânın karanlık köşelerinde kaybolmuştu. Ama Belgrad'ın diğer caddelerinin üzerinde dolaşıldığında, daha da ilginç manzaralara rastlamak mümkündü. Lokantalar tıka basa doluydu. Taylandlı kızların striptiz yaptıkları gece kulüplerinden, klasik ve modern cazın bütün incelikleriyle çalındığı müzikhollere kadar sayısız eğlence yerleri, programlarını sabahlara kadar sürdürüyorlardı.

Ilk başta insana çelişkili gibi gelen bütün bunlar geçtiğimiz hafta boyunca, tarihinin en büyük grev dalgalarıyla çalkalanan Yugoslavya için son derece alışılmış görüntülerdi. Önce Bizans'la Roma'nın, arkasından Osmanlı İmparatorluğu ile Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun, son olarak da Doğu Bloku ile Batı Bloku arasında sıkışıp kalmış, hiçbir zaman ne tam Batılı ne tam Doğulu gibi hareket edebilmiş bir ülkeydi Yugoslavya. Sosyalist bir ülke olmasına karşın, diğerlerinden farklı olarak, Batılı finans kurumlarıyla iç içe yaşıyor, bir taraftan merkeziyetçi yapıyı korurken, öteki taraftan ülke kolektif liderlik esasına göre yönetiliyor, federal cumhuriyetlere, hiçbir sosyalist ülkede görülmemiş düzeyde hareket özgürlüğü tanınıyordu.

Federal yöneticiler işçi sınıfının yanında. Geçtiğimiz hafta içinde olup bitenler, Yugoslavya'nın diğer sosyalist ülkelere göre, ne denli farklı olduğunun iyi bir göstergesi sayılabilirdi: Başbakan Branko Mikuliç'in ülkenin içinde bulunduğu ekonomik bunalımdan çıkabilmesi için ücretlerin dondurulucağını ilan ettikten sonra başlayan ve kısa sürede bütün ülkeyi saran grev dalgası, öncelikle yerel bir komünist parti ve sendika tarafından destekleniyordu. Olayların merkezi olan Hırvatistan'da, federal komünist parti, hükümetin ücret politikasını sert bir dille eleştirirken, bölgesel sendikanın lideri İvo Bilandzija, Zagrep'te yayınlanan bir siyasi dergiye yaptığı açıklamada, grev hareketini desteklediklerini açıklıyordu. Sosyalizmin tarihinde belki ilk kez, merkezi komünist hükümetin aldığı bir karar, federal komünist yöneticilerce sert bir biçimde eleştirilmiş ve parti karşıtı hareket desteklenmişti. Sonuç olarak, başbakan, ücretleri dondurma kararından vazgeçilmeyeceğini ve "gerektiğinde ordudan yardım isteyeceği tehdidinde" bulunmuş, başta Savunma Bakanı Mamula olmak üzere üst düzeydeki generaller, bu fikri benimseyerek, meydanı "milliyetçilere ve burjuva sağcılara bırakmayacaklarını" söylemişlerdi ama yelkenleri suya indiren taraf yine hükümet olmuştu. Federal komünist yöneticilerden çekinen iktidar, askerleri yardıma çağırmaktansa, ücretleri dondurma kararının yeniden gözden geçirileceğini açıklayarak, tükürdüğünü yalamayı tercih etmişti.

Ülkede grev dalgası şimdilik sona ermiş gibi görünüyordu ama Yugoslavya'da kısa bir süre sonra yeni toplumsal patlamaların yaşanması hemen hemen kesin gibi görünüyordu.

Ekonomik durum kısa vadede düzelecek gibi değildi. Ülkenin dış borçlarının toplamı 20 milyar dolara ulaşmıştı. Yüzde 130 civarında gerçekleşen enflasyon, çalışan kesimin belini iyice bükmüştü. Böl-

Bugüne kadar politikadan uzak kalmaya çalışan ordu birdenbire yönetime el koymak durumuyla karşı karşıya kaldı

Yugoslavya'da üreticiler, yüksek enflasyon dolayısıyla zor günler geçiriyorlar

Yugoslavya'nın birçok kentinde, parti afişleriyle

Batılı yaşam tarzını yan yana görmek olası

gesel farklılıklar ise başka bir handikaptı. Ülkenin kuzeyi, gelişmişlik açısından hemen hemen Avrupa standardını yakalamışken, güneyi oldukça geri kalmıştı. Yugoslav bürokrasisi ise, aşılması oldukça güç sorunlar doğuruyordu. 8 federal devlete ayrılmış ülkede, her devlet kendi ekonomik bilançosunu kendisi oluşturuyor, federal devletlerin birinden diğerine mektup göndermek bile sorun oluyordu. Mektup önce her federal devletin başkentine geliyor, oradan gideceği yerin başkentine gönderiliyor ve dağıtım günlerce sürüyordu.

Tito'nun doğum günü için bir Nazi afişi. Ama en önemlisi, Tito mitosu, yavaş yavaş sarsılmaya başlamıştı. Bu yıl, Tito'nun doğum yıldönümü gösterilerini düzenleme sırası Lubijana Üniversitesi öğrencilerine kalmıştı. 40 yıldan beri uygulanmakta olan bu gösterileri düzenlemeye pek gönüllü olmayan öğrenciler, törenin bu kez değişik bir biçimde yapılmasını öneriyorlar ve

Daha iyiye...

Daha yükseğe...

Hürriyet

GÜNLÜK MUSTAKİL SİYASİ GAZETE

bugünün simgesi olarak da bir afiş bastırmaya karar veriyorlardı. Jüri tarafından kabul edilen ve baskısı yapılan afişin üzerinde, elinde Yugoslav bayrağı bulunan ve ülke gençliğini temsil eden atletik yapılı bir genç vardı. Ama, tam afişin dağıtımının yapılacağı sırada, bunun, aslında, 1936 yılında, "III.Reich"ın yıldönümü nedeniyle yapılmış, bir Nazi propaganda broşüründen alınma olduğu anlaşılıyordu. Gençler, sadece gamalı haçlı bayrağı değiştirerek, yerine Yugoslav bayrağı koymuşlardı. Tito'nun doğum yıldönümüyle alay etmek anlamına gelen bu davranış, ülkede bir skandala neden oluyordu. Afişin basılıp dağıtılmasını kabul eden jüri heyeti dağıtılıyor, iş mahkemeye intikal ediyor ve hükümet savcısı sorumluların cezalandırılmasını istiyordu. Mahkemeye çıkarılan öğrencilerin kendilerini savunmaları ise son derece ilginçti: "Gamalı haçın yerine, kızıl yıldızlı bayrağı koyarak, faşizmin çöküşünü simgeledik" diyorlardı.

Tito mitosunun sarsılması, değişik milletlerden oluşan bir toplum mozayiğinin de parçalanması anlamına gelecekti. Nitekim, Tito'nun ölümünden sonra ayrılıkça hareketler giderek hızlanmış, özellikle son haftalarda iyice su yüzüne çıkmıştı. Lubijana'da yayınlanan da "Nova Rejiva" dergisinin, geçtiğimiz hafta verdiği 250 sayfalık ek, olduğu gibi, İkinci Dünya Savaşı sırasında liberallerin ve Hıristiyan aydınların parti tarafından susturulmasını protesto eden yazılarla doluydu. Dergideki yazılarda, Slovak aydınları, daha fazla özerklik istediklerini, hatta bağımsız bir Slovak ordusunun kurulması gerektiğini dile getiriyorlardı.

Ülkedeki kötü ekonomik durumdan ve hantal bürokratik yapıdan şikâyetçi olan diğer aydınlar da yavaş yavaş seslerini duyurmaya başlamışlardı. Kardelji araştırma merkezinde görevli profesörlerden Dimiter Mircev, "Bizim ekonomimiz maalesef üreticiler tarafından değil, politikacılar tarafından yönetiliyor" derken, ülkedeki "İskra-Demta" bilgisayar fabrikasının yöneticisi çok daha sert çıkıyordu: "Biz çalışıyoruz, bürokratlar çene çalıyor. Biz Avrupa'ya, AET'ye daha çok açılmak istiyoruz, onlar Üçüncü Dünya hayalleri ile yaşıyorlar" ●

Sosyal demokrasinin yaşayan anıtı Willy Brandt'ın istifası Fed. Almanya'da özellikle genç sosyalistler arasında şok yarattı

FEDERAL ALMANYA / BRANDT'IN İSTİFASI

Babasına bak kızını al

Alman sosyal demokratlarının efsanevi lideri Brandt'ın istifasına neden olan Yunan asıllı Margarita Mathiopoulos daha önce Kıbrıs Rum kesimi büyükelçiliğinin sözcülüğünü yapmıştı. Margarita'nın babası ise, Yunanistan lideri Papandreu'nun eski yakın dostlarından gazeteci Basil Mathiopoulos.

Brandt'ın "Yunanlı güzel" yüzünden partisiyle arasının açılması "Spiegel" dergisine de kapak konusu oldu

Dünyadaki sosyal demokratların efsanevi lideri, Batı Alman Sosyal Demokrat Partisi SPD'nin Başkanı Willy Brandt'ın, geçen hafta içinde görevinden istifa etmesi üzüntü ve şaşkınlıkla karşılandı. Kısa bir süre önce, tek başına aldığı bir kararla, ne Alman vatandaşı, ne de SPD üyesi olan bir Yunanlı kadını parti sözcülüğüne getirmesi, partinin üst kademelerinde kıyametin kopmasına neden olmuştu. 73 yaşındaki Brandt, parlamentonun en yaşlı üyesi ve İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra ülkesinin kâlkınmasını sağlayan savaş sonrası kuşağın da son temsilcisi. Gençliği Nazilere karşı savaşmakla geçen Brandt, Batı Berlin'in eski Belediye Başkanı, Başbakan ve Nobel ödülünün sahibi ve Doğu'yla yumuşama politikasının baş mimarı idi. Sosyalist Enternasyonal'in en kıdemli liderlerinden olan Brandt'ın politik hayatını zaferler süslediği gibi, bozgunlar da karartmıştı. Başbakan iken en yakın mesai arkadaşının Doğu Alman casusu çıkması üzerine görevinden ayrılmak zorunda kaldı. Bu kez ise, aldığı ters bir karar politik hayatına son vermesine neden oldu.

"Burası Margarita Mathiopoulos'un telefonu, şu anda evde değilim, adınızı ve telefon numaranızı bırakırsanız döner dönmez sizi ararım. Lütfen banda konuşun!" Alman sosyal demokrasisi'nin, daha yaşarken anıtlaşmış büyük ismi Willy Brandt'ın şanlı, şöhretli uzun bir tarihi yolun sonunda, adeta bir kadim... Yunan komedisinin finalini andırır biçimde devrilmesine -hiç değilse zahirensebep olan genç kadın sanki yer yarılmış, yerin içine girmişti. Margarita'nın Stutgard'daki evinden sadece otomotik telefon cevaplayıcısı karşılık veriyor, çalıştığı IBM'deki büro telefonunu ise kimse açmıyordu. Bonn'daki Sosyal Demokrat Parti Genel Merkezi'nde de değildi. Belki yine Bonn'daki nişanlısı Friedberg Pflüger'in evinde olabilirdi. Ama Hıristiyan Demokrat Parti mensubu genç adam, Cumhurbaşkanı Richard Weizsäcker'in basın sözcüsüydü ve bu hafta şefi ile birlikte bir Latin Amerika gezisindeydi. Cumhurbaşkanlığı kalemi görevlileri özel gizli numarasını vermemekte ısrar ediyorlardı.

Gazetelerin deyişiyle "güzel Yunanlı" bir süre insan içine çıkmak istememekte haklıydı. Çünkü bir çıkmış pir çıkmış ve porselenci dükkânına giren fil misali kırmadık çanak çömlek bırakmamıştı: Bir kere yaşlandıkça genç hanımlara karşı platonik zaafı artan Brandt'a kalsa, parti basın sözcüsü olacaktı. Ama Sosyal Demokrat Parti üyesi bile değildi. Zaten zor bir dönem geçiren Parti'nin hiç kahrını çekmemeksizin "paraşütle" böyle bir göreve getirilme ihtimali pek çok emektar üyenin kalbini kırmıştı. Ayrıca tarih ve politoloji öğrenimini Hür Demokrat Parti'nin bursuyla tamamlamış, bu da yetişmiyormuş gibi iki yıl kadar önce nişanlısı aracılığıyla Hıristiyan Demokrat Bakan Heinz Riesenhuber'in basın sözcüsü olmak üzere çaba harcamış, sırf kadrosuzluktan işe alınamamıştı. O sıralar Hıristiyan Demokratları tuttuğundan kimsenin şüphesi yoktu. Bu garip biyografi Hür Demokratların İçişleri Bakanı Hans Dietrich Genscher'in bıyık altından gülümseyerek, "Anlaşılan partiler üstü bir hanım" demesine yol açmıştı. Margarita Mathiopoulos'un sadece partiler üstü değil, uluslararası nitelik taşıdığı da anlaşılıyordu. Çünkü 1977-79 yılları arasında Bonn'daki Kıbrıs Rum Büyükelçiliği'nin basın sözcülüğünü de yapmıştı. Annesi Kıbrıslı bir Rum'du.

Margarita Mathiopoulos ailesinin Willy Brandt'la dostluğu yandaki resmin çekildiği 1967 yılına uzanıyor

Mathiopoulos Hıristiyan Demokrat Partili nişanlısı Pflüger ile bu yıl evlenmeyi tasarlıyor

Bayan Margarita'nın babası ise 1960'lı ve 70'li yıllarda Bonn'da gazeteci Basil Mathiopoulos'du.Baba Basil ile "Baba Willy" yılların dostuydular. Andreas Papandreu iktidara gelince yine yakın dostu olan Basil Mathiopoulos'u Atina'ya çağırıp Birinci Televizyon Genel Müdürlüğü'ne getirmişti. Fakat Basil, Papandreu'ya karşı TRT genel müdürlerine bile taş çıkartacak yaranma çabalarına rağmen son derece başarısız kaldığı için, geçen yıl, Dışişleri Bakanlığı'nda kızağa çekilmişti. Halen orada emekliliğini bekliyor. Basil, Bonn'dayken Köln televizyonununun Yunanca yayınlarında da haber yazarı ve spikeri olarak çalışmış, büyüyünce kızı Margarita'yı da bir süre sunucu olarak yayınlara sokmuştu. Bugün Bonn'da bazı şakacı kimseler Margarita'nın muhtemelen dalgınlık eseri olarak bütün partileri birbirine karıştırıp, her kapıyı çalmış olabileceği görüşünü ileri sürüyorlar. Eğer bu doğruysa, söz konusu dalgınlık, Margarita'ya mutlaka babasından geçmiş olmalı. Basil'in dalgınlığı meşhurdur: Bir keresinde televizyona gelip haberleri yazdıktan sonra yemeğe çıktığı, yazdığı haberleri kamera karşısında okuması gerektiğini unutarak lokantadan doğruca evine dönüp, yayının canına okuduğu hâlâ anlatılır.

Baba kız Mathiopoulos'ların ortalığı karıştırmakta üstün maharet sahibi oldukları bir gerçek. Neticede zaten sallanmakta olan "Willy Brandt" anıtı da bir çift güzel bacağa tökezlenip gitti.

ABD / İRAN

Körfez yeniden karışıyor

ABD Savunma Bakanı Casper Weinberger'ın, Hürmüz Boğazı'nı açık tutmak için, gerekirse kuvvet kullanacakları tehdidi, zaten hiçbir zaman yumuşamamış olan Basra Körfezi'ndeki havayı yeniden gerginleştirdi. Weinberger'ın açıklamasından bir süre önce, İran, Çin'den aldığı uzun menzilli füzeler sayesinde Hürmüz Boğazı'ndan geçen bütün gemileri vurabilecek duruma gelmiş, bunun üzerine de ABD Hint Okyanusu'nda bulunan bazı savaş gemilerini Körfez'in ağzına kaydırmıştı. ABD Savunma Bakanı'nın tehdidine, İran Meclis Başkanı Rafsancani, "Amerika müdahale ederse, tüm dünyadaki Amerikalıların can güvenliği kalmaz" tehdidiyle karşılık veriyordu.

Öte yandan, Irak yetkilileri, Basra kentine yapılacak muhtemel yeni bir İran saldırısına karşı, bütün hazırlıkların yapıldığını ve her yeni saldırıyı püskürtecek güçte olduklarını belirtiyorlardı.

ABD Savunma Bakanı Weinberger son açıklamaları ile Körfez'i yeniden karıştırdı

İNGİLTERE

Prezervatifler ve homoseksüeller

İngiliz Kraliyet Ailesi hakkındaki cinsellik hikâyeleri çeşitli magazin dergilerinin başkonusunu oluşturuyor. Bunlardan biri, Kraliçe Elizabeth'in eşi Edinburg Dükü'nün fakirlerin "yatak işi" ile uğraşması. Prens Philip, geçenlerde, çevrecilerin düzenlediği bir toplantıda yaptığı konuşmada, fakir

Kraliçe Elisabeth'in eşi Prens Philip'in dünya nüfus planlaması konusunda ilginç önerileri var

Üçüncü Dünya ülkelerindeki nüfus patlamasından söz ediyordu. Prensin yaptığı öneriler arasında, prezervatifin buralarda geniş ölçüde kullanılmasının teşvik edilmesi, hatta, halkın ilgisini çekmek için, milli ve dini bayramlar sırasında, günün önemini belirten renkli prezervatifler dağıtılmasını öneriyordu.

İkinci haber ise, Kraliçe'nin başaşçısının, sarayda görevli homoseksüellerden bıktığı gerekçesiyle istifa etmesiydi. Aşçıbaşı, yaptığı açıklamada, homoseksüel uşakların karısı ve çocukları olmadığı için saraya ucuza mal olduğunu, ayrıca porselen takımları son derece kibar bir biçimde taşıdıkları için Kraliyet Ailesi tarafından "tercihe şayan" bulunduklarını ve bu yüzden sayılarının sürekli artırıldığını söylüyordu.

G.AFRİKA – İNGİLTERE

İki Tutu bir arada

İki hafta evvel Londra'yı ziyaret eden zenci lider Başpiskopos Desmond Tutu, Dışişleri Bakanı Sir Geoffrey Howe'la görüştü. Tutu, başta İngiltere olmak üzere Batılı ülkelerin Güney Afrika ırkçı rejimine karşı çok ılımlı davranmak ve yaptırımları uygulamamakla suçluyor. Irkçı hükümet, uyguladığı apartheid rejiminde önemli değişiklikler yapmadığı takdirde, İngiltere'nin her türlü borç verme operasyonlarını kesmesini istiyordu. Bu teklifine Sir Howe'un ne cevap verdiğini soran gazetecileri, Tutu son günlerin moda üslubu ile yanıtlıyordu: "Büyük devlet liderleri gibi ben de hatırlayamıyorum..."

Görüşmelerden sonra, meşhur Tussand müzesini gezen Tutu, müzede bulunan mumdan heykeli ile karşı karşıya gelince, kendisine tıpa tıp benzeyen heykelin önünde gülerek "Bu dünyaya bir Tutu yeter" diyordu.

Güney Afrikalı Başpiskopos Tutu, Tussand müzesinde "eş"i ile

HAİTİ

On altı ciltlik yolsuzluk

Ulusal gelirin çok düşük olduğu Haiti'de yeni yönetim ağır bir dış borç yükü altında eziliyor. Bütçe ve dış ödeme açığını kapatabilmek amacı ile, yeni hükümet, eski diktatör "Baby Doc" Duvalier ve ailesinin yıllar boyunca devlet hazinesinden muhtelif dalaverelerle zimmetlerine aktardıkları ve yurt dışına kaçırdıkları paraları geri alabilmek amacı ile 16 ciltlik bir dava dosyası hazırlamış. Dosyada diktatörün çaldığı paraların listesi yapılıyor, İsviçre ve İngiliz bankalarına yapılan transferlerin tafsilatı veriliyor. Yaklaşık olarak 96 milyar liraya yükselen bu miktar aynı zamanda Haiti'nin bir yıllık gider bütçesinin karşılığı.

Haiti eski diktatörü "Baby Doc" Duvalier giderken milyonları da götürdü

KISA... KISA...

• **Hava Generali Giorgetti ,Roma'**da bir suikaste kurban gittikten sonra, İtalyan hükümeti, uluslararası terörist hareketinde bir artma bekliyor.

• **Ürdün'den sonra Mısır hükümeti**, Avusturya Başkanı Waldheim'ı ülkelerini ziyaret etmeye davet etti. Bu, Cumhurbaşkanlığa seçildiği haziran ayından beri Waldheim'ın dış ülkelerden aldığı ilk davet.

• **Hindistanın üç eyaletinde geçen** hafta yapılan parlamento seçimlerinde iktidardaki Kongre Partisi komünistlerin öncülüğündeki koalisyona yenildi.

PORTRE

ALEXANDER HAİG

Artistten sonra asker...

Muhalifleri onun için: "Sert bakışlarına aldanmayın, muharebe kazanamamış, bir salon generalidir" derlerdi. O sıralarda Orgeneral Alexander Haig, Beyaz Saray'a Nixon'un yardımcısı olarak girmiş, fotojenikliği ve askerce tutumu ile herkesin ilgisini çekmişti. Bir müddet sonra Avrupa'daki ABD ve NATO kuvvetleri başkomutanı olarak da, sert ve uyuşmaz tutumu ile ABD ve dünya basınında sık sık bahsedilen kişi olacaktı.

1980'de Başkan Reagan tarafından Dışişleri Bakanlığı'na getirilen Haig, ABD dış politikasını Beyaz Saray çevrelerinin ikazlarına kulak asmadan yürütmeye başlıyor ve başta Savunma Bakanı Casper Weinberger olmak üzere birçok üst düzey yöneticisinin düşmanlığını kazanıyordu.

1981'de Reagan'a yapılan suikasten birkaç saat sonra, televizyona çıkıp, "Hükümetin kontrolü bendedir" demesi Başkan Yardımcısı Bush'un husumetini çekecekti. 1982 Haziran ayına kadar yerinde zar zor tutunan Haig, istifasını sunuyor ve ticaret hayatına atılıyordu.

1988 ABD Başkanlığı seçimleri yaklaşınca, tekrar sahneye çıkan Haig, bu kez Başkanlığa heveslenerek, Cumhuriyetçi Parti'den aday adaylığını koydu. Aday seçilme şansına düşecek tek gölge, Nixon'a yardımcı olduğu sırada, Watergate skandalında oynadığı rolün henüz aydınlanmamış olması.

Perge'yi gördünüz mü?

Eczacıbaşı

Perge, Vitra'nın yeni banyo takımı. Vitra'yla yaratacağınız güzelliğin yeni doruğu! Bir Vitra satıcısına uğrayın, görün!

Kararınız ya Vitra olacaktır ya da yeni bir Vitra.

VİTRA YA DA VİTRA

PERGE YENİ

VitrA

Her eve, her sabah bir Sabah...

Günün en önemli iç ve dış olayları, politika, ekonomi, köşe yazıları, dizi röportajlar ve kimsede bulunmayan özel haberler Sabah'tan.

Siz ekmeğinizi taze mi, kızarmış mı istersiniz?

SABAH

"Herkes Okumalı"

4 İŞÇİ AÇLIK GREVİNDE

Ben işçimi yumruk ile beslerim

Zorluteks işyerinde sendikalaştıkları için işten atılan işçilerden dördü açlık grevine başlayacak. İşveren tarafından tehdit edildiklerini ve dayak yediklerini iddia eden işçiler savcılığa başvurdu.

Mustafa AKÖZ

Erik Molberg Hansen / NOKTA

Gülsen Alp ve Yeter Hanay: Yüzlerine tükürdüler...

Açlık grevine giden işçiler (soldan-sağa) Mustafa Akgül, Aga Humar, Metin Yıldırım, Recep Avcı

Soru: "Bir işçi bir işçiye işçi kardeş gel iki işçi dişçiye gidelim" derse bu ne anlama gelir?

Seçmeli yanıtlar: (a) Bir berber bir berbere tekerlemesinin kötü bir uyarlaması, (b) bir işçinin SSK'daki diş sorunu, haberine giriş ve (c) bu işte ya da dişte bir bityeniği var. (c) şıkkı işaretliyse ufak bir düzeltmeyle devam edilebilir: Bu işte bir bityeniği değil bir "patron" yumruğu var.

Avcılar'daki Zorluteks işyerinin ya da övüne övüne söylediği gibi "ihracat yapan bir tekstil kuruluşunun sahibi" olan Ahmet Zorlu öyle tüm ümidini, kuşa çevrilmiş sendikalar yasasına bağlayacak "hanım evladı" patronlardan değildi. O, işçilerin huzurunda sık sık tekrarladığı gibi, "erkek adam"dı ve "onun işyerinde kadınlarla erkekler bir arada olamaz", "servislerde ve çalışma sırasında konuşamaz" ve "karşısında elleri cepte gezemez"di. Bunlar yapıldığı zaman, evet işte o zaman yumruklar konusurdu.

"Sizin adamlarımızı ben dövüyorum." Bakırköy'de bir evde açlık grevine başlayacak olan Recep Avcı, Mustafa Akgül, Aga Humar ve Metin Yıldırım adlı işçiler **Nokta** muhabirine "Zorluteks cehennemini" anlatırken, savcılığa verdikleri dilekçeleri de gösteriyorlardı. Sendikalaştıkları ve sendika üyeliğinden her türlü tehdite karşın istifa etmedikleri için işten atıldıklarını söyleyen 4 işçi, "hiç değilse geride kalan arkadaşlarımızın daha insanca koşullarda çalışmasına yardımcı oluruz" diyerek açlık grevi yapma kararı almışlardı.

İşveren Ahmet Zorlu'nun, işçilerin bildiği kadarıyla 105 işçisi vardı ve TEKSİF sendikasına kaydolan işçi sayısı 65'i buluyordu. Ama Zorlu'nun herhalde "zula"da başka işçileri olduğu için ya da sendika bu konuda Yedikule Şube Başkanı Hakkı Yıldız'ın ifadesiyle "oyuna geldiği" için yetki alınamıyordu. Üstelik bu arada Zorlu 13 işçinin çıkışını vermişti bile. Ama gene de patron onları çıkarmadan önce son bir şans tanımıştı: Örneğin o kadar masraf edip fabrikaya kadar noter getirtmişti ve sendika üyelerinin "pişmanlık" getirmelerini istemişti. Pişmanlık getirmeyen işçilerden Arzu Kırdudu'nun iddiasına göre kendisine 100 bin lira teklif etmişti. Gene kadın işçilerden Gülsen Alp ile Yeter Hanay ve beş arkadaşına, bu iki işçisinin iddiasına göre herkesin gözü önünde hakaret etmiş ve "sizler hayvansınız, siz kim benim karşıma dikilmek kim" diyerek "yüzlerine tükürmüştü."

Yükleme boşaltma bölümündeki Metin Yıldırım ise, oldukça şanslı sayılabilirdi. Çünkü herkesin tipiden donduğu o olağanüstü soğuk günlerde ellerini cebinde ısıtmaya çalışan Metin Yıldırım'a patronu sözleşmede olmayan bir "ısınma yardımında" bulunmuş ve sabahın 7.55'inde işçisini belki de donmaktan kurtarmıştı. Bu öykünün geri kalan kısmı Metin Yıldırım'ın savcılığa verdiği 20.3.1987 tarihli dilekçede şöyle devam ediyordu:

"... 14 Mart tarihinde... sevk için hazırlanmış kolilerin yazılarını okurken işveren Ahmet Zorlu tarafından gel lan buraya şeklinde çağrıldım. Yanına gittiğimde senin elin niye cebinde diyerek yakama yapıştı, beni sarsarak çeneme vurup, senin hareketlerini hiç beğenmiyorum dedi... Bunun üzerine ukalalık etme diyerek bana yumrukla vurmaya başladı... Yeniden odaya girip tekrar üzerime saldırdı ben kapıdan çıkarken arkadan tekme vurarak hakarette bulundu, işçi arkadaşlar ve bekçi kendisini tutarak bana vurmasını engellediler..." Metin Yıldırım bu olaydan sonra Adli Tabip'ten de rapor almıştı.

Bir de rapor almadan yediği dayakla ve elinde iki dişiyle kalan mermerci Hasan Usta'dan söz ediliyordu. O olaya da işçilerden Aga Humar tanık olmuştu. Fabrikanın inşa halindeki bölümünde çalışan Hasan Usta Ahmet Zorlu'ya saygısızlık ettiği gerekçesiyle iki dişini eline alarak orayı terk etmişti. Ahmet Zorlu herhalde hayvansever biriydi o nedenle temelde kurban kanı yerine işçi kanı akıtmayı yeğlemişti.

Yıldırım'ı patronu çarptı...

Mustafa AKÖZ

Bir de baba-oğul Mustafa Akgül'lerin öyküsü vardı. Baba Mustafa Akgül geçen aralıkta apar topar sokağa atılmıştı. Hemde "Fabrikanın bahçesine bir köpeğin girmesine izin verdiği" gerekçesiyle. Oğul Mustafa Akgül ise bölüm şefiydi ve onun atılma öyküsü de Bakırköy Cumhuriyet Savcılığı'na verdiği ve Metin Yıldırım'ın dövülme olayının anlatıldığı dilekçesindeki şu satırlarla belgeleniyordu:

"Bilahare bu personelin şefi olmam nedeniyle beni ofisine çağırarak 'ulan sen ne biçim şefsin sizin dövecek adamlarınızı ben dövüyorum ya benim dediklerimi yapacaksın ya da şu andan itibaren fabrikamdan defolup gideceksin' diye beni işyerimden kovmuştur.

.....Ancak benim fabrikada sendika üyesi bulunmam ve bölüm şefi olarak bir otoritemin bulunmasından kuşkulanan patron arkam sıra evime iki kişi göndererek kendilerinin polis olduğunu hanıma bildirmişler..... Hakaret ederek evimden gitmişler. Netice: Adı geçen işyeri sahibim tarafından barındırılmakta bulunduğu bazı fedailer tarafından dövülmem ve öldürülmem mevzubahis olduğundan can güvenliğimin korunmasına..."

Bütün bu itham ve şikâyetler karşısında görüşünü almak için aranan Ahmet Zorlu ise görüşmeye yanaşmıyor ve fabrikanın Mali Müşaviri Şener Soher ise, "İşçilerden bazıları kendilerine gelerek sendika üyeliğinden çıkmak istediklerini söylemişler, ancak yaşları küçük olduğu için işçilere notere gitmeleri önerilmişti" diyordu.

Evet neticede Zorluteks'e sendika girememişti, ama "belki arkadaşlarımız kurtulabilir" diyerek açlık grevine başlayacak olan bu dört işçinin yüreklerindeki umut da hâlâ sönmemişti.

Gülçin TAHİROĞLU

MENKUL KIYMETLER REHBER SAYFASI

Yüksek kazanç yine İktisat'ta

İktisat Bankası Menkul Değerler Merkezi ve şubelerinde satışa sunulan **özel sektör tahvilleri** yüksek kazanç sağlamaya devam ediyor.

Ayrıca, Hazine Bonosu, Devlet Tahvili, Hisse Senedi veya Gelir Ortaklığı Senedi almak için **Menkul Değerler Merkezi**'ni ve **İktisat** şubelerini arayabilirsiniz.

İKTİSAT
MENKUL
DEĞERLER
MERKEZİ

İktisat Menkul Değerler Merkezi
Esentepe: Büyükdere Caddesi 165, Esentepe/İstanbul, Telefon: 172 7000, 166 2731
Osmanbey: Halaskargazi Caddesi 180, Osmanbey, Telefon: 136 0431

ESBANK
MENKUL KIYMETLER MERKEZİ

- **Hazine bonosu ve devlet tahvili alım-satımında yüksek verimi,**
- **Portföy danışmanlığı hizmetini,**
- **Borsa işlemlerinde en uygun şartları,**
- **Her hafta devlet ihalelerine katılma imkânını, tüm şubeleri düzeyinde sunuyor.**

Adres: Büyükdere Cad. Alba İş Hanı 67/71 Kat 5
Mecidiyeköy/İstanbul
Telefon: 172 16 01 - 172 51 42 - 172 50 69
Telex: 27170 esgttr.

Yapı Kredi Menkul Değerler Merkezi'nden:

Yüksek verimli

- Finansman Bonosu
- Özel Sektör Tahvili
- Devlet Tahvili ve Hazine Bonosu
- Gelir Ortaklığı Senetleri
- Hisse Senedi

Yapı Kredi Menkul Değerler Merkezi kuruluşundan bu yana sermaye piyasasında menkul değer alım satımında özel kuruluşlar arasında liderdir. Yatırımlarınıza cazip imkanlar sunan bir uzmanlık, gereğinde danışmanlık müessesesidir.

Yapı Kredi size sunacağı menkul değerleri titizlikle seçer.

Yapı Kredi
Menkul Değerler Müdürlüğü
İstanbul (Merkez)
Hürriyet Cad. No: 85/2
Osmanbey İstanbul
Tel: 141 23 55 56-57 58 59
Ankara (Kızılay Şubesi)
Yatırım uzmanı Subutay Ertan Tel: 31 98 16
Yatırım uzmanı Mete Tarkan Tel: 33 89 18
İzmir (Kordon Şubesi)
Yatırım uzmanı Fent Dağlı
Tel: 14 50 00/25 47 79

YAPI KREDİ
Menkul Değerler
Merkezi
"Seçilmiş Değerler" sunar!

BOĞAZİÇİ MENKUL DEĞERLER A.Ş.

Ödenmiş sermayesi = 200.000.000 TL

- % 59 sabit faizli, iki yıl vadeli yüksek kazançlı tahvil

- Hisse senetleri
- Menkul değerler portföy danışmanlık hizmetleri

Merkez Cumhuriyet Cad. 295/11 Kat 6 Itır Apt. Harbiye-İstanbul Tel: 148 91 54 (3 hat)

İzmir irtibat bürosu Gazi Bulvarı 68/5 Tel: 25 70 78

Ankara irtibat bürosu Atatürk Bul. 199/A-20 Kavaklıdere Tel: 26 60 28

Boğaziçi Menkul Değerler A.Ş.,
bir İzdaş Holding kuruluşudur.

Eğer bir marka...

- Daha ilk yılında 250.000 adet blue-jean satıyorsa...
- Gerçek jean'i yaratan özel indigo-denim kumaşı kullanıyorsa...
- Üretim ve satışın her aşamasında ödün vermez bir kalite-kontrol uyguluyorsa...
- Jean'i de, aksesuarı da, spor giysileri de "Uluslararası Kalite Belgesi" taşıyorsa...
- Sunduğu renk ve modellerle her yaşta gençler yaratabiliyorsa...
- Yalnızca -kendi adını taşıyan- seçkin mağazalarda satılıyorsa...
- Ve tüm dünyada spor giyim modasının öncülerinden biriyse...

...mutlaka Lee Cooper'dır

Lee Cooper®
SPOR GİYİM

YALNIZ DEMODELER İÇİN

Saint Antoine Kilisesi'ni bilirsiniz. Hani geçtiğimiz yıllarda Noel ayinleri İstanbul sosyetesince pek bir moda ilan edilmiş, kilise, ayin gecelerinde iğne atsan yere düşmez kalabalıklara boğulmuştu. Hatta hatta, bu yüzden gerçek Katolikler dini icaplarını yerine getiremez olmuştu. Ancak bu yıl Vizon dergisinin "moda-demode" şeyleri "açıklayan" yazısında Saint Antoine Kilisesi'nde ayin izlemenin artık demode olduğu bildirildi! Herhalde artık modayı yakından izleyen müdavimlere bu yıl kilisede pek rastlanmaz. Ama olsun! Kilise kendisini yeniliyor yine de. Devasa orgu tarihinin en büyük tamiratını yaşıyor şu günlerde. Tamiratın da ilginç bir öyküsü var. 1900'lerin başında 2. Abdülhamit'in fermanıyla inşa edilen Saint Antoine'ın orgu yine o yıllarda Milano'nun bir köyündeki Mascioni ailesince yapılmış. Ve o zamandan bu yana da aynı ailenin yeni kuşak üyelerince onarılmış. 500 milyon lira değer biçilen, 12 metre yükseklikteki org, tamirat geçirip parladıktan sonra hizmete açılacak. Ancak anlaşılan moda düşkünlerinin değil, müzikseverlerin hizmetine. Saint Antoine 12 Nisan'da Paris Devlet Konservatuvarı org profesörü Odile Pierre'in konserine, daha sonra da İstanbul Festivali çerçevesinde üç konsere sahne olacak. Demodelere duyurulur!..

Erzade Erem / NOKTA

Saint Antoine'ın orgu hassas tamirde

KERHEN KRALİÇE

Kimi insanlar pek şanslı oluyor doğrusu. "Üstüme gelme" dese bile, çare yok şans geliyor... Düşünün, güzellik yarışması aklınızda bile yok ama müteaddit ısrarları kıramayıp katılıyorsunuz.. "Fazla tanınmamak" için güzellerin tanıtıldığı basın toplantısına gitmiyorsunuz.. Saçınız yetişmediği için sıranızı sürekli bir başkasına verip sahneye en son çıkıyorsunuz.. Basın da hararetle bir başka güzeli favori gösteriyor... Ve kraliçe seçiliyorsunuz. Türkiye'nin son güzellik kraliçesi **Leyla Şeşbeş**'in başına bütün bunlar gelmiş. İzmir bürosundan arkadaşımız Ahmet Kökçü'ye anlatıyor: "Bulvar gazetesi Halkla İlişkiler Müdürü Abdullah Nebioğlu, çalıştığım manken ajansında beni görüp yarışmaya girmemi önermişti. O zaman kabul etmemiştim. Ama Abdullah Bey daha sonra birkaç kez İzmir'e gelip beni ikna etmeye çalıştı. Sonunda kabul ettim. Yarışma öncesi basın toplantısına fazla tanınmaktan çekindiğim için katılmamıştım. Bu yüzden gazeteci arkadaşlar yarışmaya son anda katıldığımı sandılar. Yarışmada da saçlarım bir türlü hazır olmadığı için sıramı hep öteki finalist arkadaşlara verince sona kaldım. "O sıradaki heyecanımı hiç unutamıyorum." Leyla Şeşbeş artık heyecanını üstünden atmış. Eleştirilere de hiç kulak asmıyor. Hele "bir dişi eksik" denmesine hiç... "Biri eksik olmuş ne çıkar?" diyor. Öyle ya, o kadar kusur güzellik kraliçesinde bile olur!

Kraliçe Şeşbeş dişçilik öğrencisi

KADIN YAZAR NE YAZAR?

"Bir kere asgari lise mezuniyeti lazım... Tercihan da bir lisan..." Bu nitelikler devlet dairelerinde herhangi bir memuriyet için değil, "yazar" olmak için gerekli. "Kadın yazar" **Selçuk Baran**'a göre! Geçtiğimiz günlerde Bilsak'ta düzenlenen bir panelde konuşan Baran, bu niteliklere sahip olduğu için edebiyat dünyasına katılmış. Tabii yalnızca bu niteliklerle değil. 40 yaşına doğru bir arkadaşı eline Kafka'nın bir romanını tutuşturmuş ve kitabın ruhunda yarattığı depremlerle "yazar Baran" doğmuş. **Pınar Kür**'e göre de yazarların önde gelen özelliği "antisosyal" olmaları. Kadınlar zaten genelde antisosyal, üstüne üstlük erkeklerden daha duyarlı... Pınar Kür, bu iki niteliğin bir araya gelmesiyle yazarlık koşulunun yerine geldiğini düşünüyor. Panelin bir başka konuşmacısı **Latife Tekin** ise iki hemcins meslektaşına da katılmıyor. "Lise terk" Tekin'e göre "eline kalem alan herkes yazabilir". Kendisi de ucuz ve kolay olduğu için bu yolu seçmiş...

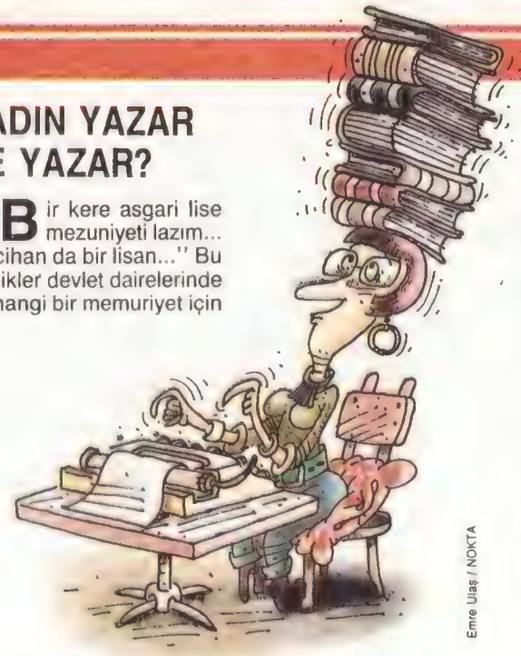

Emre Ulaş / NOKTA

BAYAN ŞOFÖR MUAMELESİ

"Trafikte dar bir yere park etmeye çalıştığım zaman bayan olduğum için park yapamayacağımı düşünerek etraftaki erkekler derhal seferber olup 'sağ yap, sol yap' direktifleri yağdırıyorlar..."

İhsan Berkel bunları söylerken gülmekten kendini alamıyor. Çünkü İhsan Berkel yalnızca usta bir şoför değil, dokuz yıllık rallici. Bu yıl da kuzeni Renç Koçibey ile birlikte Marlboro ralli ekibi olarak tam 14 yarışa katılacak. Her yarıştan dönüşünde de herhalde yine "bayan şoför" muamelesi görüp "İstersen in de ben park edeyim hanım abla" tekliflerine muhatap olacak. "Ama olsun" diyor İhsan Berkel "Ben alıştım. Laflarına kulaklarımı tıkayıp park yapışımı gördüklerinde yüzlerinin aldığı şekli görmek hoşuma gidiyor."

İhsan Berkel ve 1. pilot Renç Koçibey

Süleyman Tel / NOKTA

KEDİLER VE KADINLAR

Kadın yazarlarımızın formüllerinden haberi olmasa gerek, Aldous Huxley "Yazar olmak istiyorsanız kedi besleyin" demiş. Ernest Hemingway, Mark Twain, Lewis Carroll, Emile Zola böyle bir söz etmemiş ama her birinin bir sürü kedisi varmış. Dünya, böyle kedisever, hatta "kedisiz yaşayamayan" ünlülerle dolu. İstanbul'da geçen hafta Vepa Galeri'de bir sergi açan ressam **Nilgün Gedikoğlu** da kedi müptelalarından. Tablolarının yarısından fazlasında kapkara, mavi, duman rengi kediler size bakıyor. Öteki resimlerde kadınlar var. Ama kedilerin saltanatı onlarda da sürüyor. Kadınların ya kucağında, ya da koltuğunun altına kıvrılıvermişler. "Bence bu dünyada resmi yapılmayı en çok hakedenler kadınlar ve kediler. O kadar güzel ve estetikler ki" diyor Nilgün Gedikoğlu. Ve gerçi Nurullah Ataç gibi "Kedi sevmeyenlerle anlaşamam" demiyor ama resimleriyle kedileri "kedisevmezler"e bile sevdiriyor.

Erzade Erem / NOKTA

Nilgün Gedikoğlu: Kadın ve kedi...

Mesela!

Aydın Boysan tam anlamıyla "nev-i şahsına münhasır" bir kişi. Asıl mesleği mimarlık. Aklınıza gelebilecek her konuda bilgi sahibi. Bazı konularda ise uzman. Ama mizah yazarı olarak ünlü. Mizah yazılarını topladığı kitaplarının sonuncusu "Fısıltı". Açtık kitabın bir sayfasını. "Uysa da uymasa da" diye aktaralım dedik:

Ruh doktoru yeni gelen hastasına rica etti: "Daha önce tanışmadık. Lütfen sorunlarınızı bana, ta en başından başlayarak anlatınız." Hasta başlıyordu: "Ülkemizde demokrasiyi kurduğum sıralardı..." İşte o anda doktor, hastanın tedavi kabul etmez birisi olduğunu anlıyordu.

ÖNEMLİ DY YAYINCILIK

RENKLİ HARİKA BİR DÜNYAYA...

Kapris'e "hoşgeldin" diyelim. Kapris, kadınlara yepyeni, seçkin bir hayatı müjdeliyor. Kapris benzersiz, çekici üslubu ile herkesi peşinden koşturacak, erkekleri de... Daha önce görmediğiniz güzellikteki sayfalarında, nefis mutfaklardan tadacak, özel kişilerle tanışacaksınız. Kapris modasından esinlenecek, rüya gibi seyahatlere çıkacaksınız. Kapris'e hoşgeldin deyin, Kapris'in renkli, harika dünyasına siz de katılın.

AYLIK DERGİ • BOYUTLAR: 23X27.5 cm • KAPAK: 130 gr KUŞE
İÇ SAYFALAR: 90 gr KUŞE • TÜM SAYFALAR RENKLİ • FİYATI: 1.500 TL

1 NİSAN'DA ÇIKIYOR!

GÜVENLİK/İSTANBUL'UN STRATEJİK YERLERİ

İstanbul Allah'a emanet

Ambarlı Termik Santrali Haramidere akaryakıt depoları başta olmak üzere İstanbul'un sabotaja karşı hassas pek çok bölgesi ciddi olarak korunmuyor. Güvenlik önlemlerinin alındığı söylenen Dolmabahçe Sarayı'nın ise 1 yıldır yangın alarm sistemi çalışmıyor.

Alacakaranlıkta akaryakıt depolarını çevreleyen tel örgüleri aşmaları hiç de zor olmadı. Tek engelleri elinde Kırıkkale yapısı silahıyla bekleyen güvenlik görevlisiydi. Onu etkisiz hale getirmeleri ise ancak birkaç saniye aldı. Yanlarındaki uzaktan kumandalı tahrip kalıplarını hızla akaryakıt depolarının etrafına yerleştirerek geldikleri gibi sessizce karanlığa gömüldüler. Emin bir yere geldiklerinde işin sonuna varmışlardı. Kumanda cihazına hafifçe basmaları, etrafın bir anda korkunç bir uğultuyla sarsılmasına, mora çalan dev alevlerin gökyüzünü aydınlatmasına yetmişti. Depolardan sızan yakıt, ateş topu gibi şehre akıyordu.

Güzel bir bahar günüydü. Baraj civarında piknik yapanlar birazdan olacakları rüyalarında görseler dudakları uçuklardı. Rüzgârın esintisiyle hafif hafif kıpırdayan durgun baraj gölü sessizlikle büyük uyum içindeydi. Bu uyumu kulakları sağır eden bir patlama altüst etti... Göl birden azgın bir nehire dönüştü. Sular azgınlaşmış, ortalığı sel kaplamıştı. Yaşamını ancak yüksek tepelere ulaşan birkaç kişi kurtarabildi. Her şey olup bittikten sonra olayı inceleyen yetkililer raporlarında "plastik patlayıcılarla baraj kapaklarına yapılan bir sabotaj" yazacaklardı.

Bu öyküler gerçekleşebilir. Anlattıklarımız kurgu öykülerdi ama güvenlik ve alarm sistemleri pazarlayan ve birçok kuruluşun güvenlik sistemleri üzerine çalışma yapan Önpa Pazarlama şirketinin sahibi Osman N. Öner Istanbul'daki birçok banka soygununda bu öykünün benzerinin gerçekten yaşandığı iddiasındaydı. Akaryakıt deposu ile baraja da böylesine büyük bir sabotaj olmamıştı ama güvenlik önlemleri öylesine yetersizdi ki, bir sabotajcının aklına koyması halinde öyküler birdenbire gerçek olabilirdi. İstanbul stratejik öneme sahip birçok kuruluşu barındırıyordu. Öner'e göre hiçbirinde de dünyada denenerek bulunmuş güvenlik sistemleri kullanılmıyordu. Korumalar daha çok silahlı güvenlik görevlilerine bırakılmıştı. Bu tür adama dayalı korunma dünyada çoktan terk edilmişti.

Teknolojiye karşı bekçi Murteza. Osman N. Öner'in söylediklerini az çok Valilik adına **Nokta**'ya açıklama yapan Sivil Savunma Müdürü Zekai Büyüksaraç da doğruluyordu. Büyüksaraç, sabotaj ihtimali olan yerlerde genellikle insan gücüne dayalı bir korunma sistemi gerçekleştirildiğini belirterek, termik santrali gibi daha önemli sayılan yerlerde ise jandarma güvenliğinin sağlandığını açıklıyordu.

Bu önlemlerin yetersizliğini Büyüksaraç da biliyordu. Ama Avrupa'da kullanılan sistemler Türkiye için çok pahalıydı. Üstelik bunları kullanacak eleman da yoktu. Ancak özel birimler adı verilen yerlerde, Emniyet Müdürlüğü arasında bir alarm teşkilatı kurulmuştu. Şimdilik güç buna yetiyordu.

İstanbul'u sabotajlara karşı korumayı amaçlayan talimat da, koruma sistemleri gibi çok eskiydi.

Ümit Kırdı / NOKTA

Tahtakale Santrali'nde de önlemler yetersiz

"Sabotajlara karşı korunma ve sabotajları önleme" talimatı 30 Nisan 1953 tarihini taşıyordu. Bu talimat gereğince halkın yaşamında "hayati öneme sahip" elektrik, su,kanalizasyon, haberleşme, ulaşım gibi tesislerin yöneticileri, kendi sabotaj planlarını hazırlayıp gerçekleştiriyorlardı. Ancak bu planlarda, yeni teknolojinin pek yeri yoktu. Sabotaj ihtimallerinin artmasıyle 22 Temmuz 1981'de bazı kurum ve kuruluşların korunması ve güvenliklerinin sağlanması hakkında kanun çıkarılmıştı. Ancak bu kanunun ve daha sonraları yayınlanan koruyucu güvenlik özel talimatlarının getirdiği en önemli yenilik, kapı giriş çıkışlarının kontrolü olmuştu.

Dolmabahçe Sarayı yanabilir. Yayınlanan bu kanun ve talimatlarla korunmaya alınan hassas bölgelerden biri de Dolmabahçe Sarayı'ydı. Dolmabahçe Sarayı'nda Avrupa ülkelerindeki benzerlerinden çok geri teknolojide olmasına rağmen bazı özel alarm sistemleri yerleştirilmişti. Ancak bu sistemlerin ne kadar işe yaramaz hale dönüştüğü Osman N. Öner'in verdiği bilgiyle ortaya çıkıyordu. İnanılır gibi görünmüyor ama Öner, Dolmabahçe Sarayı'nın yangın alarm sisteminin yaklaşık bir yıldır kısmen çalışmadığını,arızalı olduğunu söylüyordu. Öner'e göre sarayın kazaya kurban gitmemesi mucizeydi. Bunun için özel bir sabotaj planına bile gerek yoktu. Elektrik kontağında olabilecek herhangi bir aksaklık güzelim sarayın bir daha onarılmayacak ölçüde yok olmasına yol açabilirdi. Yetkililerin alarm sistemini neden tamir etmedikleri Öner'in de merak ettiği bir konuydu. Herhalde yangın alarmının nasıl düzeltileceğine ilişkin resmi yazışmalar oradan oraya dolaşıyordu.

Ümit Kırdı / NOKTA

Dolmabahçe Sarayı bir kıvılcımla kul olabilir

Termik santral havaya uçarsa. Bugün İstanbul'da sabotaja en açık yerlerden biri de bir termik santraldi. Santralin etrafı tel örgülerle çevrilmiş, giriş çıkışlar kontrol altına alınmıştı. Silahlı jandarmalar çevreyi sürekli denetimde tutuyorlardı. Ancak bu gibi santraller Türkiye benzeri ülkeler hariç, askerlerle korunmuyordu. Mutlaka iyi koruma için insan gücüne alternatif bir koruma sistemi gerekiyordu. Bu öyle bir sistem olmalıydı ki santrale zarar verebilecek bir kimse, daha ana merkeze ulaşmadan alarm cihazlarınca fark edilip sirenler çalmalıydı. Tel örgülerin değil kesilmesi dokunulmasında bile alarm harekete geçmeliydi. Böylesi sistemlerin hiçbiri santralde yoktu. Bu teknik ihmal, olası bir sabotajda İstanbul'u uzunca bir süre için karanlıkta bırakabilirdi.

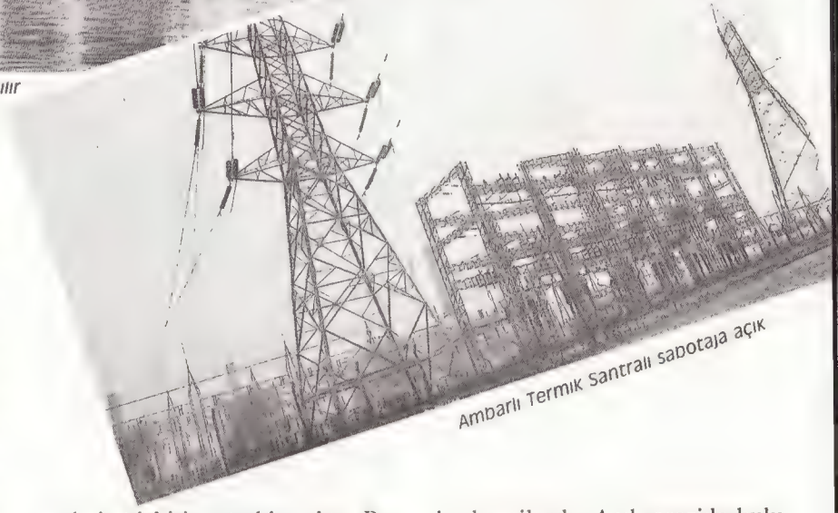

Ambarlı Termik Santralı sabotaja açık

İkinci büyük tehlike. Termik santral kadar önemli diğer bir tesis de akaryakıt depolarıydı. Tüm İstanbul'u havaya uçurabilecek kadar yakıtın depolandığı tesiste en büyük tehlike yangındı. Akaryakıt depolarında gelişmiş bir yangın alarm sistemi yoktu. Oysa olası bir yangını itfaiyeye bile gerek kalmadan söndürebilen sistemler vardı. Yangın alarm sistemi diye adlandırılabilecek bu sistemlerde santral otomatik olarak yangın söndürme becerisine sahipti. Ayrıca yangın anında açık kapıları otomatik olarak kapayarak yangın sirayetini önleyebiliyordu. Elektrikleri otomatik olarak kesebiliyor, telefon arama cihazını ikaz ederek yangın anında otomatik telefonu devreye sokarak ilgili yerlere haber verebiliyordu. Ancak böylesine gelişmiş bir sistem resmi talimatlarda "hayati öneme sahip" hiçbir kuruluşta yoktu.

Barajlar da korumasız. İstanbul'da korumadan uzak yerlerden biri de barajlardı. Birkaç bekçi dışında barajlar için alınmış hiçbir ciddi önlem yoktu. Barajlara yapılacak bir sabotaj, İstanbul'u susuzluğa mahkûm edebilirdi. Gerçi ufak bir ihtimal gibi gözüküyorsa da en kolay sabotaj yapılacak yerler barajlardı. Açık arazide bulunan barajlara herkes kolaylıkla ulaşabilirdi. Osman N. Öner barajlar için mikrovel bariyerlerin kullanılması halinde tehlikenin azalacağını belirtiyordu.

İstanbul'un can alıcı yerlerinden biri de telefon santraliydi. İsteyen her kişi kapıda kimlik bıraktığı takdirde üst katlara ulaşabilir, sabotajcıysa santralleri etkisiz hale getirebilirdi. Oysa santrallerin bulunduğu odada İnfraret alarmı olsa, odaya giren bir kişinin vücut ısısını hisseder ve alarm vererek muhtemel bir saldırı önlenirdi.

Tek önlem de çağdışı. Sivil Savunma Müdürü Zekai Saraçoğlu'nun söz ettiği özel birimlerle emni-

yet teşkilatı arasındaki özel alarm tesisatı Osman N. Öner'e göre miadını çoktan doldurmuştu. Özel birimlerden kastedilen bankalar ve kuyumcularda ama bunların çoğunda gece alarmı yoktu. Üstelik gündüz çalışan bu alarm sistemi şimdiye kadar hiçbir soygunda çalışmamıştı. ASELSAN'ın bankalarda kurduğu ve özel PTT hatlarıyla Gayrettepe'deki Emniyet Genel Müdürlüğü ile irtibat halinde olan sistem, PTT hatlarının dolu olduğu bazı yerlerde ise mahalle karakollarına bağlıydı. Diğer ülkelerde kullanılan benzerlerine bakıldığında ise son derece çağdışıydı. Bağlantı kabloları sokakta açık bir haldeydi ve rahatlıkla kesilebilirdi. Banka içinde ise kablolar yığın halde ortada dolaşıyor, personel de kablolara sık sık takıldığından ya bozuluyor ya da yanlış alarm veriyordu. Polisle başı derde giren banka çalışanları da çareyi kablolarla alarm butonunu dolaplarına kilitlemekte buluyorlardı. Bu arada da ASELSAN sistemi, soyguncuların çabasına gerek kalmaksızın etkisizleşiyordu.

Umutlar modern alarm sistemlerinde

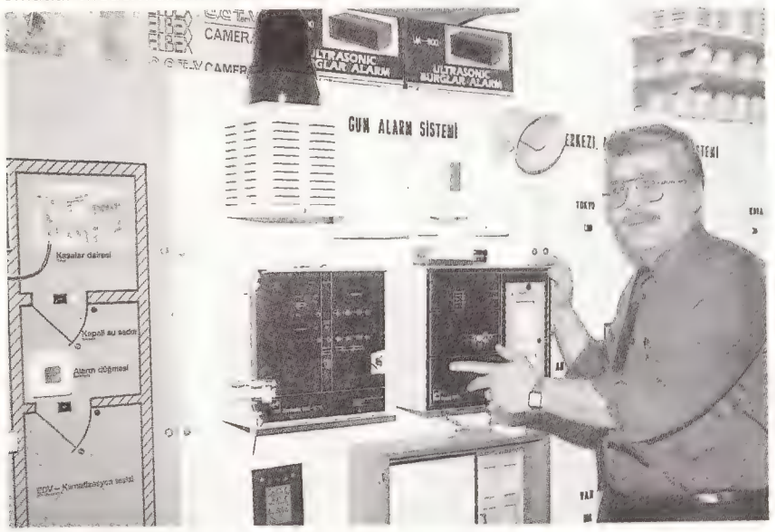

Ümit Kırdil / NOKTA

ASELSAN'a son. Sistemdeki aksaklığı aslında emniyet yetkilileri de biliyordu ve son günlerde artan banka soygunları yetkilileri yeni arayışlara itiyordu. Valiliğin emriyle 17 Mart 1987 tarihinde İstanbul Emniyet Müdürlüğü ile Önpa şirketi arasında yeni güvenlik sistemlerine ilişkin protokol imzalanmıştı. Önpa şirketi Gayrettepe Emniyet Telsiz Muharebe Merkezi'ne Notruf adı verilen bir santral yerleştirecekti. Ekranlı ve printetli olan sisteme kuyumcular ile bankalar bağlanacaktı. Bankalara konacak sistem ise bir soygunu anında haber verebilecek nitelikte olacaktı. Kapıda camlarda kasada sabit olarak yerleştirilecek alarm butonları kameralarla sürekli kontrol, mikrovel bariyerler gibi birçok çağdaş sistemi içerecek olan güvenlik sistemi tüm bilgileri anında Gayrettepe'ye iletecekti.

Gerisi kime emanet? İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün yeni girişimi banka soygunlarını caydırıcı nitelikteydi. Ya diğer önemli yerler nasıl korunacaktı? Sivil Savunma Müdürü Zekai Saraçoğlu bunun bir imkân sorunu olduğunu söylüyordu. Yani sabotaja açık yerlerin korunmasının maliyeti büyüktü. Bu açıklama bir anlamda daha uzun süre İstanbul'un "Allaha emanet" olduğunu ifade ediyordu.

Şaziye KARLIKLI

"Milli Saraylar tehlikede"

Prof.Dr. Şevket Sunar Dolmabahçe Sarayı'nın yangın alarm sistemine ilişkin Milli Saraylar Dairesi adına açıklama yaptı:

"Türkiye'de kültürel mirasın korunması, yaşatılması konusunda somut örneklerden saray, köşk ve kasırlarda gerçeği dürüstçe dile getirmek gerekirse; başta Dolmabahçe Sarayı olmak üzere Milli Saraylar Daire Başkanlığı'na bağlı binalar, yangından korunma ve bina yangın güvenliği yönünden; hiç kuşkusuz, çok yönlü sorunlar ortaya koymaktadır.

Doğal olarak, bu tür sorunlara kolaycı belli kalıp ve reçetelerle çözüm bulma olanağı pek yoktur. Zira, konu Milli Saraylar gibi mimari değerler ve yerine konulamayacak nitelikte kültürel mirasın yangından korunması olunca; çözüm ve önlemler tehlikenin sistematik bir analizinin yanı sıra, mevcut binalar ve onların iç düzenleme, kullanım şekli ve yapısal özelliklerinin ortaya koyduğu bünyesel gerçek ve mekânsal sınırlamalar içinde ele alınmak durumundadır.

Bu nedenle, 8 ayı aşkın bir süredir İTÜ Mimarlık Fakültesi öğretim üyelerinden ve Türkiye'nin önde gelen yangın uzmanlarından Prof.Dr. Şevket Sunar, aynı üniversitenin Elektrik Fakültesinden Prof.Dr.Mustafa Bayram başkanlığında bir ekip ile çalışmalar aralıksız sürdürülmektedir. Bu ekip tarafından alınması gereken önlemler takımını belirlemek amacıya söz konusu binalar bütününde bir dizi geniş kapsamlı tespit çalışmaları ve araştırmalar yapılmaktadır.

Ayrıca, ivedilikle alınması gereken ve/veya mevcut bina içi aktif yangın güvenliği önlemlerinin geçerliliklerini mümkün ve olası kılacak "ara çözüm" niteliğinde effektif düzenlemelere ağırlık verilmekte; varsayılan bir "yangın senaryosu" bütününde güvenli kılma ile ilgili sebep/sonuç ilişkilerinin döküm ve değerlendirilmesi yapılarak "bütünleşmiş yangın güvenliği" kavramının hem stratejik, hem de taktik alanlarda aşamalı bir şekilde gerçekleştirilmesine çalışılmaktadır. Bütün bunlar sıradan, yüzeysel, geçici önlemlerle değil, Milli Saraylar'ın önemine ve niteliğine yakışır kalıcı, sürekli, gelişmelere açık, eğitime dayalı, ivedi önlemleri de içeren bir anlayışı egemen kılmak için yapılmaktadır."

Multitech PC Sahibi Olabilmek İçin
ÇOK ÖNEMLİ BİR FIRSAT

Üstün özellikleri ve yüksek performansıyla çok amaçlı kullanıma uygun Multitech POPULAR 500.

30 Nisan 1987'ye kadar

750.000 TL. +KDV

Bu fırsatı kaçırmayın.

Nelere sahip olacaksınız?

- Intel 8088 mikroişlemci
- 256 KB RAM (512 KB'a genişleme olanağı)
- 360 KB disket sürücü
- 720 x 348 grafik monitör ve yazıcı adaptörü
- Game port
- 1 boş slot
- 12 inç yeşil monitör
- Qwerty klavye
- Her türlü add/on adaptörü takılabilme özelliği
- MS-DOS 3.1

Genişleme olanaklarınız

- İkinci 360 KB disket sürücü
- Her kapasitede carddisk
- Standart ve geliştirilmiş renkli monitör ve adaptörü
- Her türlü add/on adaptörü

Multitech
Popular 500

MULTITECH YETKİLİ SATICILARI

İstanbul	
BECERİKLİLER	145 62 13 - 143 80 57
BİLDES	167 39 37
BİLSAR	143 77 36 - 143 13 38
BÜROLİNK	147 34 71 - 146 88 00
ENTER	166 35 89 - 172 41 77
FABS	160 52 71
İNFO	167 25 21
İNŞ. MÜH. ODASI	148 36 42
KOMPÜTRON	169 89 71
MAK. MÜH. ODASI	145 03 63 - 145 03 64
MİKROSİSTEM	172 11 00 - 172 11 01
PLEKOM	166 71 44 - 166 99 95
PORTAŞ	130 15 07
RAMESA	358 66 56
ROM	160 13 24 - 160 67 59
SİBERNETİK	143 63 54
SİSPA	155 08 92
SOLON	130 23 54 - 130 64 13
YÖNELİM (Merkez)	130 02 78 - 130 02 79
YÖNELİM (Şube)	130 29 75
TEPUM	148 12 25 - 141 68 77

Ankara	
BİMEL	33 17 81 - 33 17 82
MASTER	33 95 11 - 32 09 82
MCA	25 87 44
YUMAK PAZ.	33 03 97
İzmir	
SAYEKS	21 12 00
Bursa	
RAMESA	2 4 321
Afyon	
BİLMER	13 837 - 19 161
Antalya	
NETWORK	16 390
Aydın	
AYBİM	18 908

enka
ENKA PAZARLAMA
İHRACAT İTHALAT A.Ş.
Prof. Nurettin Mazhar Öktel Sok. No: 2-4 ENKA Binası

Soğuk, neredeyse kabadayıca bir izlenimin ardındaki mahrem yumuşaklığı sezebilenler için yalın giysiler ve akılda kalıcı ayrıntılar. Giyinere kimliğini "soymayı" bilenlerin modacısı Klein

MODA /CALVIN KLEIN

Tenseven modacı

Moda denince akla gelen Paris, Londra, Milano üçgeninde bir Amerikalı modacı boğulmamayı başardı. Calvin Klein dünyanın dört bir yanında gençleri etkiliyor.

Hafifçe dışarı çıkartılmış, çekici bir kalça görüntüsü... Ve göz kamaştıran bir mavilik. Yumuşacık, sarıp sarmalayan bir blue jean. Sonra Brooke Shields'in sözleri: "Calvin'imle aramda hiçbir şey yok..." Calvin Klein'ı, ortalığı birbirine katan bu reklam kampanyasıyla tanıdı dünya. Bugün, giyilenin değil, giyenin vurgulandığı, cinselliğin ağır bastığı, pantolonun çıkardığı sesler duyulsun diye, kalçalara şaplaklar atılan blue jean tanıtımları sıradan bir şey. Oysa 70'lerin sonunda, 14 yaşındaki Brooke Shields'in TV ve basında hergün içine çamaşır giymediğini ilan etmesi oldukça cüretli bir çıkıştı.

Modada bir Amerikalı. Calvin Klein blue jeanleri, yani Shields'in tenindeki pütürleri dağlayan "Calvin"lerin satışı ise şaşırtıcı bir başarıyı getirmişti. Klein'a göre, "Amerika'yı altüst eden, gencecik bir kıza bakan yaşını başını almış erkeklerin bayağı heyecan duyduklarını fark etmelcriydi." Ya, bütün bunların ticari bir kışkırtı olup olmadığı sorusu? Klein "O zamanlar işin bu yanının pek farkında değildim" diyordu. Erkekler neyse ne, ama blue jeanleri giymek için mağazalara doluşan kadınları kışkırtan neydi? Bu da toplumbilimcileri, moda araştırıcılarını uzun süre meşgul etmişti. Hepsi bir yana, artık moda dünyasında tartışılmaz bir büyük isim vardı: Calvin Klein.

Yıllarca moda esintilerine bildiği gibi yön vermiş Avrupalılara meydan okuyordu Klein. Böyle bir çıkış gerçek bir "farklılık"la mümkündü. Klein bu yüzden yalnız giysileri değil, yeni kadın, erkek, genç tipleri yaratma yolunu seçti. Yalınlık, mızmız olmayan bir tembellik, mahremiyet duygusu, saf bir beden tutkusu. Ve teni seven giysiler... Sonuç mu? Yalnızca blue jeanlerinin geçen yıl getirdiği gelir 400 milyon dolar ve 80'li yıllarda kola firmaları kadar yaygın bir ün.

Klein'ın kokusu. Çıplak omuzlar, baldırlar, göğüsler, birbirlerine karışmış saçlar. Yarı sarhoş, utanç-öncesi çağlardan kalmış çıplak bedenler... İşte Calvin Klein, son bombasını bu görüntülerle patlatıyordu: Obsession. Sözlüklerde musallat fikir, saplantı, atılamayan düşünce, takıntı gibi karşılıkları bulunan bu sözcük bir parfümün adı. "Düşündüm ki, herkes bir şeylere kafasını takmış. Kimisi işine, kimisi başarmaya, kimisi aşka" diyordu Klein. Bundan daha iyi bir koku adı olamazdı ona göre. Reklam filmlerinden birinde tek kaşını kaldırarak konuşan genç bir adamın ağzından "yatağımda fısıltılar, işte onun ağzı, kolları ve.. ohhh, bu da kokusu!" sözleri dökülüyordu. Time dergisi, reklamı "garip bir müstehcenlikle suçlamıştı. Anti-Pornografi kampanyalarının baş hedefi Klein olmuştu. Ama alıcılar tartışmalardan etkilenmiyordu.

Kimisi için çağötesi bir modacı C. Klein, kimisine göre bir reklam balonu

Nereden nereye? ABD'nin II. Dünya Savaşı'na saplanıp kaldığı yıl 1942'de doğmuştu. Babası bakkaldı. Annesiyse diktiği giysilerin alımlılığıyla mahalleliyi çatlatan güzelce bir kadındı. Klein daha 5 yaşındayken, yaşına göre olgun sayılacak desenler çiziyordu, eline geçen kâğıtlara. Sonra, 20 yaşındayken moda enstitüsüne gitmişti. Bir yandan okuyor, öte yandan da hazır giyim atölyelerinde çalışıyordu. Aklı, desenlerini giysi halinde görebilmekteydi. Çocukluk arkadaşı, şimdiki iş ortağı Barry Schwartz 10 bin dolar borç vererek düşlerden gerçeğe doğru yola çıkmasını sağladı. Klein "şanslıydım ama inanıyorum ki, böyle olmasa başka bir yol bulacak, yine bugüne ulaşacaktım" diyordu.

Klein, New York 7. caddedeki işyerinde harıl harıl yeni fikirler üretmeyi, duygularını modellerine aktarmayı sürdürüyor. Ortalıkta dolaşan delikanlıların, genç kızların bir çoğu, rahat gömlekleri, taşlanmış jeanleri, elle taranmış saçlarıyla bir Calvin Klein kuşağını simgeliyor. Ne var ki, moda sanayinin ülkesindeki geleceğine kuşkulu gözlerle bakıyor Klein. "Kimse dikiş makinelerinin başına oturup çalışmayı istemiyor.Bunları kim dikecek, kim patron çıkartıp, kumaş kesecek?" Modacı olmak isteyen doluydu ama o modelleri gerçek kılacak insanlar giderek sektörden çekiliyordu. "Olduğu kadar" denilebilirdi. Belki de, Amerikalıları Paris, Milano karşısında yenik düşüren, hazır giyimin bu mantığına terziliği feda etmelerindeydi. Klein ise olmazsa İtalya'dan usta terziler getirmeyi düşünüyordu. O da "takıntılı" bir adamdı. Mükemmele ulaşmak istiyordu... ●

Abdi İpekçi'nin öldürülmesi olayında yeni bir perde mi açılıyor?

BULGAR GAZETECİDEN "İPEKÇİ OLAYI"

"Bazı kanıtlar bile bile örtbas edildi"

Solakov'un iddiasına göre, Aynur Aydan, Ağca'yı, evinde saklamıştı. Bulgar gazeteci iddiasının kanıtı olarak, Yankı'nın "Hayat Böyle Geçer" köşesindeki minik bir haberi gösteriyor.

"İpekçi, devlete sızan CIA ajanlarının listesini ele geçirdiği için öldürüldü", "Zamanın İçişleri Bakanı Güneş'e Aynur Aydan komplosunu CIA düzenledi", "Aynur Aydan Ağca'yı evinde sakladı."

Bulgar gazeteci Stefan Solakov'a ait olan bu iddialar geçtiğimiz hafta içerisinde Hürriyet gazetesinde üç gün süreyle yayınlandı. Terör Kurtları adlı kitabında Solakov, İpekçi cinayeti, kanlı 1 Mayıs ve Kahramanmaraş olaylarına yeni ve ilginç yaklaşımlar getiriyordu. Bulgar gazetecinin tezine göre Abdi İpekçi suikastı Amerikan Merkezi Haberalma Örgütü CIA ve İsrail Gizli Servisi MOSSAD'ın işbirliği sonucu gerçekleştirilmişti. İlk kez ortaya atılan bu görüş İpekçi'nin öldürülmesini ünlü gazetecinin CIA'nın kontrgerilla teşkilatındaki rolünü saptamasının yanı sıra üst kademelerde CIA ile işbirliği yapan ve sağ terörü yönlendiren ajanların isimlerini ele geçirmesine bağlıyordu.

1977 Martı'ndan 1983 Kasımı'na kadar Türkiye'de Bulgar Haber Ajansı'nın muhabiri olarak görev yapan Solakov halen Sofya Press Ajansı'nın Balkan ve Batı Ülkeleri Bölümü'nde başyazar olarak çalışıyor. Terör Kurtları dışında iki kitabı daha bulunan 44 yaşındaki Stefan Solakov on yıldır iyi derecede Türkçe konuşuyor.

Halen Sofya'da gazetecilik yapan Solakov* Nokta*'nın sorularını Türkçe yanıtladı.

Nokta: Abdi İpekçi cinayeti üzerine ne zaman çalışmaya başladınız? Araştırmanızda nasıl bir yöntem izlediniz ve hangi kaynaklardan yararlandınız?

Solakov: Büyük Türk gazetecisinin öldürüldüğü 1.2.1979 günü beni çok yakından ilgilendirdi. Sekiz yıldan beri Türk, Batı ve sosyalist basında bu konuda yer alan bütün yazıları topluyorum. Kitabımı yazarken temel yöntemim, adı geçen gazeteler, dergiler ve kitaplardan ortaya dökülen kanıt ve olguların karşılaştırılmasıdır. Sık sık başvurduğum Türk kaynakları Uğur Mumcu'nun, Örsan Öymen'in yazılarıdır. Ayrıca Tercüman, Milliyet ve Cumhuriyet gazetelerinde çıkan yazılardan da bol bol yararlandım. Türkiye'de olayla ilgili birçok kişiyle görüştüm. Bunlar mesleğinde kalburüstü kimselerdi. Onlardan çoğu yabancı gazeteciydi. Bir Yugoslav gazetecisi tarafından sağlanan bazı kanıt ve çıkarımları belirtmek isterim. Bu kanıt ve çıkarımlar olaya ışık tutan ve iyi bir yaklaşımla ele alınmışlardır. Elimdeki kanıt ve olguları 1985 Şubatı'nda Sofya'da düzenlenen basın toplantısında açıkladım. Ne yazık ki davet edilmelerine rağmen Türk temsilcileri bu buluşmaya katılmadı.

Nokta: Kitapta ileri sürdüğünüz görüşler kanıt ve belgelere mi dayanmakta, yoksa sizin kişisel görüşlerinizi mi içeriyor?

Solakov: Kitaptaki görüşler çoğu hallerde zaman dizimi sırasıyla sergilenen çok sayıdaki olgulardan çıkarılan sonuçlardır. Birilerinin, yazara birtakım öneriler ya da çıkarımlar telkininin yeri olamayacağı kanısındayım. Üstelik kitabın yazarı olan ben, o sıralarda olayları en yakından izleme ve gözlemleme olanağına sahiptim. Kitabı dikkatle okursanız bunları benim uydurmamış olduğumu anlarsınız. Her şeyden önce bilgileri Türk ve Amerikan kaynaklarından aldığımı belki de anlarsınız. İpekçi'yi öldürmekten kimin çıkarı olduğunu ve iddialarının yalnızca varsayım olmadığını belki de kavrarsınız.

Gazeteci Solakov'un olay yaratan kitabı

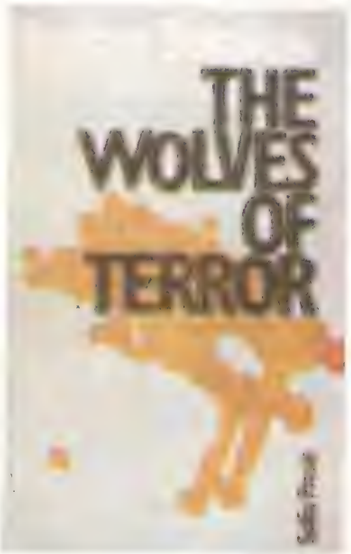

Nokta: Peki o halde, Ağca'nın Aynur Aydan'ın evinde gizlendiğini size yapılmış olan hangi itirafa ve hangi kanıta dayandırıyorsunuz?

Solakov: Aynur Aydan'ın ismi ve gizlenmekte olan Ağca'yı evine aldığı haberi bundan yaklaşık iki yıl önce Yankı dergisinin "Hayat Böyle Geçiyor" köşesinde (köşenin adını pek iyi hatırlayamıyorum) çıkmıştı. Artık söz konusu olan ve insanı çileden çıkaran aktrist Aynur Aydan'ın gizli kameralarla görüntülenmesi dolayısıyla Türkiye'de koparılan ve büyük boyutlar alan o skandal yalnız bir varsayım olabilir mi? Ben bu skandalın görgü tanığıyken diğer taraftan Uğur Mumcu ise Güneş'in bu olay yüzünden görevden alınmasına yol açan nedenler konusunda bir hayli yazı yazmışken, başkasının bana bir şeyler söylemesine gerek var mı? Biz neden inanmayalım? Ayrıca ben kimseyi suçlamıyorum. Ben sadece kuşku götürmez olayları, olguları ve kanıtları yorumluyorum.

Nokta: Kitabınızı yayınlamadan önce, Bulgar üst düzey yetkililerin onayını aldınız mı?

Solakov: Bulgar kitap yayımcılığını çok iyi bilmediğinizi kavrıyorum. Ülkemizde değişik yayınevlerinin, değişik yönde çalışmaları vardır. Ve sizin deyiminizle "üst düzey yetkilileriyle" bağımlılığı yoktur. Şöyle ki, Sofya Press Ajansı, benim mütevazı kitabımı, Bulgar yetkililerine sormadan yayınlamış bulunuyor.

Nokta: Kitap yayınlandıktan sonra, resmi Bulgar makamlarından herhangi bir tepki ya da destek aldınız mı?

Solakov: Bilmem destek vermeyi nasıl anlıyorsunuz? Eğer "tepeden gelme" bazı ögütlerden söz ediyorsanız, bunu sizin vesvesenize bırakıyorum. Belirtmek isterim ki, ülkemizde "İpekçi olayına" gösterilen ilgi, Bulgaristan'a karşı haksız suçlamalara yol açan ve fırsat veren "Ağca olayı ve Papa suikastı" tarafından gölgelendi.

Nokta: İpekçi cinayetiyle ilgili olarak bugüne kadar Türk resmi makamlarının sürdürdüğü çalışma hakkında ne düşünüyorsunuz?

Solakov: Kuşkusuz Türk makamlarının araştırmaları, bizim incelediğimiz olaylara daha bol ışık tutabilir. Ama bir hayli kanıtların bile bile örtbas edildiğine de eminim. Bu da bu kanıtların tümünün Türk milli çıkarları yararına olmadığı demektir.

Terör örgütleri ve araçları arasında ayrım yapmıyorum. Örneğin MHP'nin Abdi İpekçi'nin öldürülmesinde önemli rol oynadığına eminim ama, onun yok edilmesi fikrinin, diğer güçlerin de katılımıyla gerçekleştirildiği kanısındayım.

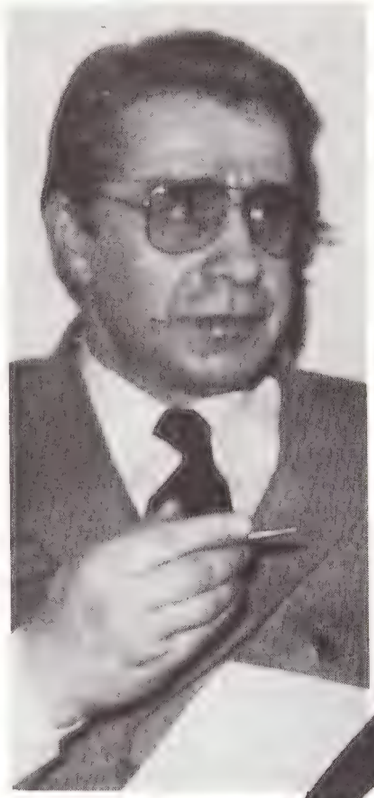

Ağca soruşturmasının hemen ardından devrin İçişleri Bakanı Güneş'in adının karıştığı "Aynur Aydan skandalı" patlak vermişti

Nokta: Mademki elinizde bilgi ve kanıtlar var bunları yargılamayı yürüten Türk ve İtalyan makamlarına neden ulaştırmadınız?

Solakov: Ağca soruşturmasını yürüten sorgu yargıcı Ormankov'la, Antonov'un savunma avukatı Dostevski ve başka hukukçularla görüşmüşümdür. Onların elinde bulunan bazı veriler, özellikle Bulgaristan'dan gelip geçen Türk kaçakçılarına ilişkin bazı veriler muhtemelen Bulgar gizli servislerine yakın kaynaklardan alınmıştır. Bizzat ben bu servislerin temsilcileriyle görüşmedim. Benim bilgi kaynaklarım basından ve bazısı Türkçe çıkan ya da başka dillerde kaynaklanan bazı yazarların kitaplarından alınmış çok sayıda verilerdir. Gerçek bir gazeteci kamuoyuna kanıtlar yerine sinsice uydurulmuş düzmecelerle, onu kasıtla bile bile yanıltmaya çalıştıkça kendi görüşünü açıklamak zorundadır. Ve ben de bunu bir boyun borcu biliyorum●

Solakov'a göre, Aynur Aydan, Ağca'yı evinde gizledi

Milliyet Sanat Dergisi'nin
okurlarına 15. Yıl armağanı

Ressamlar ve Yazarlar

Her sayı, 8 sayfa, 4 renkli kuşe ek. **Hazırlayan: FERİT EDGÜ**

Van Gogh, Picasso, Matisse, Klee, Chagall, Braque, Giacometti, Dubuffet, Chirico, Rousseau, Kandinsky, Dali, Miro... Aragon, Sartre, Malraux, Neruda, Apollinaire, Beaudelaire, Lorca, Eluard, Barthes, Paz, Artaud...

Ressamların resim sanatı üzerine görüşleri... Yazarların resme bakışları... Şiirleri resimleyen ressamlar... Resimleri şiirleyen şairler... Modern sanatın önde gelen sanatçıları, yazarları, resim sanatına, yönelimlerine birlikte ışık tutuyorlar **İlk fasikül 1 Nisan sayımızda**

...Ve 2 seçenekli ABONE KAMPANYASI

Süre: 1 Nisan — 15 Mayıs

Dileyene
yüzde 40 indirim

Dileyene 7.000 liralık
bedava kitap

Açıklama 1 Nisan sayımızda

Milliyet
SANAT DERGİSİ

BİLGİSAYAR DERGİSİ
4. TÜRKİYE
BİLGİSAYAR KONGRESİ

YILIN OLAYI
15-17 Nisan 1987'de İSTANBUL'DA

Yılda bir kez sadece Türkiye Bilgisayar Kongresi'nde...
Bilgisayar sektörünün en yetkili kişileri,
Bilgisayar dünyasının, başarılarıyla ün salmış, en büyük on şirketi,
Çalışma hayatında, Dünyanın en ünlü bilgisayarları,
Bilgisayar almayı düşünen iş adamları,
Bilgisayarı olan iş adamları, yöneticiler,
devlet adamları, eğitimciler,
Deneyimli bilgisayar kullanıcıları,
yılda bir kez; üç gün süreyle, bilgisayar alanında Dünya'da ve Türkiye'de yaşanan gelişmeleri, bilgisayar kullanımına geçiş ve ileriye dönük çalışmaları, günümüz bilgisayar uygulamalarını, toplum ve iş hayatının sorunlarını paylaşmak, tartışmak ve incelemek üzere Türkiye Bilgisayar Kongresi'nde biraraya gelir.

Bilgisayar ve iş dünyamızın önde gelen mensuplarının biraraya geleceği "4. Türkiye Bilgisayar Kongresi"ne siz de katılıp, bilgisayar dünyasıyla tanışınız.

BİLGİSAYAR DERGİSİ

Ayrıntılı bilgi ve kayıtlar için:
ANKARA : Ataç 1. Sokak 21,
Yenişehir, Tel: 31 97 20 – 21

HITART

Almanya 40 m²/ Tevfik Başer

Dunyanın Ortası/ Alain Tanner

Benim Güzel Çamaşırhanem/ Stephan Frears

İSTANBUL SİNEMA GÜNLERİ 87

İstanbul'da yine sinema şöleni var...

İstanbul'un Mart ayını şu üç noktada özetlemek mümkün görünüyor: Kar, trafik ve AKM kapılarına yığılan insanlar. Kar ve trafik herkesçe malum, AKM kapılarına gelince, en iyisi başlangıç tarihi 16 Mart Pazartesi sabahına dönüp kendilerini güç bela işyerlerine atan insanlar arasındaki konuşmalara kulak kabartmak.

"-Gene yağıyor...

-Biletler yarın satılmaya başlıyor biliyor musun?

-Akşamdan beri onu düşünüyorum ve bir türlü hangilerine gideceğime karar veremiyorum.

-Yaa, hangi birine yetişeceğine şaşırıyor insan."

Telefonlar çalıyor, telefonlar açılıyor. Hep aynı soru: "Hangi filmlere gidiyorsun?" Listeler dolaşıyor elden ele. Daha çok "bilenler" daha az bilenlere tavsiyelerde bulunuyor. Bir kere öğrenenler kendilerinden daha az bilenleri aramak için yollara koyuluyor. Körlerin birbirlerine yol gösterdikleri tabloyu hatırlatıyor manzara. Hasılı kelam İstanbul bir kez daha sinema heyecanına hazırlanıyor.

Film seçiminde yaşanan karmaşanın en önemli nedenlerinden biri, bilet satışlarının başlamasına karşın, festivalin filmleri ayrıntılı biçimde tanıtan kitabının hâlâ çıkmamış olması. Bu yüzden bilet almak isteyenler ya şurdan burdan duydukları bilgileri bir araya getirmeye çalışıyorlar, ya eşe dosta danışıyorlar, ya da sinema yazarlarının yayınladığı "benim tavsiyelerim" listelerine buşvuruyorlar. Tanıtım kitabının bu denli geç kalmasının görünür nedenini ise, listeye son anda eklenen filmler oluşturuyor.

Bu koşuşturmaya girmeyenler elleriyle hazırlıyorlar sonlarını. Ağır bir damga kalkıp iniyor üstlerine: Kültürsüzdürler. Katılanlar ise on beş günde kurtarıyorlar durumu. Varsın sezon içinde eşdeğer birçok film seyirci bulamıyor olsun, varsın sinema kitaplarının satışı üç bine ulaşamasın.

Festivali izleyenlerin büyük çoğunluğu ise kültürel faaliyetlere aç lise ve üniversiteli gençler. Bu açlığın on beş günde, fazlasıyla gide rilmesi ise, en azından umut kırıyor. Büyülü bir söz gibi festival. Liseli kızlar evlerinden daha kolay izin alıyor: "Ama anne festival bu, herkes gidiyor!"

Evet, herkes gidiyor... Ankara'dan, İzmir'den, Bursa'dan geliyor insanlar. Yazlık izinlerinin bir bölümünü severek feda ediyorlar sinemaya. İstanbul'da ise birtakım işyerleri boşalıyor. 12.00 matinesine bileti olanlar işe gelmiyorlar. 15.00 ve 18.30'a bilet alanlar ise şöyle bir ortalıkta dolanıp, en uygun biçimde kaçmanın yollarını arıyorlar.

Yıl içi daha çok kimi barlarda rastladığımız entel kadınlarımız sökün ediyor birden. Bahar kıyafetleri, hoş kokularıyla ayrı bir renk taşıyorlar, festivale. Ancak kim ne

Caravaggio/ Derek Jarman

İnşallah Kız Olur/ Mario Monicelli

Hangi filmleri görmeli?

derse desin, koşuşturmacanın en renkli bölümünü film öncesi ve on dakikalık aralarda doluşulan fuayeler oluşturuyor. Bir yandan yanındakilerle konuşan insanlar, öte yandan fıldır fıldır etrafı tarayıp, tanıdık bir başka sima arıyorlar.

Şüphe yok en çok sinema sahipleri, ama daha az olmakla birlikte çevre esnaf da sebepleniyor bu durumdan. Erik satıcıları, civar büfeler, simitçiler, muhallebiciler, kapı dibi ithal şeker, ciklet ve çikolata satıcıları, kitapçılar... Daha bol vakti olanlar için pizzacılar, lokantalar, barlar... Ve işten çıkan seyircileri 18.30 matinesine yetiştiren taksiler.

Neden böyle oluyor sorusunun yanıtı ise hep aynı: "Festivaller dünyanın her yerinde böyledir." İlk ağızda doğru gibi geliyor insana. Festivalin amacı da budur zaten diye düşünüyorsunuz. Konuya ilgisiz, koltuğunda oturan insanı, ordan kaldırıp bir kitlesel aktivitenin içine çekebilmek. Bunu başarıyoruz, kim ne diyebilir. Dünyayla farkımıza gelince, orada festivaller kalıcı birtakım yapıların çıkış noktasını oluşturuyor, bizde ise on beş günle sınırlı bir koşuşturmacayı.

Şüphesiz festivalin aksayan ve yanlış yönleri de var hâlâ. Amaç salt daha çok sayıda film göstermekse söylenebilecek bir şey yok elbette. Ancak festivalin uluslararası saygınlığının artırılması da düşünülüyorsa, işe Altın Lale adlı yarışmalı bölümü yeniden düzenleyerek başlamak gerekiyor. Bu bölüme daha kaliteli filmlerin gelmesi sağlanmalı. Sanatçı yaşamı ve bir sanat eserinden uyarlama filmlerle olmuyor bu iş. Gerçek neden, Altın Lale'ye katılacak daha iyi filmler bulamama korkusuysa, o zaman da durumun bundan daha kötü olamayacağı rahatlıkla söylenebilir. Çünkü bir festivalin neredeyse en az izlenen filmlerinin yarışmalı bölümde yer alması, oldukça tuhaf geliyor insana.

Unutmadan, bu yıl gerçek yenilik olarak açıklanan bir duruma, önceden bilet dağıtım sisteminde bilgisayara geçiş konusuna da değinelim. Buna göre, formlarla müracaat edenler, bilgisayarlı sistem sayesinde paralarını verip, biletlerini anında alacaklardı. Ancak görünen o ki evdeki hesap çarşıya uymamış. Gerçi gişenin yanında bir bilgisayar duruyor ama, formlar yine kucakta arka odalara taşınıyor. Üstelik paralar peşin alınmasına karşın, biletlerden tıs yok.

Bir de simultane çeviri konusuna değinmek gerek. Deneyimli Sinema Günleri izleyenleri, merakla bu yılki çeviri facialarını bekliyorlar bir yandan da. Hatta aralarında iddialaşanlar bile var. Örnekse Alain Tanner'in "Beyaz Kentte" filmindeki Cortazar'ın öyküsüne yapılan gönderme çevrilecek mi? Yoksa geçen yıl "Amerikalı Amcam"ın yarısına yakın bir bölümünde olduğu gibi "güvercin topuklu sükut" mu gezinecek ortada?

Alain Resnais, Andrzej Wajda, Federico Fellini, Ettore Scola, Wim Wenders, Carlos Saura, Robert Altman ya da Francesco Rosi, Alain Tanner, Mario Monicelli, Eric Rohmer, Ruy Guerra, Bertrand Tavernier ve diğerleri... Sinema sanatının bu uluslararası ustaları, seçkin filmleriyle sinemaseverlerimizin huzuruna çıkıyorlar 6-19 Nisan arasında. Kuşkusuz birkaç yıldan beri Türkiye'nin en önemli sinema etkinliği haline dönüşen **İstanbul Sinema Günleri**, "filmlerden film seç ya da yönetmenlerden yönetmen beğen" zenginliğindeki baş döndürücü programıyla yine kapıya geldi dayandı.

Şimdi sinemaya akın var! Büyük ölçüde gençler, aydınlar, yazar- çizer -okurlar ve sıradan vatandaşlardan oluşan sinema tutkunu seyirci kitleleri, yerli yapımlarla birlikte 100'ü aşkın filmi "hazmetmenin" tatlı heyecanına şimdiden kapılmış. Bütün "muhalif ses"lere karşın sinemanın büyüsü ortalığı yine sardı. Geçen yıllardan farklı bir biçimde filmlerin yalnızca bir kez gösterileceği bu yıl, "Uluslararası 'Altın Lale' Yarışması", "Sinema ve Sanatlar", "Uyarlamalar", "Ustalara Saygı" (Boorman, Rosi, Szabo, Tanner, Wenders), "Konuk Yönetmenler", "Dünya Şenliklerinden", "Avrupa'da 7. Adam", "Bir Ülke Bir Sinema: İtalya" ve "Türk Sineması 1986-87" bölümlerinde, son yıllarda üretilen gözde ve seçkin filmler karşımıza gelecek. Uluslararası ve ulusal iki yarışmayı da içeren Sinema Günleri süresince film konuşulup film tartışılacak, yoğun bir sinema atmosferi yaşanacak yine. Sinema Günleri'nin çağrılısı olarak önemli sinema adamları İstanbul'da konuk edilecek. "Rezervasyondu", "biletti", "hangisini görsemdi" falan filan, 6 Nisan'dan itibaren söz, artık perdeye yansıyacak filmlerin...

Böyle filmler dostlar başına. Sinema Günleri 87'nin programında yer alan birbirinden güzel filmler arasından seyirciye yol yordam gösterebilecek ve "iyi düşünüp bir kerede karar verebileceği" bir seçim için, "naçizane" bir kılavuz liste yapmanın yararlı olacağını düşündük. Ve Sinema Günleri'nin her bölümü için ayrı ayrı "Hangi filmleri görmeli, hangi filmleri seçmeli?" listelerini Sungu Çapan sizler için düzenledi:

Uluslararası yarışma

Caravaggio (Yön. Derek Jarman, İng. 1986), **Kralın Filmi/** (Pelicula del Rey (Yön. Carlos Sorin, Arj. 1986), **Kanguru/** Kangoroo (Yön. Tim Burstall, Avustr. 1986), **Şekersiz Sütsüz** (Yön. Lutz Konermann, İzl. 1985), **Mozart Kardeşler/** Bröderna Mozart (Yön. Suzanne Osten, İsveç 1986), **Elsa, Elsa** (Yön. Didier Haudepin, Fr. 1985), **Philadelphia Gösterisi/** Uramisten (Yön. Peter Gardos, Mac. 1985).

Aşk Hikayesi/ Francesco Maselli

Muller'in Burosu/ Niki List

Sinema ve sanatlar

Her şey Satılık/ Wszystko na Sprzedaz (Yön. Andrzej Wajda, Pol. 1968), **Müller'in Bürosu/** Müller's Büro (Yön. Niki List, Av. 1986), **Arazi Olmak/** Loufa ke Paralaghi (Yön. Nicos Perakis, Yun. 1984), **Fanny ve Alexander Belgeseli** (Yön. Ingmar Bergman, İsveç, 1986), **Yeni Yetmeler/** Absolute Beginners (Yön. Julien Temple, İng. 1985), **Tek Kişilik Düet/** Duet for One (Yön. Andrei M. Konchalovsky, ABD. 1986),

Uyarlamalar

Batakhane Operası/ Opera do Malandro (Yön. Ruy Guerra, Brez. 1986), **Büyülü Aşk/** El Amor Brujo (Yön. Carlos Saura, İsp. 1985), **Melo** (Yön. Alain Resnais, Fr. 1986), **Wetherby** (Yön. David Hare, İng. 1985), **Elveda/** Proschaniye (Yön. Elem Klimov, SSCB. 1983), **Aşk Delisi/** Fool for Love (Yön. Robert Altman, ABD. 1985), **Bolluk/** Plenty (Yön. Fred Schepisi, ABD. 1985).

Ustalara saygı

John Boorman: Sonuncu Leo/Led the Last, Excalibur, **Francesco Rosi:** Karşı Adamlar/ Uomini Contro, Mattei Olayı/Il Caso Mattei, Muhteşem Cesetler/ Cadaveri Eccelenti, Salvatore Giuliano, **Istvan Szabo:** Baba/ Apa, Güven/ Bizalom, **Alain Tanner:** 2000 yılında 25'ine basacak olan Jonas, Beyaz Kentte/ Dans La Ville Blanche, Sahipsiz Bölge/ No Man's Land, **Wim Wenders:** Alice Kentlerde/ Alice in den Stadten, Zamanın Akışında/ Im Lauf der Zeit

Dünya şenliklerinden

Ateş Bayramı/ Himatsuri (Yön. Mitsuo Yanagimachi, Jap. Fr. 1984), **Benim Küçük, Tatlı Köyüm/** Vesnicko, ma Strediskova (Yön. Jiri Menzel, Çek. 1985), **Cennetin Yarısı/** La Mitar del Cielo (Yön. Manuel G. Aragon, İsp. 1986), **Dağ Ateşi/** Höhenfeuer (Yön. Fredi M. Murer, İsv. 1985), **Kırda Bir Pazar/** Un Dimanche a la Campagna (Yön. Bertrand Tavernier, Fr. 1984), **Küllerin Adamı/** Rih Essed (Yön. Nuri Buzid, Tun. 1986), **Henüz Zaman Var/** İdö van (Yön. Peter Gothar, Mac. 1985), **Thérèse** (Yön. Alain Cavalier, Fr. 1986), **Yeşil Işın/** Le Rayon Vert (Yön. Eric Rohmer, Fr. 1985).

Avrupa'da 7. adam

Almanya 40 m²/ 40 m² Deutschland (Yön. Tevfik Başer, Alm. 1985), **Benim Güzel Çamaşırhanem/** My Beautiful Laundrette (Yön. Stephan Frears, İng. 1985).

Bir ülke -Bir Sinema: İtalya

Aşk Öyküsü/ Storia d'Amore (Yön. Francesco Maselli, İt. 1986), **Balo/** Ballando Ballando (Yön. Ettore Scola, İt. 1983), **Ginger ve Fred/** Ginger e Fred (Yön. Federico Fellini, İt. 1985), **İnşallah Kız Olur/** Speriamo Che Sia Femmina (Yön. Mario Monicelli, İt. 1986), **Aldatma/** İnganni (Yön. Luigi Faccini, İt. 1985).

Türk sineması '86-87

Anayurt Oteli/ Ömer Kavur, 1987, **Asiye Nasıl Kurtulur/** Atıf Yılmaz, 1987, **Teyzem/** Halit Refiğ, 1987, **Uzun Bir Gece/** Süreyya Duru, 1987, **Ses/** Zeki Ökten, 1986, **Son Urfalı/** Ömer Uğur, 1987, **Dikenli Yol/** Zeki Alasya, 1987.

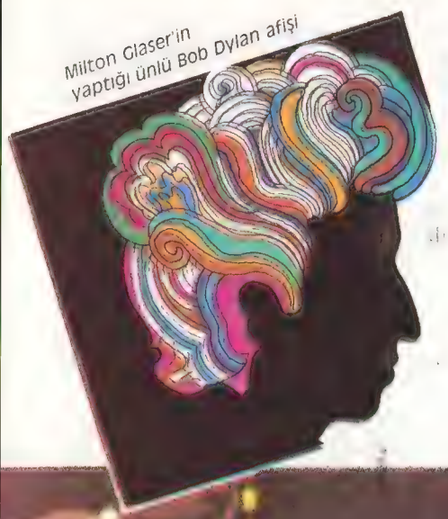

Milton Glaser'in yaptığı ünlü Bob Dylan afişi

Rock'un çeyrek yüzyıllık kralı Bob Dylan büyük bir aşk yaşadığı Joan Baez'le yıllar sonra yeniden bir konser beraberliğinde

MÜZİK/BOB DYLAN'IN ÇEYREK YÜZYILI

Bob the rock

Yaşı 50'ye merdiven dayamasına karşın Rock müziğinin çeyrek yüzyıllık, gerçek kralı Robert Zimmerman hâlâ gözde, hâlâ genç. 1980'lerden bu yana artık tam anlamıyla "hidayete erdiğini" açıklayan bu şarkıcı, gitarist, söz yazarı, romancı ve sinemacı "popstar"ın "Knocked Out Loaded" adlı son albümü, haftalarca en çok satan plaklar arasında yer alıyor.

Araba fabrikalarının her yıl yeni modelleri piyasaya sürmesi gibi, rock ve pop endüstrisi de Batı'da ikide bir yeni yeni yıldızları lanse eder. Ancak çok fırtınalı geçen son 15 yıldır "Punk" ya da "New Wave" gibi çılgınca akımların parlayıp sönmesine karşın, rock müziği ağırlığını korudu, hatta nerdeyse tutucu bir mesleğe dönüştü. Rock'ın 25 yılı aşkın bir süredir eskimeyen yaşlı "genç"lerinden biri de Bob Dylan. 1979'da koyu bir Katolik kesilen ve dinsel temaların öne çıktığı şarkıları pek fazla satmayan ünlü şarkıcı, son dönemde yeniden gözde. "Credence Clearwater Revival"ın John Fogerty'si, "Traffic"in unutulmaz solisti Steve Winwood'u ya da "Graceland"la yeniden tüm dikkatleri çeken Paul Simon gibi "yaşlı rock" çıların başında yer alan Dylan'ın müzik yaşamını özetleyen "Biograph" adlı antolojisi satışa çıkar çıkmaz çeşitli dillere çevrildi. Geçen yaz Tom Petty ve "Heartbreakers" grubuyla verdiği konserlerde salonlar yine doldu taştı. Ve nihayet son albümü "Knocked Out Loaded"la açıkça Hıristiyanca temaları işlemesine, kimi eleştirmenlerce "korkunç" olarak nitelenmesine karşın haftalarca en çok satan plaklar listelerinde başı tuttu. Yetişkin üç çocuk babası, 46 yaşındaki Bob Dylan'ın günümüzde rock 'ın taçsız kralı olduğu kuşku götürmüyor artık.

Umutsuz "Beat" kuşağının "blues"cusu. 1960'larda basit bir folk şarkıcısı, New York kahve ve barlarında gitarıyla söylediği, Avrupa'dan doğup yayılan varoluşçuluğun izlerini süren şarkılarıyla ABD'deki bütün "beat" kuşağını derinden etkiliyor ve duygulandırıyordu. Bu, 1941 doğumlu Bob Dylan'dı. Gerçek adı Robert Zimmerman'dı. Dylan adını çağdaş İngiliz Edebiyatı'nın 39 yaşında çıldırarak ölen yenilikçi şairi Dylan Thomas'tan esinlenerek almıştı. Bob Dylan, serseri ve derviş kılıklı bir "deha" olarak adı çevresinde oluşan efsanenin ilk temellerini 20 yaşlarında atmış, New York'un Bohem Mahallesi Greenwich Village'in kahvelerinden çıkmaz olmuştu 1960'larda. O dönemde folk gerçek bir "rönesans"ı yaşıyordu.

Politikayla da uğraşan dönemin genç folk şarkıcıları (Joan Baez, Phil Oes, Judy Collins) arasında parlamakta gecikmemişti. Elinde bir silaha dönüşen gitarıyla kurulu düzene saldıran bu delikanlı kısa sürede ünlendi. Gitar çalışı pek iyi değildi ama; genizden gelen değişik sesiyle, folk-blues, beat, dada ve Rimbaud karışımı ilginç stiliyle savaşa ve ırk ayrımına karşı şarkılar söylüyordu. "Amerika Birleşik Devletleri" değil, "Amerika" diyor, aşktan, hüzünden, umuttan ve iktidarlara karşı birleşen milyonlarca elden söz ediyordu. O kadar tanındı ki, folk şarkıcıları arasında büyük bir plak şirketiyle çalışan ilk kişi oldu ve savaşa karşı bir şarkı olan "Blow in the Wind"le en çok satan plaklar arasına girdi. O dönemde "A hard rain's a-gonna fall", "Don't think twice, it's all right", "Girl of the north country" diğer ünlü şarkıları arasındaydı. İşlediği temalar, kendisinden 15-20 yıl kadar önce Amerika'yı sarsan "Beat" kuşağının ortaya attığı temalardı: Bu kuşağın ünlü yazarlarından Jack Kerouac'ın uçsuz bucaksız karayollarında gezinen serserilerini, yine aynı kuşaktan şair Allen Ginsberg'in peygamberlere özgü isyan çığlıklarını Dylan'ın şarkılarında bulmak zor değildi. Ancak henüz öncü araştırmalara dayanan müzik çalışmalarına geçmemişti. Ama, tuttuğu yol, onu 2. Dünya Savaşı sonrasının umutsuz "beat" kuşağının çağrılarını ödünç alarak geniş bir kitleye ulaştırmak üzere rock müziğine kadar götürecekti.

"Özgürlük savaşçısı, haklı davaların şampiyonu." Bu arada sol kesim de onu benimsemişti, 1965'lere kadar "asi şarkıcı" ünvanını korudu, "protest song"un birlikte öncülüğünü üstlendiği Joan Baez'le büyük bir aşk yaşadı. 1965 yazında Newport Festivali'nde büyük bir folk müziği gösterisi düzenlenmişti. Ve özgürlük savaşçısı, haklı davaların şampiyonu Bob Dylan sahneye elektronik bir gitarla çıktı. Herkes şaşırıp kalmıştı. Yeni solcu aydınların tanrısı Dylan'ın elinde beliren bu çalgı, folkun basitliğine, yalınlığına ve içtenliğine ihanet anlamına geliyordu: Dylan kendini rock and roll üreten büyük plak endüstrisine satmıştı sonunda.

O günden sonra Dylan'ın görüntüsü değişti. Kara gözlükleri, kıvırcık saçlarıyla dünyayı boş veren bir gezgin havasına büründü. Uyuşturucudan esinlenen ilk rock şarkılarından biri olan "Mr. Tambourine Man" adlı şarkısıyla büyük ticari başarı kazandı. Asit-rock denilen türün doğmasına katkıda bulundu. Bazı hayranları Dylan'ın ABD'nin en büyük şairi olduğunu ileri sürüyorlardı. 1970'te Princeton Üniversitesi Bob Dylan'a fahri doktorluk ünvanını verince 'Amerikan şiirinin taçsız kralı' bir anlamda taç giymiş oldu. Bir roman da yayınladı bu arada.

1966 yazında Bob Dylan büyük bir kaza geçirdi. Uzun bir dönem müzik yaşamından çekildikten sonra yeniden geri döndü. Ancak yetmişli yıllarda yaptığı şarkılar fazla ilgi çekmedi. Şarkılarında her zaman varlığını duyuran Hıristiyan izler, İncil'den alınma temalar artık yeni yapıtlarının odak noktası olmuştu.

Pop'un "ahir zaman" peygamberi. 1975'te "Blood on the Tracks" adlı albümünde kendisiyle İsa arasında benzerlikler olduğunu iddia eden Dylan, 80'lerde artık tam anlamıyla "hidayete erdiğini"

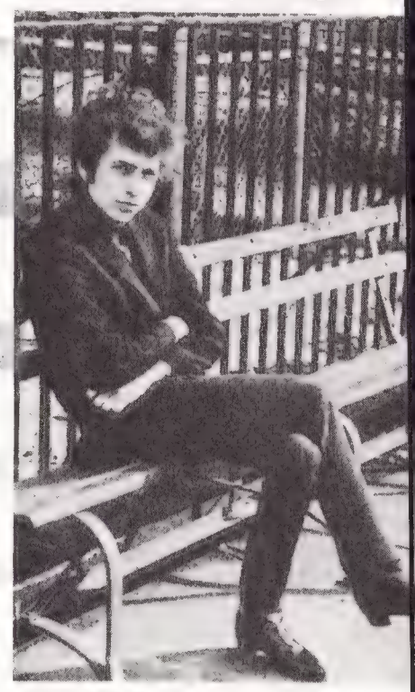

Greenwich Village kahvelerinin çiçeği burnunda, gitarı elinde genç Bob Dylan'ı

ve Tanrı tarafından seçildiğini dosta düşmana ilan eden şarkılar bestelemeye koyuldu. Ancak Rock'ın "yaşlı-başlı" temsilcileri arasında önde gelen ve bir anlamda klasikleşen Bob Dylan, yine de 25 yıl geride kalan gençlik günlerini unutmamışa benziyor. Bu yıl rock müziğinde yeniden parlamasına karşın, son açıklamalarından birinde "Rock and Roll hiçbir zaman bana yeterince doyurucu gelmemişti" diyen Bob Dylan açıklamasını şöyle sürdürüyor: "Çünkü rock, yaşamı gerçekçi bir biçimde yansıtmaz. Birçok folk şarkısının bir tek dizesinde bile tüm rock müziğinde olduğundan daha çok canlılık ve hayat gizlidir kanımca..."●

ÇAMKORU'YU SEÇMEK ÇAMKORU KONUT ve YAPI KOOPERATİFİ YAŞAMA BİÇİMİ SEÇMEKTİR.

ÇAMKORU'da Bodrum'un beyazı, Marmaris çamlarının yeşili, denizin mavisi içiçe geçer ve konforla bütünleşerek ayrıcalıklı bir yaşama biçimi yaratır.
Böyle essiz bir doğa parçası üzerinde, seçilmiş komşularla yaşamak isteyenler bu bölgeyi seçmişler ve Çamkoru Konut ve Yapı Kooperatifi kısa süre içinde büyük taleple karşılaşmıştır.
Gösterilen ilgiye teşekkür eder, mahdut sayıda arsa için kayıtların devam ettiğini bildiririz.

Önemli not:
1) Arsalar, Pafta: 17, Ada: 32, Parsel: 1, 19066 m² Pafta: 17, Ada: 30, Parsel: 2, 19450 m² olmak üzere toplam 68516 m² tapusu 11.2.1987 gün, 409 yövmiye ile kooperatif üzerine tescil edilmiştir.
2) Toplu Konut Alanı yolları açılmış olup kanalizasyon döşenmesine başlanmıştır.

500 m²lik arsa payı için ödeme planı:
Giriş: 1.000.000.- TL. Taksit: Ayda 135.000.- TL.
Toplam: 2.755.000.- TL.
Başvuru için:
Çamkoru Konut ve Yapı Kooperatifi
Yeni Çarşı No: 3 BODRUM Tel.: 1687
İrtibat Bürosu:
İstanbul - 173 37 72

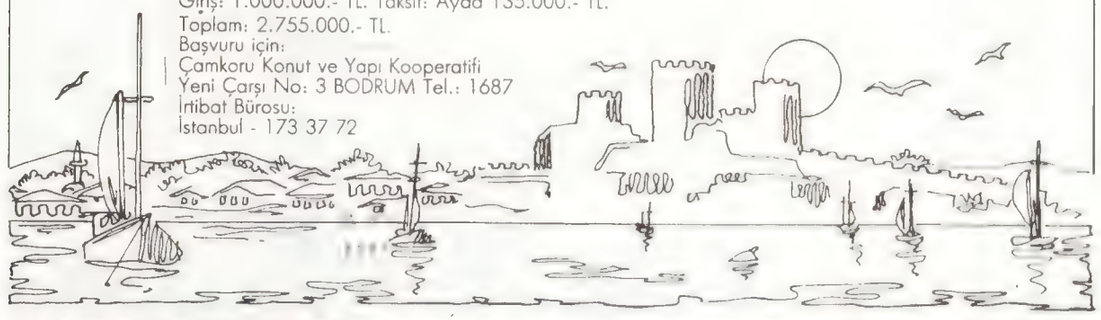

Alınteri

Barış, demokrasi ve özgürlük için

Yığınsal grevlere doğru; yasaklar çemberi kırılmalı! Türk-İş: Eylem programı ve tabanda birlik
Paylaşım ve ücretler/**Sadun Aren**
Meclis tutanaklarından: ANAP'ın işçi düşmanı oyları İşçiler, sendikalar, görev başına!/**Tevfik Çavdar**
Buyrun ikinci mevkiye
Türkiye sendikal haraketinin başgörevi/**Kemal Daysal**
Kaynayan Kazandaki Türkiye (25/**Mahmut Dikerdem**
Özal'ın elinde 121 rehine var
65 yaşındaki beyaz saçlı bu kadın kim?
Reklâmlara ve "yalana dair"

1 Nisan'da ...yinizde

A big, daily newspaper is looking for its

EDITOR-IN-CHIEF OF THE YEAR 2000

The candidate:
★ Should be a graduate of the Bosphorus University or the ODTU.
★ As well as speaking impeccable English, should know, write and speak perfect Turkish.
★ Should be someone who reads widely and has interests ranging from medicine to computer science, from law to history.

We would also like him/her to be an enlightened, broad-minded, democrat individual.
We are prepared to offer, as much as we expect from him/her.

Tel: İstanbul 172 39 88
Tel: İzmir 14 23 07

2. İstanbul Kitap Şenliği

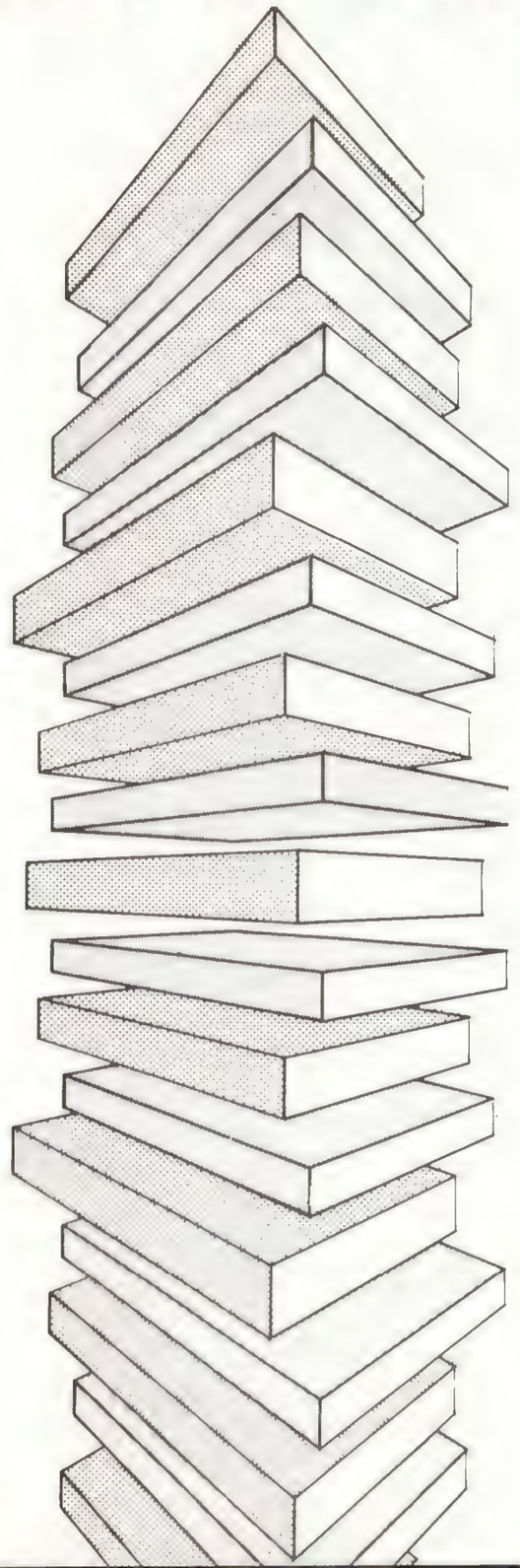

Cumhuriyet Kitap Kulübü

3-12 Nisan

Cumhuriyet Kitap Kulübü
2. İSTANBUL KİTAP ŞENLİĞİ'nde 220 yayınevi ve kuruluşun binlerce kitabını sergiliyor.

2. İSTANBUL KİTAP ŞENLİĞİ'ne gelin. Kitaplarla, yazarlarla tanışın. Şenlik süresince her gün düzenlenecek PANEL'leri izleyin.
100'den fazla YAZAR'la tanışın, kitaplarını imzalatın.
Karikatür, fotoğraf sergilerini izleyin.

Kitaplarınıza **Cumhuriyet Kitap Kulübü** kolaylıklarıyla sahip olun.

F/M Kültür Merkezi
Ortaklar Cad. 17 Mecidiyeköy/İSTANBUL
Her gün: Saat 11.00 - 20.00

Giriş: 100 TL.
Öğretmen - öğrenci: 50 TL.
CKK üyeleri: Ücretsiz.

AKBANK'IN KÜLTÜR VE EĞİTİM HİZMETİ

"Aile ve Çocuk" Panel ve Konferansları

Akbank, her yıl olduğu gibi bu yıl da "Aile ve Çocuk" konulu panel ve konferanslar dizisini sürdürüyor.

Bu konferans ve panellerde, ülkemizin önde gelen bilim adamları, öğretim üyeleri, psikolog, pedagog ve konunun uzmanları, anne ve babaların, çocuklarıyla ilgili her türlü sorunlarını aydınlatıyorlar. 27 Mart-17 Nisan 1987 tarihleri arasında düzenlenecek olan panel ve konferanslar dizisine, tüm anneler, babalar ve eğitimciler başta olmak üzere, herkes davetlidir.

Panel ve Konferansların Programı

- 27 Mart 1987 Cuma Saat: 15.00 (Konferans)
  "Gençlik dönemi ve stres"
  Doç. Dr. Acar BALTAŞ
  İst. Üniv. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi
  Nöroloji Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi
- 30 Mart 1987 P.tesi Saat: 15.00 (Panel)
  "Televizyon çocuğu nasıl etkiliyor?"
  Prof. Dr. Atalay YORÜKOĞLU
  Hacettepe Tıp Fak. Öğretim Üyesi
  Doç. Dr. Halûk YAVUZER
  İst. Üniv. Edebiyat Fak. Öğretim Üyesi
  Doç. Dr. Acar BALTAŞ
  İst. Üniv. Cerrahpaşa Tıp. Fak.
  Nöroloji Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi
- 31 Mart 1987 Salı Saat: 15.00 (Konferans)
  "Gencin ailesiyle olan ilişkileri"
  Prof. Dr. Atalay YORÜKOĞLU
  Hacettepe Tıp Fak. Öğretim Üyesi
- 3 Nisan 1987 Cuma Saat: 15.00 (Konferans)
  "Çocukla iletişim nasıl kurulur? Problemli çocuklara yaklaşım biçimleri"
  Doç. Dr. Halûk YAVUZER
  İst. Üniv. Edebiyat Fak. Öğretim Üyesi
- 6 Nisan 1987 P.tesi Saat: 15.00 (Konferans)
  "Evlilik sorunları ve çözüm yolları"
  Doç. Dr. Kurban OZUĞURLU
  İst. Üniv. Tıp Fak. Öğretim Üyesi
- 10 Nisan 1987 Cuma Saat: 15.00 (Konferans)
  "Gençlik çağında karşılaşılan zorluklar"
  Prof. Dr. Özcan KOKNEL
  İst. Üniv. Tıp Fak. Öğretim Üyesi
- 13 Nisan 1987 P.tesi Saat: 15.00 (Konferans)
  "Okul öncesi eğitim"
  Psikolog Sema ULCAY
  Robert Kolej Öğretim Üyesi
- 17 Nisan 1987 Cuma Saat: 15.00 (Konferans)
  "Gençler niçin intihar ediyor?"
  Dr. Yıldırım AKTUNA
  Bakırkoy Sinir ve Ruh Hastalıkları Hast.
  Baş Hekimi

Kadıköy Halk Eğitimi Merkezi - Bahariye
Giriş Serbesttir.

AKBANK
"Güveninizin eseri"

REPRO

"KARŞILAMA HAVALARI"

Develer Esenboğa'da

Başbakan'ın dönüşünde ANAP develeri tartışma konusu olurken, **Nokta,** tarihimiz boyunca devlet adamlarına düzenlenmiş ünlü karşılama törenlerini gözden geçirdi

Sabah erken... Daha kargalar kahvaltılarını etmemişler... Yirmi kişilik küçük gruplar halinde yeniçeriler, düzensiz yürüyüş, adi adımla sur dışında, Edirne yolunda belirmeye başlamışlardır.

Ardından yavaş yavaş kul takımından atlılar geliyor. Ardından, örme zırhlı, kırmızı taftadan kısa kaftanlı yüzlerce sipahi sökün ediyor. Başlarına beyaz sarık sarmışlar, sağ yanlarına simli çiçekler işlenmiş kadife sadaklar, sol yanlarına yeşil kadife kılıf içinde yaylarını asmışlar... Sarı, mor, kırmızı koşum takımları gümüş sırmalı. Alın ve boyunlarından zülüfler sarkıyor. Önde giden sipahibaşının üç ayak yüksekliğinde sorgucu gözalıcı... Ardından düzenli yeniçeri birlikleri, kalkık kıvrımlı kırmızı kaftanlı, sarı poturlu ve külahlı altı güzel oğlanıyla yeniçeri ağası sökün ediyor.

Başlarında aşağıya doğru sarkan eşek külahlı takkelerini giymiş, omuzlarında şıngır şıngır ziller asılı soytarı alayı. İri kavuklarıyla yüzlerce çavuş, yeşil kaftanlı bostancılar, kara sarıklı kadılar, yeşil sarıklı şerifler, altın üzengili, sim ve inci işlemeli beygir koşumlarıyla, brokar kaftanlarıyla kapıkulları, kara hadımağaları, beyaz atlarınçektiği arabalarıyla, tahtıravanlarıyla ha-

Muhteşem Süleyman, "Ecevit'vari" önlemler almak üzere seferden geliyor!

nım sultanlar...

Osmanlı protokoluna dahil mutat zevatın ardından, "esnaf" geçmeye başlamıştır. Bunlar, mezar kazıcılar, amansız cellatlar, yankesiciler, deyyus ve pezevenkler, ahlaksız gençler, müneccimler, remilciler, ölü yıkayıcılar, ayıcılar, sığır pastırmacıları, koyun ciğercileri... Esirci bezirgânları, sikkezenler, güreşçi pehlivanlar, temiz hamamcılar, padişah düğünü nakilcileri, gâvur zurnacıları, bozacılar, veee deve bezirgânları da dahil olmak üzere toplam 57 fasıl, tamamı 1100 çeşit sanat erbabıdır...

Hava puslu olsa gerek. Tarih, 13 Kasım 1526'dır. Son dönemlerinde ithalat ve ihracatta liberal kararlar alacak, ama "Ecevit tarzı önlemlerle fiyat kontrollerine başlayacak" ve koca imparatorluğun çöküş temellerini atacak olan Kanuni Sultan Süleyman, Mohaç Sefer-i Hümayunu'ndan dönüyor!

Gazi Adnan Bey. Şehit kanıyla

Houston Fatihi Gazi Turgut Özal Efendimiz Hazretleri ve dökülen kanlar...

sulanmış bu aziz vatan topraklarında yaşayan bu yüce millet, tarihi boyunca ne karşılama törenleri görmüştür efendiler! İşte 26 Şubat 1959. Günlerden perşembe. Ahir zaman peygamberi Menderes, Allah tarafından Türkiye'yi kalkındırmakla görevlendirildiğinden ve de cuma namazlarını bir uçuş gidip Kâbe'de kılıp geldiğinden olacak, büyük bir mucize yaratarak kurtulduğu tayyare kazasından sonra yurda dönüyor... Dört pırpırlı Viscount Londra'ya Kıbrıs Antlaşması'nı imzaya giderken düşmüş, kazada on dört kişi ölmüş. Basın-Yayın ve Turizm Vekili Server Somuncuoğlu, THY Umum Müdürü Abdullah Parla, AA Umum Müdürü Şerif Arzık, Eskişehir mebusu Kemal Zeytinoğlu, gazeteciler, pilotlar, hostesler elden gitmiş ne gam? Arkadaşı Rıfat Kadızade, Adnan Bey'i uçağın penceresinden çekmiş çıkarmış. Menderes'in sırtı büyük ekimozlarla doludur. Şok geçirmiştir. İnişleri, çıkışları sık görülen, zaten pek de sağlam olmayan ruh dengesinin bozulacağına hemen herkes kesin gözüyle bakmaktadır... İngiliz doktorlar, uzun süre Londra'da tedavi görmesi, değil başbakanlık, basit bir sorumluluk gerektiren herhangi bir işle bile uğraşmasını sakıncalı görmektedirler.

Adnan Bey aldırmaz. Derhal yurda dönecektir. Doktorlar bunun üzerine, hiç olmazsa heyecan verici karşılama törenlerinden sakınılmasını salık verirler. Kim demiş onu? Yer gök inleyecek, Adnan Bey o günden başlayarak büsbütün şamşıracaktır.

Binlerce vatandaş yollara dökülmüştür. Vatan Cephesi üyeleri başı çekerler. Ancak, Mezarlıklar Müdürlüğü'nden aldıkları ölü isimlerini de listelerine kaydeden cephe yöneticileri, bu cesetler Başbakan'ı karşılamaya gelemeyecekleri için üzgündür. Güzergâh Yeşilköy'den başlar, o zamanlar henüz E-5 olmamış Londra Asfaltı, Topkapı, Eyüp, Edirnekapı, Aksaray, henüz Hürriyet Meydanı olmamış Beyazıt, Dolmabahçe üzerinden Park Otel'de son bulur...

Menderes bir süre kendisini getiren Argonaut uçağının merdivenlerinde, daha uzun bir süre havaalanında, daha da uzun bir süre 0073 numaralı makam otomobilinin içinde kalır. İzdiham son haddindedir. Protokol mrotokol, tören mören hak getiredir. "Varol Gazi Menderes!" haykırışları arasında binlerce deve, koyun, keçi kesilmekte, Londra Asfaltı kan deryasına dönmektedir.

Yarım milyonu aşkın İstanbullu sokaklara dökülmüştür. Sultanahmet Cezaevi'nde tutuklu ve hükümlüler Menderes için dualar okumakta, şehrin bütün cami, kilise ve sinagoglarında ayinler yapılmaktadır. Yağcılık yarışı müslim-gayri müslim tanımaz. Bu arada "Antalya gençliği" adına TBMM Başkanı Refik Koraltan'a çekilen bir telgrafta, Menderes'e "Gazi" unvanının verilmesi istenmektedir!

Ankara'da Başbakan'ı karşılayanlar arasında İsmet İnönü ile Kasım Gülek'in de bulunması herkeslerin gözünü yaşartacak, iktidarla muhalefet arasında birkaç günlüğüne de olsa bir bayram havası esecektir.

Eşi Şerif Bey'i uçak kazasında kaybeden Nimet Arzık, yıllar sonra **Nokta**'ya, o acılı günlerden şu anıyı naklediyor: "Menderes, 'En yakınlarımı kaybettim' diyeceği yerde kendini ilah sanmaya başladı. Dalkavuklar da delirdi, Menderes de... Ölse kahraman olur muydu? Kahraman olacağı bir şey yoktu ortada. Harp kazanmamıştı. Türkiye'yi hiçbir şeyden kurtarmamıştı..."

Arzık, "Onun gözünde halk yoktu, oy sandığı vardı, yaşamı trajedilerle doluydu, kendi zavallılığıyla gitti" diyor. Dönüşünden sonra, başsağlığı dileğine gelen Başbakan'ı, Arzık şu sözlerle uğurlayacaktır: "Bir Roma İmparatoru depremden kurtulmuş... 'Beni bundan kurtardınız, ey tanrılar, ne için saklıyorsunuz?' demiş..."

Başbakan birdenbire kalkıp gitmiştir.

Yer yerinden oynar, iki yıl kadar sonra asılacak Başbakan için millet kendini paralarken, Turhan Dilligil'in iktidar borazanı ünlü Zafer gazetesinde bir başka eyyamcı, Burhan Belge, kaleminden ballar akıtmaktadır: "Bu güzel ve asil milletin böylesine içten ve denizler gibi hudutsuz, coşkun ve temiz bağlılık tezahürleri göstermesi, tarihindeki talihsizlikleri nasıl eşsiz şahlanmalarla daima telafi etmiş olduğunun, ömrümüze rastlamış canlı bir izahından başka bir şey değildir."

27 Mayıs 1960 sabahı, onu izleyen aylar boyunca ve Menderes İmralı'ya giderken, Menderes'e yol boyu deve kesen develerin hiçbiri ortalıkta görülmeyecek, kimseden tıs çıkmayacaktır!

Görgüsüzlüğün sahtekârlığı. Politikacının ünlü "hizmet yarışının" halk katındaki karşılığı da yağcılık, şaklabanlık, bir arabesk şamatacılık yarışıdır galiba. İktidarda kim olursa olsun bu gerçek değişmez. Nitekim, işte 6 Ağustos 1976... ABD gezisi sırasında bir Rum tarafından öldürülmek istenen CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit ile eşi, gene bir British Airways uçağıyla Yeşilköy'e ayak bastığında, açılan sandık sayısı sayar gibi kesilen büyük ve küçük baş hayvan sayısı sayılmış, insan seli arasında saatlerce Tarabya Oteli'ne ulaşabilmek için ter döken Ecevit'lere tam 2 adet deve, 197 adet koç, 3 adet dana ve de 2 adet keçi kurban edildiği anlaşılmıştır! Artık E-5 olmuş eski Londra Asfaltı gene kan sellerine boğulmuş, iki gün sonra bu kez Ankara'da telef edilen hayvancıkların sayısı hakkında sağlıklı bir bilgi edinmek mümkün olamamıştır...

Haberi veren Hürriyet gazetesinin 13. sayfasında, hemen yanda, tek sütuna kısacık, daracık bir haber de kimbilir kimin gözüne takılmıştır o gün: "Yüksek Askeri Şûra, altı gün süren çalışmalarını tamamladı. 31 albay general ve amiralliğe yükseltildi. Emekliye sevk edilen Ege Ordusu Komutanı Turgut Sunalp'ın yerine, Genelkurmay İkinci Başkanı Orgeneral Kenan Evren getirildi. Önce Orgeneral Ali Fethi Esener'in adı üzerinde durulduysa da, sonradan Orgeneral Evren'in tayini uygun görüldü."

Hepsi budur.

Rezilliğin gizli tarihi. Hangi birini anmalı? İzmir rıhtımlarında Serbest Fırka Reisi Fethi Bey'in ayaklarına polisin kaza kurşunuyla vurulmuş çocuğunu serenleri, sekiz yıl önce Gazi ve İsmet Paşa tarafından kurtarılmış olanların "Kurtar bizi kurtarıcılarımızdan!" çığlıklarını mı? Aynı fırkacıların ikinci kuşağının, "Paşa, hayatın palavra" pankartlarıyla söz konusu Paşa'ya Topkapı'da, Uşak'ta, Kayseri'de, Elazığ'da taş atıp bıçak çekenleri, Adnan Bey'in önüne biricik evladını yatırıp Hazret-i İbrahim misali kurban etmeye kalkan davarları mı? Yoksa Abdülaziz'in Paris'te İmparatoriçe Eugénie'nin elini "Toka kokana!" deyip sıktıktan ve de bir rivayete göre yatakta balans ayarını yaptıktan sonra İstanbul'u teşrif-i şahanelerini mi?

Adnan Menderes

Tayyareyi istikbal günü. Fakat inanıyorum ki, 29 Mart 1987 Pazar günü de Türk tarihine altın harflerle geçecek müstesna bir gün sayılacak. İktidar partisinin meclis grubu toplantısında uzun uzadıya tartışıldığı üzere, Başbakan'ı öpmek yasak. İsteyen Rezzan Şahinkaya'yı izleyerek Semra Sultan'ı öpebilir! Esenboğa'dan Ankara'ya kadar yol boyunca binlerce bayrak ve poster, kadirbilir yüce milletimizin ellerini süsleyecek. Özal, "Develeri kesmeyin, güreştirin, deve kesilirken ağlar, buna da yürek dayanmaz, koyunları kesin, onlar farkına varmaz" özdeyişiyle, başarılı bir politikacının seçmenini ne kadar iyi tanıdığını ortaya koydu ya... Milyonlarca liraya satın alınan ANAP develeri kesilmeyip seçim öncesi güreştirilerek partiye gelir sağlanacak.

Veliaht Şehzade Ahmet, Şehzade Efe, Zeynep Sultan ve Vâlide-i Muazzama, Kösem Semra Sultan da efendimizi istikbalde hazır ve nazır bulunacaklar... Uzman doktorların, narkozun etkisiyle saçma sapan konuşabileceğini belirttikleri efendimizin, develerin yanı sıra halkın da anasının ağladığını fark edip etmeyecekleri karanlıkta kalıyor...

Özal'ı istikbal töreni için kâç lira harcanacağı da karanlıkta kaldı. Yahu, karşılama töreninin masraflarını da şu Rabıta ödeyecek olmasın sakın?

Engin ARDIÇ

Dalkavukluğun ölçüsü kaçınca sonun başlangıcı da yakın demektir.

"Sugar" Ray Leonard sakat gözüne yumruğu yiyince yerçekimine yenilivermişti

BOKS / BİR ŞAMPİYONUN KADERİ

Hem gözü hem cüzdanı şişecek

Muhammet Ali'den devraldığı "yakışıklı ve geveze boksör" koltuğuna oturan ama tam zirvedeyken gözüne yediği yumruklarla kör olma tehlikesiyle karşılaşınca boksu bırakmak zorunda kalan şampiyon "Sugar" Ray Leonard yeniden ringe dönüyor...

George Bernard Shaw, Jack London ve Ernest Hemingway'in ortak noktaları, üçünün de boksla ilgili eserlerinde, boksun gerçekten vahşi ve hunharca bir spor olduğunu vurgulamalarıydı. Üçü de, bugün yaşasalardı "Sugar" Ray Leonard ile "Marvelous" Marvin Hagler arasında 6 Nisan'da Las Vegas'ın ünlü "Ceasar's Palace" otelinde yapılacak olan 12 rauntluk dünya orta siklet şampiyonluk maçının durdurulması için tüm dünyayı yürüyerek dolaşır ve imza toplarlardı. Bilindiği gibi 1976'da olimpiyat şampiyonluğunu kazandıktan sonra Muhammed Ali'nin boşalttığı "yakışıklı ve geveze boksör" koltuğuna oturan Ray Leonard, boks hayatı boyunca 31 yengi almış, sadece bir kez yenilmişti. Tek yenilgisi Panamalı Roberto Duran'a karşıydı ve 15 raundluk maçı sayıyla kaybetmişti. Kazandığı maçların 24'ünü nakavtla almış olan Ray Leonard, tüm profesyonelliği boyunca 50 milyon dolar kadar para kazandıktan sonra büyük bir şanssızlığa kurban gitmişti. Roberto Duran'la yaptığı unvan maçlarında, bu vahşi sokak kavgacısı görünümündeki Panamalıyı ezip geçen Ray Leonard, bu maçlarda gözünün retina tabakasında meydana gelen sakatlık nedeniyle, kör olmaktan kurtulmak için ameliyat olmak ve tam zirvedeyken boksu bırakmak zorunda kalmıştı. 11 yıldan beri boks dünyasının en ünlü isimlerinden biri olan Ray Leonard, son 4,5 yılda sadece bir kez yeniden boks yapmayı denemiş ve bu maçta da sakat gözüne aldığı bir yumrukla bir kez daha boksu bırakmıştı. Ama dördüncü raundda yere düşmesine karşın yine de rakibi Kevin Howard'ı dokuzuncu raundda nakavtla yenmişti. Doktorlarca gözünün kör olma tehlikesinin çok ciddi boyutlara vardığı şeklinde uyarılmasına ve mayısta 31 yaşına basacak olmasına karşın "Sugar" Ray Leonard, "Marvelous" Marvin Hagler'le yapacağı maçın önemini her fırsatta belirtiyor. Ve kendisine saygısının ancak ve ancak rakibini yendikten sonra devam edebileceğini vurguluyor. Çünkü gerçekten de eski şampiyonun hiçbir parasal sorunu yok. Üstelik bu maç için kendisine garanti edilen 11 milyon dolar, kişisel servetinin yanında solda sıfır kalıyor. Sorunun kendisi için "bir ihtiras ve bir ego sorunu" olduğunu, hatta kendini tatmin etmek uğruna gözünü kaybetmeye bile razı olduğunu vurgulayan eski şampiyon, 3 yıldır Hagler'in filmlerini seyrettiğini ve bir yıldan beri de antrenman yaptığını saklamıyor. 21 kişilik teknik heyeti eşliğinde ve Muhammed Ali'nin eski çalıştırıcısı olan Angelo Dundee yönetiminde Hilton Head Adası'nda lüks bir otelin arka bahçesine kurulan bir çadırda çalışmalarını sürdüren Sugar, 33 yaşındaki Hagler'in 1980'den beri 62-2-2'lik bir rekor toplamış olmasının ve 12 unvan maçının 11'inde rakiplerini nakavt ile ringin dışına atmış olmasının onu korkutmadığını ve Hagler gibi "kaba adamlara" daha önce de rastlamış olduğunu söylüyor.

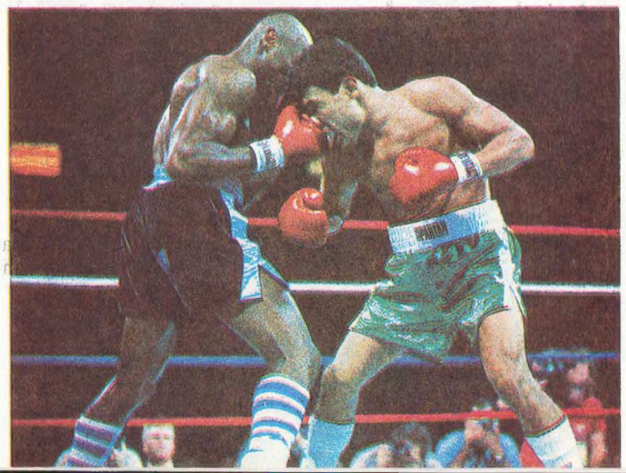

Kabak kafa Hagler dudak uçuklatan bir yapıya sahip!

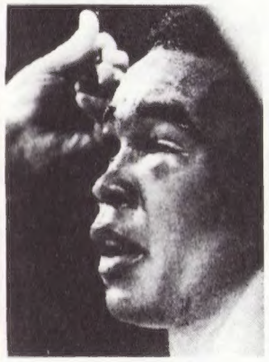

"Sugar" maça "göz" koydu.

Ancak geçmiş geleceğin bir aynası ise, en az Sugar Ray Leonard kadar büyük bir şampiyon olan Sugar Ray Robinson 33 yaşında 31 aylık bir aradan sonra çıktığı Ralph Jones maçında perişan olmuş, unvanını 4 sene sonra geri alabilmişti. Muhammed Ali'nin 29 yaşında, ara verdikten sonra Frazier'e 15'inci raundda yenilmesi de benzer hikâyelerden. Üstelik Ali yenilmeden evvel hazırlık maçları yapmış ve Jerry Quarry ve Oscar Bonevena'yı yenmişti. Ray Leonard ise hiç hazırlık maçı yapmadan ringe çıkıyor.

"Sugar" Ray Leonard ringe yıllar sonra dönen tek boksör de değil. Geçtiğimiz haftalarda 38 yaşındaki George Foreman, 10 yıllık bir aradan sonra boksa dönmüştü. 1977'de Zaire'de Muhammed Ali'ye yenilen Foreman, Cemal Kamacı, Leyla Sayar ve Kudret Şandra örneklerini takip ederek kendini dine vermiş, ancak bu şekilde "para toplayamayınca" boksa dönmeye mecbur kalmıştı●

Denizli'nin horozları!.

"Busby'nin Bebekleri", o feci uçak kazasında yok olan ünlü Manchester United'ına, İngiliz basının taktığı addı.

Denizli'nin Horozları ise, Mustafa Denizli'nin takımına, Atila Gökçe'nin verdiği ad..

..Ve Atila'nın adı, "Cuk" oturdu... Denizli Horozu.. Kavgacılığı, baş kaldırısı ve inatçı, ölesiye kadar dövüşçülüğü ile ünlü..

Mustafa Denizli'nin takımı, Romen maçında baş kaldırdı. Doğu Alman maçında da vurdu.

Denizli, milli takım anlayışında bir devrim yapmıştı. "Futbol, yaşta değil istedir" demiş ve Türkiye'nin en büyük futbolcularından kurulu bir takım seçmişti. Kafa kâğıtlarını bir kenara iterek.

Denizli, milli takım futbolunda da bir devrim yapmıştı. "Artık rakibi bozmak, yenilmemek için oynamak yok.. Çıkacağız. Çağdaş futbol oynayacağız ve daima yeneceğimize inanacağız" demişti. Yenilseler de, oynayarak yenileceklerdi. Nitekim Romen maçında, oynamış ve yenilmişler, bu kez, oynamış ve yenmişlerdi.

Atila Gökçe, Romen ve D. Alman maçlarının, sadece maçtan sonra konuşan ve övgüler düzen kalemi değildi. Gökçe, her iki maçtan bir gece önceyi, "Bu milli takım, hepimizindir" diyen Mustafa Denizli'nin çağrısına uyarak kampta geçirmiş ve "Çağdaş kafa"nın bir milli takımdan ne istediğini anlatmıştı.

Sadece Gökçe mi?.. Bir Doğan Koloğlu da vardı, her iki arife gecesi kampta.. Çağdaş futbolu anlatmıştı çocuklara.. Hücüm futbolunu.. Nefis analizler yapmış, nasıl oynanması gerektiğini, kişisel beceriler ve hatalarla birleştirerek uzun uzun anlatmış ve "Siz böyle oynayın. Tabelayı da boş verin" demişti..

Türkiye'nin en büyük iki spor sayfasının şefleri kampa kadar geliyor "Siz oyunuza bakın. Tabelayı da bize bırakın" diyorlardı.. Bu da bir başka devrimdi..

Ama ya geri kalan Bab-ı Ali!.

★ ★ ★

Mustafa Denizli, milli takımı açıklıyor, maç hakkındaki görüşlerini söylüyor.. Tek sütun.. Milli takım kampa giriyor. Haber bile değil. Antrenman yapıyor.. Üç sütun bir resim ve resimaltı. Maçtan bir gün önce, dört adamı sakat Denizli'nin etrafında ağlaşan, muhabir muavinleri.. "Taşra baskısı yapılacak. Sayfa boş. Şu takımı ille bugün açıkla.."

Milli takımın lafı mı olur.. Önemli olan taşra baskısı..

Ne basın toplantılarında, ne antrenmanlarda, maç sonrası mangalda kül bırakmayan büyük (!) yazarlardan bir kişi yok.. Maç günü sayfalara bakın. Milli maç yok sanki.. Sarıyer manşette.. Güreşçilere vaad edilen çil çil altınlar manşette.. Derwall manşette.. Çapkın futbolcuların pipileri manşette, ama milli maç aşağılarda kayıp..

Sonra, tribünde topu topu 3 bin seyirci ve Mustafa Denizli'nin dayatması ile kapıların açılması sonucu biraz kalabalık görüntü..

İşte Bab-ı Ali!.

★ ★ ★

Milli takımlarda Teknik Direktörlük yapmışlar.. Mustafa Denizli iş başına geldi, şimdi takke düşer kel görünürse ne olacak.. Kimselerin adını bile bilmediği bir derneğin, gene kimselerin adını bilmediği yöneticilerini de yanlarına almışlar, Romen maçının futboluna değil, tabelasına bakıp ver yansın ediyor, ahkam kesiyorlar.. Hep aynı masalmış. Değişen bir şey yokmuş.. Masa başında on dakika içinde altyapışöylesinekuruluverecekken milli takımla uğraşılır mıymış?. Kargalar okusalar gülecekler ama, kargaların okuması yok.. Okuması olanlar da, bu yazıların hangi kompleksler, hangi kıskançlıklar, hangi hayat boyu bir baltaya sap olamamışlığın ezikliği içinde pırıl pırıl bir mangal yürekli ve çağdaş görüşlünün iş başına gelişene karşı yazıldığını biliyorlar..

"Gık" diyemediler, D. Alman maçından sonra.. Sinsice saklanıyorlar şimdi. İngiltere, o Dünya Şampiyonluğunu elle atılan gol sonucu kaybeden, dünyanın en iyi üç takımından biri İngiltere, bizi nisanda yenerse, "Hani değişmişti" diye yaygara basabilmek için susuyorlar ve siniyorlar..

Ama bittiler, tükendiler..

Bugün Doğan Koloğlu ve Atila Gökçe.. Yarın başkaları da katılacak bu savaşa.. "Yenilsen de, futbol oyna" savaşına.. Hayat boyu futbol oynatmayı öğretemedikleri için, daima hesaplarını oynatmama üzerine yapanların ardındakiler birer birer, iyinin ve güzelin yanında yer alacak..

Zafer, ilerinin, zafer çağdaşlığın olacak!.

Yürüyün Denizli'nin Horozları!.

İyiye, güzele, doğruya..

Yanındayız!.

Hıncal ULUÇ

Stres ve çocuklar

Nokta'nın geçen sayısında yer alan "Stres" konusuyla ilgili yazı, aydınlatıcı olduğu kadar, çağdaş yaşamın en sinsi illeti ile nasıl savaşılacağını da ortaya koydu. "Stres" kişinin psikolojik yapısından aile yaşamına oradan da toplumsal yaşamına olumsuz etki eden ve gerçekten ciddiye alınması gereken bir konu. Ben çevremdeki insanların çoğunda ve zaman zaman kendimde "stres"in yarattığı dengesizlikleri gözleyebiliyorum. Ancak, dikkat edilirse, "stres"ten en çok etkilenenlerin gerçekte çocuklar olduğu gözlenecektir. **Nokta** konunun bu yönüne ağırlık vermeliydi bence. Çünkü çocuklar, büyüklerin yaşantılarından en çok ve doğrudan etkileniyor.

İlerki bir yayınınızda bu konunun da göz ardı edilmemesi dileğiyle...

Safiye Yücel/Akhisar

"Best-seller"

Sayın Özal'a Houston'dan gelen geçmiş olsun yazı ve dilekleri bir kitapta toplanacakmış.

İyi olur. Masrafa bakılmasın. Hem de "best-seller" olur.

Bir de yüksek hediyesi ile şöyle 40-50 bin liradan satışa çıkarılırsa tüm bendeler, marifet erbabı, umut tacirleri kuyruğa girerler.

Yığılan bu gelirlerle ya bir fon, ya da vakıf kurulur. Bu işte Korkut Özal biraderimiz hayli ustadır. Böylece ya bir hayrat daha kazanır ya da yeni yeni şirketler açar hayır dualarını alırız.

Münir Akmanoğlu-İSTANBUL

Dinsizin hakkından imansız gelir

"Tanrısızlar artık özgürlük istiyor" kapağınızı zevkle okudum, ateistlerin özgürlük istemeleri çok doğal ama, ben sosyalist düşünceyi savunan bir insan olarak böyle bir çıkışın çok erken olduğunu ve böyle iğneli bir dille kamuoyuna duyurulmasının yanlış olduğu inancındayım. Gericilere "bu sosyalistlerin Allah'ı yoktur" malzemesini vermek, bitmek tükenmek bilmeyecek bir demagojiye alet olmaktır. Bu gidişle Türk sosyalistleri, demokratları her zaman kaybedecek ve kaybetmeye devam edecektir.

Hüseyin Altay-İZMİR

Tartışalım

"Tanrısızlar artık özgürlük istiyorlar" kapak konulu sayınızı okudum. İçinde bu düşünceyi taşıyanların, bugüne kadar neden korkup açıklayamadıklarına şaşıyorum. Oysa ben bir Müslüman olarak, onları takdirle karşılarım. İnsanlar oldukları gibi görünmeli. Anladığıma göre dinsizliği savunanların hepsi Müslüman çocukları, kiminin anası, kiminin babası namazında niyazında idi. Ama bunlara bir şey aşılayamadılar veya bunlar kültürleri geliştikçe sokaktaki Müslümanları görüp İslam dinini değerlendirip geri döndüler. Dinsizlik yolunu seçtiler. Ama bunu senelerce içlerinde taşıyıp açığa vuramadılar. Artık canlarına tak etti ve bayrak açtılar... Siz aydınlar; aklı başında insanlarsınız. Bağnazlığınız, taassubunuz yoktur. Gelin hep beraber İslamı inceleyelim...

Mehmet Akyüz-İSTANBUL

Ateist olmasa mı idim?

Ateistliğini gizleyenlere hak veriyorum, çünkü Türkiye'de yaşıyoruz. Bunun en güzel örneğini ortaokul ikinci sınıfta ben yaşadım. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmeni ile giriştiğimiz bir tartışma sırasında Tanrı'ya inanmadığımı söylediğim için az kaldı sınıfta kalıyordum. Acaba ateist olmadığımı söylesem her şey daha mı kolay olacaktı?

Günsenin Karadağ-SİVAS

Açıklama

Derginizin 8.3.1987 tarihli nüshasının 8'nci sayfasında yayınlanan "DEVLETİN KENDİNE KAZIĞI" başlıklı yazı üzerine gerekli inceleme yapılmıştır.

2983 sayılı Kanuna göre çıkarılan ana para iadeli Gelir Ortaklığı Senetleri Kuruluşumuz ihalelerinde teminat olarak gösterilmesi halinde kabul edilmektedir. Bütçe Kanunlarında yer alan hükümler ve Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi yetkilileri ile yapılan şifahi görüşmelerin ışığında Ana Para Ödemesiz Gelir Ortaklığı Senetlerinin (Keban-Oymapınar Barajları A Tertibi Senetler gibi) ihalelerde teminat olarak kabul edilmesi ise mümkün bulunmamaktadır. Farklı ve hatalı uygulama yapılmaması için bu husus 21.4.1986 tarihli yazı ile ünitelerimize duyurulmuştur.

PTT Genel Müdürlüğü

Okuyucu Mektupları için adres

Nokta Dergisi Okur Mektupları
Gelişim Yayınları
Levent / İSTANBUL

ABONE KOŞULLARI

Yurt içi
6 aylık: 14.000 TL.
1 yıllık: 26.000 TL.
Abone bedellerinin 128 139 no'lu Nokta Süreli Yayınlar A.Ş.
Posta çeki hesabına yatırılmasını rica ederiz.

Yurt dışı
(Yıllık-uçak postasıyla)
Avrupa ve Ortadoğu: 74 ABD Doları
ABD ve Uzakdoğu: 127 ABD Doları
Abone bedellerinin Yapı ve Kredi Bankası Nişantaşı Şubesi 615 147/6 no'lu hesaba transferini rica ederiz.

Eksik sayılar için adres:
Klodfarer Caddesi No 25
Cağaloğlu-İstanbul Tel: 527 74 64

Kıbrıs fiyatı: 900 TL.

KÜÇÜK İLANLAR
KÜÇÜK İLANLAR

İNGİLTERE'DE İNGİLİZCE
1. Tatil Kursları
2. Genel İngilizce
3. Bilgisayar, Sekreterlik
4. Finans, Bankacılık
5. Acceptance ve Konaklama
TEK DIŞ TİC. ve MÜM. A.Ş.
Tel: 362 39 59 - 362 40 96

HEMOROİD, FİSTÜL, VARİSLERİN
İNFRAROT, İĞNE İLE KESİN TEDAVİSİ
OPR. DR.
HAYATİ F. KOCAL
Rumeli Cad. Ogan Apt. No:16 Kat:2
NİŞANTAŞI TEL: 141 35 89

Pera Orient Kitabevi
(Eskinin de eskisini sunar)
• Türkçe Osmanlıca, İngilizce, Fransızca, Almanca, Sırpça, Karamanlıca, Latince eski yayınlar, kaynak kitaplar.
• Gravür, resim, kartpostal, berat, para, yazma, tahvil
Adres: Meşrutiyet Cad. Aslıhan Pasajı No: 49 Galatasaray—Beyoğlu

Market Research Analyst
Manajans/Thompson is looking for a research analyst to...
• design market research studies,
• gather data,
• analyze quantitative findings as a basis for advertising and marketing strategies.
The successful candidate should have...
• a degree in economics (from BU, METU or foreign equivalent),
• a basic knowledge in computer sciences and statistical package programs,
• one or two years of experience in consumer marketing research,
• no military obligation.
Please send résumé in confidence to: VB, Manajans/Thompson, Büyükdere Caddesi 145, Zincirlikuyu-İstanbul.
Manajans | Thompson JWT

NEMA MENKUL DEĞERLER A.Ş.
Tamamı Ödenmiş Sermayesi: 100.000.000- TL.
• Yatırımlarınızı NEMA'da nemâlandırın.
• Hisse Senedi alım-satımında bir de NEMA'ya danışınız.
• Yatırım kararlarınızda önce bir de NEMA'yı arayınız.
• NEMA, güçlü ve tecrübeli kadrosuyla en yakın dostunuz olacaktır.
NEMA MENKUL DEĞERLER A.Ş.
"Yatırımda Güven-Uzmanlık"
Halaskargazi Cad. 234 / 5 Konak Apt.
Osmanbey - İSTANBUL ☎ 148 85 94- 147 45 00

M.E.G. ve S.B.
Özel
SEMİHA TOKER
• STİLİST
Süliet, Anatomi, Desen, Batik v.s.
• MODELİST
Kalıp haz., Serileme, Model Uy.
• PROVASIZ GİYİM
Her türlü giyim dikişi
KURSLARI
Adres: Akdeniz Cad. Battal Gazi Sok. No: 23/3 FATİH
Tel: 524 39 89 - 523 84 05

ŞÜKRAN BELGESİ
Sn. Belkıs AKKALE
Sn. Hülya KOÇYİĞİT
Sn. Hakkı KOŞAR
Sn. Serap ULUSOY
Sn. Nilüfer YUMLU'ya
İstanbul Gültepe İlkokulu
Şişli Maslak Akıncılar İlkokulu
Beykoz Pratik Kız Sanat Okulu
Kartal-Maldağ İlkokulu ve
Kocataş Barbaros İlkokulu
Kitaplıklarına bulundukları katkılardan dolayı saygılarımızla teşekkür ederiz.
GELİŞİM ANSA
Kültür Hizmetleri Bölümü:
Teşvikiye Cad. No: 109/2 Teşvikiye/İST
Tel: 147 54 47

Apartmanlarda, gecekondularda yakıt masrafını azaltmak, duvardan-çatıdan gelen soğuğu önlemek için
FEPOR®-Styropor
FEPOR ISI YALITIM VE AMBALAJ SANAYİ A.Ş.
Merkez: 2. Taşocağı Cad. Oğuz Sok. Barbaros Han Kat 1 Tel: 172 39 00 Telex: 26455 A/U (80300) Mecidiyeköy/ISTANBUL
Ankara Bürosu: G. Mustafa Kemal Bulvarı 139/A Maltepe Tel: 30 40 82 / 30 74 09 Telex: 44050 Fenis

DORMEN TİYATROSU
RAY COONEY
İKİNİN BİRİ
Komedi 2 Bölüm
Yöneten
HALDUN DORMEN
SON 4 GÜN
Perşembe 21 15 (Ind halk günü)
Cuma 21 15 C tesi 17 30-21 15
Pazar 14 30-17 30
Biletlerimiz tiyatro gişesi ve Vakkorama'da satılmaktadır
KOMEDİ TİYATROSU
Ergenekon Cad. 98 Pançaltı
Tel 141 27 37 • 130 00 51

BULMACA

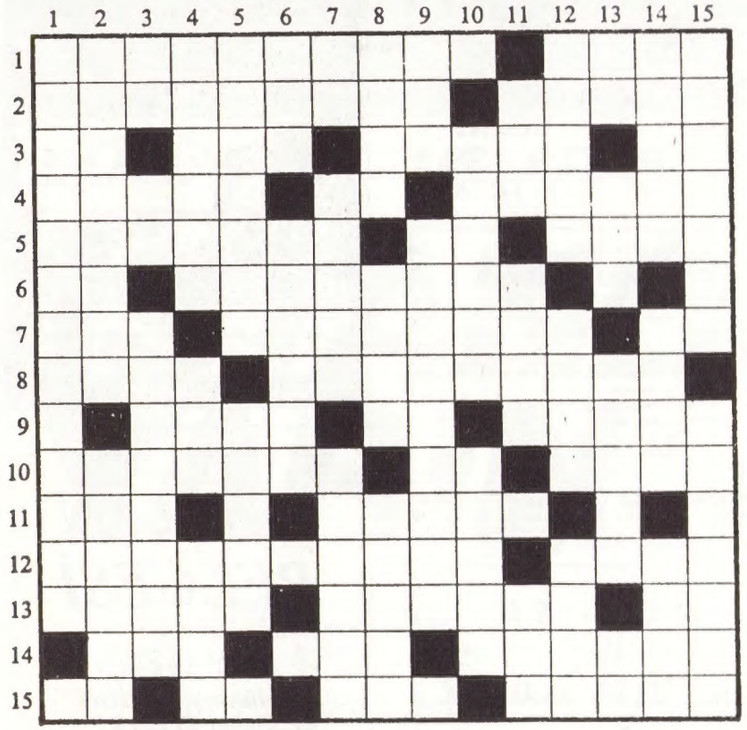

SOLDAN SAĞA: 1- 1760-1825 yılları arasında yaşamış, "emeğinden başka bir şeyi olmayan sınıfın kaderini elden geldiğince ileri götürmek" amacını taşımış, mülkiyet hakkı inanışına şiddetle karşı koymuş ve ekonomik sorunların öteki sorunlara üstün olduğunu ileri sürmüş ünlü Fransız ütopik sosyalisti - Saldırı, hücum. **2-** Kapalı yerlerde kirli havayı dışarı atmak için kullanılan pervaneli aygıt - Baskıda kullanılmak amacıyla üzerine kabartma resim, şekil, yazı çıkarılmış metal levha. **3-** Köpek - Dar, uzun ve hafif bir yarış kayığı - Özellikle gazelleriyle tanınmış XVII. yüzyıl Divan şairi - İridyum elementinin simgesi. **4-** Aynı alanda iş yapan çeşitli şirketlerin bir araya gelmesiyle oluşmuş birlik - Asker - Çalgıç, mızrap. **5-** Kadın köle, cariye - Başına geldiği sözcüğe olumsuz anlam katan bir ön ek - Mezopotamya'da kurulmuş eski bir devlet. **6-** Gümüşün simgesi - **Köroğlu'**nun gerçek adı. **7-** Boyacılık ve yaldızcılıkta astar olarak kullanılan bir tür zamk - 1839-1920 yılları arasındayaşamış,**Osmanlı Dram Kumpanyası'**nı kurarak Türk tiyatrosunun gelişmesine büyük katkılarda bulunmuş Ermeni asıllı Türk oyuncusu, rejisörü ve direktörü - Bir nota. **8-** Gözü kapalı inanılan düşünce; dogma - **Dante'**nin **"İlahi Komedya"** da da kullandığı, üçer dizelik bölümlerden oluşan İtalyan şiir türü. **9-** Baskı, tiraj - Helyum elementinin simgesi - Kokulu sıvı. **10-** Osmanlı İmparatorluğu'nda Rumeli'deki gece bekçilerine verilen ad - Uzaklık anlatmakta kullanılan söz - Yapısına girdiği sözcüğe **"karşıt"** anlamı katan yabancı bir ön ek. **11-** Hatıra - Bir geminin, başka bir gemiye ya da iskeleye değecek kadar yanaşması. **12-** Demiryolu katarı - Japon ekonomisine özgü mali ve ticari kuruluş. **13-** Birkaç renkli iplikten yapılmış dokuma - Çikolata, şeker, su ya da sütle yapılan içecek - Bir zaman birimi. **14-** Asya'da bir ırmak - Tabaklanmış deri - Sofrada kullanılan sahan altlığı. **15-** Öğütülmüş tahıl - Eski Mısır'da güneş tanrısı - Brezilya'nın en büyük kentinin kısa söylenişi - Derinliği aynı olan sığ su alanı.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1- Bir dönem Hariciye Nazırlığı yapmış, 1913'te Mahmut Şevket Paşa'nın öldürülmesi üzerine sadrazamlığa getirilmiş, Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'na girmesine karşı çıkarak bu görevinden ayrılmış mütarekeden sonra Malta'ya sürülmüş ve Roma'da sürgün hayatı yaşarken 1921'de bir Ermeni tarafından öldürülmüş devlet adamı. **2-** Karakul kuzusunun kıvırcık ve parlak postu - Yapay boyaların üretiminde kullanılan ve çivit bitkisinden ya da taşkömüründen çıkarılan bir sıvı. **3-** İnce urgan - Toprağın nemi, yaşlık - Meyve ve sebze üreticileri ile satıcılar arasında aracılık eden kimse. **4-** Tokat'ın bir ilçesi - Yılanın deri değiştirirken attığı deri - Ücretle çalışan kimse. **5-** Atom ağırlığı üç olan radyoaktif hidrojen izotopu - Fin hamamı. **6-** Uyanık, gözü açık - Lamba. **7-** Terbiyesiz kimse - Eski Yunan tiyatrosunda sahneye verilen ad - Oyunda, özellikle de pokerde hile yapan kimse. **8-** Yemek listesi - Zorunlu gereksinme maddeleri için devletçe saptanan fiyat - Ses kirişlerinin işleyememesi yüzünden sesin kısılıp yok olması. **9-** "O yer" anlamında kullanılan sözcük - Bozmak. **10-** Avrupa'da bir ülke - Uçakların yolcu indirip bindirdikleri pist. **11-** Güreşte bir oyun - Ödünç verme - Doku teli. **12-** Tropikal bölgelerdeki denizlerde bütün yıl süresince esen birtakım rüzgârların adı - Kuran'da bir sure - Yumurta ve nişasta ile yapılan bir çeşit helva. **13-** Boru sesi - Bir göz rengi - **Hintkirazı** da denilen ve zeytin büyüklüğünde meyvesi olan büyük bir ağaç - Bir renk. **14-** Bildik, tanıdık - Bir mal ya da paranın, emek verilmeden sağladığı gelir - İsviçre'ye özgü, ağaç kütüklerden yapılma dağ evi. **15-** Denize doğru uzanan taşlık burun - Geçme, bulaşma.

Hazırlayan: Sedat YAŞAYAN

Geçen haftanın çözümü

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	T	A	K	İ	Y	Ü	D	D	İ	N	■	A	M	A	Ç
2	A	R	A	K	I	Y	E	■	L	U	M	B	A	G	O
3	M	■	K	A	L	E	N	D	E	R	İ	■	K	O	R
4	E	Z	A	■	K	■	E	R	K	■	A	H	A	R	■
5	R	E	■	Ç	I	K	M	A	■	İ	T	İ	D	A	L
6	B	A	K	İ	■	L	E	M	A	N	■	T	A	■	A
7	A	M	A	S	Y	A	■	A	L	A	B	A	M	A	■
8	Ş	E	T	■	A	S	E	T	İ	L	E	N	■	C	U
9	O	T	A	R	S	İ	■	İ	L	■	L	■	S	U	R
10	Ğ	■	R	A	■	S	A	Z	■	D	U	B	A	R	A
11	L	A	■	F	A	İ	Z	E	E	R	G	İ	N	■	L
12	U	L	A	■	U	Z	O	■	M	A	A	R	İ	F	■
13	■	M	■	E	R	M	İ	T	A	J	■	A	D	İ	L
14	B	A	M	B	U	■	K	E	R	E	S	■	İ	D	A
15	İ	Ş	L	E	M	E	■	M	E	■	E	S	N	E	K

TEST

Âli bir bab...

Basın geçtiğimiz hafta gayet hararetli günler yaşadı. "Rabıta" olayı üstüne, basın mensupları tek tek sahneye çıkıp "nerede" olduğunu anlattı. Kimi o yandaydı kimi bu yanda... İğneler, çuvaldızlar fora edilip batırıldı. Bu cansiperane çalışmalar karşılığını da buldu doğrusu. Başbakanımız Özal ta Amarikalardan, basını gayet takdir ettiğini söyledi. Bu hafta Test sayfamızda, ancak sekiz sütuna tanıdığınız basınımızdan söz edelim dedik biz de. Hadi buyrun, Bab-ı Âli'nin şu yüksek kapısından içeri bir girelim. (Bab-ı Âli'nin zaten yüce/yüksek kapı anlamına geldiğini bilenlerin başını eğmesine gerek yok.)

1. İlk sorumuzu Uğur Mumcu'ya ayırdık. Ne de olsa geçen haftanın kahramanı oydu. Uğur Mumcu, öteden beri böyle muzır bir zattı. Hatta 12 Mart döneminde bir yazısında geçen türkü sözleri yüzünden mahkûm bile olmuştu. Hangi türkü, hatırlıyor musunuz?

a) Kızılcıklar oldu mu selelere doldu mu?
b) Ham meyvayı kopardılar dalından
c) Soldan sağa salla bayrağı düşman üstüne
d) Yanakların al al olmuş

2. Bir başka muzır gazeteci de, 1973 yılında Çağlayangil'in bir davetinin menüsünde "Ekose etekli levrek" yemeği olduğunu keşfedip yazmış ve zülfiyare dokunmuştu. Kimdi bu şimdinin ünlü gazetecisi?

a) Hasan Cemal
b) Melih Âşık
c) Nazlı Ilıcak
d) Örsan Öymen

3. 1987, 1973 derken biraz daha geriye gidelim. Sene 1940... Başvekil namına Müsteşar Vehbi Demirel valiliklere bir telgraf geçiyor: "Geçmiş, halihazır ve gelecek zamanlara ait..... tahminlerin ve hadiselerin neşredilmemesinin bütün gazetelere tebliğini saygılarımla rica ederim." Nokta nokta geçtiğimiz yerleri doldurur musunuz?

a) Güzellik kraliçesi yarışması hakkında
b) Siyasi
c) Meteorolojik
d) Milli Şef'in kerimesine dair

4. Şu Bab-ı Âli ilginç simalarla doludur. Bunlardan biri de 1920'lerde Vakit Gazetesi muhabiri olan Ahmet Zogu. 1928'de Zogu "bir şey" oldu. Ne oldu dersiniz?

a) Atatürk'e suikast düzenledi
b) Uluslararası Basın Enstitüsü'nün ödülünü alan ilk Türk gazeteci oldu
c) Zsa Zsa Gabor ile evlendi
d) Arnavut kralı oldu

5. "Ben daktilomun başında yazılarımı yazarken herkes bana garip garip bakardı... Ben kılığıma kıyafetime bakıyorlar sanırdım..." Bu kişi, daktilosu olduğu için kendisine böyle bakıldığını yıllar sonra anlamıştı. Çünkü o yıllarda Bab-ı Âli'de henüz daktilo yoktu. Kim bu kişi dersiniz?

a) Yaşar Kemal
b) Nadir Nadi
c) Mehmet Barlas
d) Oktay Akbal

6. Gazetelerde başyazı eskiden beri vardı. Ama başyazıların "gündelik" konulardan seçilmesi âdetten değildi. Daha çok "siyasi yorumlar" döktürülürdü. O yüzden Sedat Simavi'nin Hürriyet'teki bir başyazısı Bab-ı Âli'yi karıştırmıştı. Konu neydi biliyor musunuz?

a) Düdüklü tencere
b) Naylon çorap
c) Fasulyenin faydaları
d) Çiçek yetiştirmek

7. Bab-ı Âli'nin ilginç bir siması da Asım Us'tu. Tanin'de meslеğe başlayan, sonra Vakit'i çıkaran Us, ölümüne kadar fiili gazeteciliğini ve başyazarlığını sürdürdü. Us'un en ilginç özelliği neydi dersiniz?

a) Ölünceye kadar gazetesine tek bir kadın eleman almamıştı
b) Gazetenin küçük bir odasında yatar, orada yaşardı.
c) İlk küçük ilanları o başlatmıştı
d) "Devletle hiçbir münasebet istemem" diyerek basın kartı almamıştı.

Yanıtlar: 1) c, **2)** a, **3)** c, **4)** d, **5)** a, **6)** a, **7)** b.

KUTU KUTU / Salih MEMECAN

TBX

"Akıllı Haberleşme"

Dünyanın Kullandığı Elektronik Telefon Santralı

Dünyanın en gözde, en çok kullanılan elektronik santralını ülkemizde üretmeye başladık.

ASELSAN kalitesi, ASELSAN güvencesi ile.

TBX Elektronik Telefon Santralı İşyeriniz, oteliniz, fabrikanız için.

TBX, 8 hattan 900 hatta kadar büyüyebilen akıllı santral.

TBX, sayısal elektronik teknolojisine sahiptir. Ancak, analog bir çevrede de kullanılabilir.

PTT'nin haberleşme altyapısında meydana gelecek değişikliklerden etkilenmez.

TBX, modüler yapıdadır. İhtiyacınız olduğu anda büyütülebilen, ses, bilgi, görüntü haberleşmesine uygun santraldır.

Daha ayrıntılı bilgi edinmek için lütfen bizi arayınız.

ASELSAN

ASKERİ ELEKTRONİK SANAYİ VE TİC. A.Ş.

P.K. 101 Yenimahalle - ANKARA

Tel: (41) 54 17 00 Faks: (41) 54 13 02 - Teleks: 42 638 asel-tr.